the KINKS

Een oer-Engelse band

CONCERTEN IN NEDERLAND

Dick van Veelen

Ontwerp & opmaak: WinkOntwerp

Deze publicatie is het resultaat van een onafhankelijk onderzoeksproject en is op geen enkele wijze gelieerd aan The Kinks, huidige en/of voormalige leden van The Kinks dan wel huidige en/of voormalige platenmaatschappijen.
Ofschoon iedere poging is ondernomen volgens de auteurswet rechthebbenden van het in dit boek opgenomen illustratiemateriaal te traceren, is dit in enkele gevallen niet mogelijk gebleken. In het onderhavige geval verzoekt de uitgever rechthebbenden contact met hem op te nemen.
© 2020, Uitgeverij Koninklijke Van Gorcum BV, Postbus 43, 9400 AA Assen, en Dick van Veelen, Oosterbeek.
Behoudens de in of krachtens de Auteurswet gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Voor zover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16 h Auteurswet dient men de daarvoor wettelijke verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 3060 , 2130 KB Hoofddorp, <www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reprorechten Organisatie, Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.stichting-pro.nl).

Dick van Veelen

THE KINKS

CONCERTEN IN NEDERLAND

Online bijlage bij uitgave: The Kinks. Een Oer-Engelse band

uitgeverij
koninklijke van gorcum

INHOUD

7 Inleiding

9 **Hoofdstuk 1:** De eerste keer naar Nederland

14 **Hoofdstuk 2:** Irenehal Utrecht (Mei Festival PvdA), 07-05-1966.

17 **Hoofdstuk 3:** Hotel-Cafe Restaurant Bar-Dancing De Kruisweg, Kruisweg 1, Marum (Gr.), 07-05-1966.

21 **Hoofdstuk 4:** V.E.B. Garage Beverwijk, 08-05-1966.

22 **Hoofdstuk 5:** Casino Scheveningen, 08-05-1966.

24 **Hoofdstuk 6:** Sporthal Den Helder, 09-05-1966.

30 **Hoofdstuk 7:** Houtrusthallen Den Haag, 03-09-1966.

32 **Hoofdstuk 8:** Circusresidentie Toni Boltini, Landgoed De Paltz, Soesterberg, 17-09-1966.

35 **Hoofdstuk 9:** Hotel-Cafe Restaurant Bar-Dancing De Kruisweg, Kruisweg 1, Marum (Gr.), 17-09-1966.

36 **Hoofdstuk 10:** Busremise Gemeentelijke Autobusbedrijven, Industrieterrein Dordtse Kil I, Dordrecht, 18-09-1966.

37 **Hoofdstuk 11:** Horn (L), 18-09-1966 in.

39 **Hoofdstuk 12:** Concertgebouw Amsterdam, 09-09-1967.

40 **Hoofdstuk 13:** Stadsschouwburg, Wilhelminastraat, Sittard, 18-05-1968.

42 **Hoofdstuk 14:** De Eurobeurs Apeldoorn, 19-05-1968.

44 **Hoofdstuk 15:** Zaal Beijering Vlagtwedde, 19-05-1968.

49 **Hoofdstuk 16:** Betuws Popfestival Tiel, 22-08-1970.

50 **Hoofdstuk 17:** Fantasio II Amsterdam, 23-08-1970.

52 **Hoofdstuk 18:** Concertgebouw Amsterdam, 15-12-1972.

55 **Hoofdstuk 19:** De Doelen Rotterdam, 28-09-1973.

58 **Hoofdstuk 20:** Concertgebouw Amsterdam, 29-09-1973.

61 **Hoofdstuk 21:** Pinkpop Festival Burgemeester Damen Sportpark Geleen, 30-05-1977.

63 **Hoofdstuk 22:** Congresgebouw Den Haag, 27-10-1978.

66 **Hoofdstuk 23:** Stadsschouwburg Sittard, 29-10-1978.

67 **Hoofdstuk 24:** Concertgebouw Amsterdam, 15-11-1979.

73 **Hoofdstuk 25:** Muziekcentrum Vredenburg Utrecht, 16-11-1979.

74 **Hoofdstuk 26:** De Vereeniging Nijmegen, 18-11-1980.

77 **Hoofdstuk 27:** Muziekcentrum Vredenburg Utrecht, 19-11-1980.

79 **Hoofdstuk 28:** De Doelen Rotterdam, 20-11-1980.

80 **Hoofdstuk 29:** Dauwtrappersfestival Lochem, 28-05-1981.

83 **Hoofdstuk 30:** Muziekcentrum Vredenburg Utrecht, 18-04-1985.

86 **Hoofdstuk 31:** Het laatste concert Drum Rhythm Festival, Beurs van Berlage Amsterdam, 01-07-1993.

91 **Hoofdstuk 32:** Met dank aan

INLEIDING

Deze digitale bijlage bij het boek *The Kinks. Een oer-Engelse band* geeft een overzicht van alle concerten, die The Kinks in Nederland hebben gegeven. Bij elk concert is een aantal bijzonderheden opgenomen. De meeste ruimte wordt daarbij ingenomen door recensies in plaatselijke of landelijke dagbladen of ooggetuigenverslagen van bezoekers. Dit geeft een mooi beeld op welke wijze de concerten met name in de jaren zestig werden georganiseerd - deels op particulier initiatief - met alle risico's van dien.

Inhoudelijk stellen de verslagen in de jaren zestig nog niet veel voor. De specialisatie popjournalist moet dan nog worden uitgevonden. De verslagen - veelal geschreven door journalisten van plaatselijke of regionale bladen - beperken zich hoofdzakelijk tot sfeerbeschrijvingen en de randverschijnselen, zoals de regelmatig voorkomende opstootjes. Teksten zijn nog zeer oubollig en er wordt regelmatig gesproken over de 'langharige Britse musici', 'de vier jongens uit Engeland', 'beatorkesten', 'tieners' en de meer baldadige jeugd wordt omschreven als 'belhamels'. Al met al geeft het wel een mooi tijdsbeeld uit de beginjaren van de popmuziek, waarvan wel duidelijk is dat deze dan nog niet erg serieus wordt genomen.

Pas in de loop van de jaren zeventig is sprake van serieuze berichtgeving als journalisten als Elly de Waard (*de Volkskrant*) en Jip Golsteijn (*De Telegraaf*) zich met de verslaggeving gaan bemoeien en vanaf dat moment tevens wordt ingegaan op de kwaliteit van de artiesten en hun muziek .

Tijdens het schrijven van het boek kwam ik in contact met mensen, die een Kinks-concert hadden bijgewoond. Op mijn verzoek schreven zij een verslag van hun belevenissen. Deze verslagen worden aangegeven met de titel 'Ooggetuigenverslag'.

Het eerste avondvullende concert dat de band in Nederland geeft vindt plaats op 23 augustus 1970 in Club Fantasio II aan de Haarlemmer Houttuinen in Amsterdam. In de periode daarvoor zijn de optredens onderdeel van beat- of popfestivals of korte tournees met meerdere optredens per dag. Deze optredens duren dan ook niet veel langer dan twintig minuten.

HOOFDSTUK 1: DE EERSTE KEER NAAR NEDERLAND

In de Muziek Expres van november 1965 wordt aangekondigd dat The Kinks op zaterdag 20 en zondag 21 november voor de eerste keer naar Nederland komen. Er staan vier concerten gepland. Op 20 november zal de band optreden in de Haagse Houtrusthallen en Veiling Septer in Tiel en de volgende dag in Beverwijk en Eindhoven. De concerten maken deel uit van een tournee door Nederland en West-Duitsland. In de week voor de geplande optredens wordt het concert in Eindhoven geannuleerd. In allerijl wordt een concert in Winterswijk ingelast. Het vliegtuig kan op 20 november echter ten gevolge van extreme weersomstandigheden de vlucht vanuit Londen naar Amsterdam niet maken. Schiphol is vanwege mist en ijzel gesloten. Er wordt van alles bedacht om de band toch naar Nederland te krijgen. Even komt vliegveld Ypenburg in beeld, maar ook hiervan wordt afgezien. Uiteindelijk komen The Kinks in de vroege morgen van 21 november met de nachtboot vanuit Harwich naar Hoek van Holland. De reis naar Beverwijk wordt vervolgens voortgezet per bus. Gebroken door de lange reis verzorgen ze wel een prima concert.

V.E.B. GARAGE BEVERWIJK, 21-11-1965. VOORPROGRAMMA: THE BINTANGS, SANDY COAST, MARGIE BALL & THE GAMBLERS, THE GOLDEN EARRINGS.

> 'Zondag waren The Kinks echter wel in Beverwijk [...]. De 19-jarige Haagse organisator Jacques Senf had voor een eigen ordedienst gezorgd, die zoveel indruk maakte, dat het publiek bij het optreden van de vier Britse jongens beschaafd bleef zitten en af en toe voorzichtig applaudisseerde. The Kinks lieten niettemin horen en zien een van de meest originele beatgroepen van 't ogenblik te zijn. Zij reikten indertijd hoog op de hitparade met You really got me en All day and all of the night, terwijl hun Well respected man op het ogenblik snel stijgt.' (*Het Vrije Volk*, 25-11-1965)
>
> 'Het enige vervelende van de Beverwijkse middag was de presentator Jan van Veen (Veronica) die op een schoolmeesterachtige manier tot orde maande en met de knokploeg dreigde. Als jullie zoet zijn krijg je bij de uitgang allemaal een muziekexpres en een mooie foto (hoi hoi hoi).' (*Hitweek*, 24-11-1965)

Na afloop van het concert in Beverwijk vertrekt de band weer per bus in een ijzige sneeuwstorm richting Winterswijk, waar in het Feestgebouw aldaar zeshonderd jongeren steeds ongeduldiger worden als de band tegen middernacht nog niet is gearriveerd.

FEESTGEBOUW WINTERSWIJK, 21-11-1965. VOORPROGRAMMA: THE BLUE COMETS, THE BLACK ROCKETS, THE LIGHTNINGS, THE SCAMPS, LES RELAQUES EN LES BAROQUES.

De gitarist van Les Baroques, Frank Muyser, vertelt in de serie *Gouden Tijden* (aflevering 'Nederbeat in Baarn') van RTV Utrecht (25 september 2014) hoe zich een en ander in Winterswijk afspeelde voordat de hoofdact arriveerde: 'Een van de meest bijzondere optredens was met The Kinks. Voor de pauze speelden wij en na de pauze zouden The Kinks spelen, maar die jongens kwamen niet opdagen. Wat bleek nu later: The Kinks hadden daarvoor een optreden in Beverwijk en die avond stormde, regende en sneeuwde het. Ze kwamen veel te laat. Toen vroeg de organisatie: "Je kunt niet zomaar een uur stoppen, ga nog even door", dus Les Baroques heeft gewoon doorgespeeld totdat The Kinks kwamen. Ik vond het geweldig. Ze schreeuwden "Waar blijven The Kinks, waar blijven The Kinks". We hebben de boel nog behoorlijk weten op te jutten.'

Het affiche van het concert in Winterswijk

Organisator Frans Huitink, in 1965 pas achttien jaar oud, verschijnt in december 2012 in het programma *TOP 2000 a go go*, waarin hij aan presentator Matthijs van Nieuwkerk het spectaculaire verhaal uit de doeken doet over The Kinks in Winterswijk. The Kinks zouden vier optredens in Nederland verzorgen, onder andere in het Philips Ontspanningscentrum in Eindhoven. Dit concert wordt echter een week daarvoor geannuleerd. Organisator Acket gaat op zoek naar een andere locatie - bij voorkeur in het oosten van Nederland - en komt in contact met de Rootie Tootie Club, een beatclub in Hengelo (Ov.). Dan komt de grondlegger van deze club, Theo Elschot, in actie. Hij belt naar alle zalen in Twente, maar geen enkele is beschikbaar. Vervolgens zoekt hij contact met zijn neef Ben, woonachtig in Winterswijk, met de vraag of hij daar wat kan regelen. Met zijn vriend Frans Huitink ziet Elschot kans het evenement te organiseren in het Feestgebouw in Winterswijk.

Huitink in TOP 2000 a go go

'We moesten een zaal hebben en dat moest eigenlijk binnen een week geregeld zijn. [...] We zijn toen in contact gekomen met de beheerder van het feestgebouw in Winterswijk. De heer Leurdijk was natuurlijk heel erg bang, want die herinnerde zich nog dat verleden jaar de Stones in Scheveningen waren en daar de zaal afbraken. Dus hij dacht: dat zal mij niet overkomen. Aanplakbiljetten maken, 's nachts ophangen, kaartverkoop regelen, dat is natuurlijk heel kort om dat snel te doen en mijn moeder hebben we dus belast met de kaartverkoop. Uiteindelijk hebben we hem om weten te praten door hem te vertellen dat er natuurlijk ook financieel gewin voor de vereniging Volksfeest aan vast zat en dat was de reden waarop hij zei: "Okay, jullie mogen die zaal op die zondagavond huren". [...] En wij natuurlijk aan de slag. Je moest gewoon aan de voordeur aanbellen, dan ging het luikje open en dan kon je bij mijn moeder een kaartje kopen. Er zijn honderden kaarten verkocht, dus mijn moeder was daar heel blij mee. Het was heel slecht weer dat weekend, twee van de vier concerten zijn ook afgelast. Alleen Beverwijk hebben ze gehaald. Toen moesten ze van Beverwijk nog naar Winterswijk, van het westen van Nederland helemaal naar het oosten, en het was heel slecht weer, het was koud, het vroor, het sneeuwde, kortom alle ellende die je kon verzinnen. Het werd natuurlijk steeds later. De Kinks waren gepland om tien uur en het was tien uur, geen Kinks, het was elf uur, geen Kinks, het was half twaalf, geen Kinks. Er was een voorprogramma met zes redelijk bekende bands, onder andere Les Baroques zat daar dus in, die speelden maar en die hebben ons eigenlijk gered. Die hebben twee keer gespeeld. De Kinks stonden om half een op het podium, ze hebben zes nummers gespeeld en zijn toen als de gesmeerde bliksem weer vertrokken. De sfeer in de zaal was natuurlijk al een beetje opruierig, omdat de mensen dachten "die twee knullen houden ons voor de gek en

'ER WAS OP 21 MAART 1966 EEN WINDHOOS OVER WINTERSWIJK GEGAAN EN DIE WINDHOOS VERWOESTTE EIGENLIJK HET HELE FEESTGEBOUW. DUS HET FEESTGEBOUW WAS WEG, MAAR ONZE CLAIM... OOK WEG.'

die gaan er met de poet vandoor". Uiteindelijk is dat allemaal goed gekomen. Er werden Muziek Expressen uitgedeeld en verscheurd naar voren gegooid. Er werden proppen van gemaakt, er werd al eens met een klapstoeltje gegooid, de sfeer werd al een klein beetje recalcitrant. En mijnheer Leurdijk, de mijnheer waarvan we de zaal gehuurd hadden samen met de burgemeester en de hoofdinspecteur van politie vroegen zich al af of het wel door kon gaan. Maar uiteindelijk hebben we hen toch kunnen overtuigen dat de Kinks toch echt onderweg waren en dat ze eraan kwamen. Van Nieuwkerk: 'Ze hebben gespeeld, ik heb de foto's laten zien, maar de heer Leurdijk, eigenaar van de zaal, die zag toch enige schade.' Huitink: 'Ja, die heeft contact met ons opgenomen en hij stelde ons persoonlijk aansprakelijk voor die grote schade van wel 800 gulden. Dat was in die tijd veel geld voor een jongen van achttien jaar, ik moest hard werken voor mijn geld en ik had dat geld niet en mijn vriend had dat geld ook niet. Dus wij konden er niet van slapen en hebben geprobeerd die zaak een beetje te traineren. Uiteindelijk hebben de weergoden, die ons op dat moment slecht van dienst waren geweest, ons in maart 1966 gered. Ik keek naar buiten het raam uit, want dat feestgebouw was hemelsbreed honderd

Het boek 'De Kinks komen - Beat in Winterswijk'

meter bij ons vandaan. Er was op 21 maart 1966 een windhoos over Winterswijk gegaan en die windhoos verwoestte eigenlijk het hele feestgebouw. Dus het feestgebouw was weg, maar onze claim... ook weg.'

Van 1 oktober tot 5 december 2015 wordt in Museum Kunst Ende aan de Misterstraat in Winterswijk met de tentoonstelling *'De Kinks komen - Beat in Winterswijk'* het feit herdacht dat The Kinks 50 jaar geleden in deze plaats optraden. Drijvende kracht achter deze tentoonstelling is Erik Meinen, die ook de aan de tentoonstelling gekoppelde publicatie onder dezelfde titel voor zijn rekening neemt. De presentatie van het boek vindt plaats op 14 november 2015.

Tijdens de presentatie van het boek *'De Kinks komen - Beat in Winterswijk'* in Museum Kunst Ende in Winterswijk is ook organisator Frans Huitink aanwezig. In aanvulling op zijn verhaal in het programma *TOP 2000 a go go* meldt hij dat de kaartjes (aan een rol) moesten worden afgehaald in het gemeentehuis in verband met de afdracht van de vermakelijkheidsbelasting, zoals dat toen heette. Hij kwam uit een groot gezin en zijn moeder, die de kaartjes verkocht door een luikje in de voordeur van het huis aan de

Leliestraat, droeg altijd een schort. Maar ze wilde beslist niet met de schort voor naar de deur. Huitink: 'Er werden honderden kaartjes verkocht, dus ik weet niet hoe vaak mijn moeder toen haar schort aan en uit heeft gedaan.'

> In zijn boek *The Kinks - All Day And All Of The Night. Day-by-day concerts, recordings and broadcasts 1961-1996* (Doug Hinman, 2004) meldt hij dat Pete Quaife zich weet te herinneren, dat een kachel in de kleedkamer vlam vatte en de band aan een ramp ontsnapte. De Winterswijkse geschiedschrijvers noemen dit voorval echter niet.

Naar aanleiding van de komst van The Kinks naar Nederland heeft muziekblad *Muziek Expres* in haar novembernummer een Kinks-kwis uitgeschreven met de volgende vragen:

1. noem de namen van de 4 Kinks
2. noem twee hits van de Kinks
3. wie komponeert de meeste hits van de Kinks?

De (twee) winnaars krijgen het volgende aangeboden: 'De winnaars zullen aanwezig zijn bij de aankomst van de Kinks op Schiphol, logeren in de hotels waar de Kinks ook zullen overnachten, zullen met de Kinks-tourneebus meereizen, alle concerten meemaken, enz. enz. Alles op kosten van M.E., zodat dus ook de kosten van je woonplaats naar Amsterdam en terug vergoed worden'. Bij loting worden Valentine Labree uit Maassluis en Coralie Meijer uit Bloemendaal als winnaressen aangewezen.

The Kinks in Arnhem met Coralie Meijer (links) en Valentine Labree (Het Vrije Volk, 22 november 1965)

De hernieuwde kennismaking tussen Pete Quaife en Coralie Meijer op Rotterdam Airport (foto Siem van den Bergh)

'THEN, WHEN I MENTIONED THE WORD YESTERDAY, PETE STARTED TO SING THE BEATLES SONG "YESTERDAY" - VERY LOUDLY!'

> Hoe die dagen verliepen vertelt Coralie Meijer in het magazine van The Official Kinks Fanclub (*Now and Then*, Volume 6, 1993, blz. 36-40):
>
> 'I was only 15 when one day I was looking through a pop magazine and I saw a quiz with only 3 questions in it! The lucky winners were to be present on the next KINKS tour in HOLLAND! I was not especially a KINKS fan but I knew all their records and I liked them. As the questions were very easy I decided to enter the competition. It was only then that I realized the closing date for entries was THAT DAY! In a panic I asked my father tot take the "entry" in personally, as he worked in that part of the Hague he did not mind doing that for me. I then forgot about the Quiz and may never have thought about it to this day if it was NOT for the fact that my name (and that of the other lucky girl) was drawn out as winners of the competition. The great day arrived and I travelled to the distinguished VICTORIA HOTEL in AMSTERDAM to meet the magazine people; from there we went to the airport but because of fog the KINKS could not fly in (we had waited there for hours). Because of this 2 concerts were cancelled that day! The following day we met their ferry at THE HOOK OF HOLLAND and at once they made a very nice impression on me. In the afternoon I went on the bus with the band to a concert at BEVERWIJK. Although most of the band were quiet, PETE was very lively and admiring the scenery. Then, when I mentioned the word YESTERDAY, PETE started to sing the Beatles song "YESTERDAY" - VERY LOUDLY! On our way to the 2nd gig at WINTERSWIJK we had a great time. We all stopped at a roadside restaurant. DAVE and PETE shared a table with myself and the other girl. PETE filmed the salt and pepper set on the table repeatedly so that when the film came out it would look like the condiments were dancing! He drew a caricature of the Beatles and one of himself and when the restaurants violin player came to our table, PETE requested MOZART, which I thought was nice! At the show we stood at the side of the stage. The next day we waved goodbye to the KINKS at the station as they travelled to GERMANY! Back at school the next day an almost hysterical girl was telling her friend that she picked a 'fag-end' (part of a used cigarette) thrown away by DAVE. I just laughed to myself about the whole cigarettes offered to me by DAVE (WHO THEN LIT THEM FOR ME) and it was DAVE who gave me my first glass of Cognac. What great memories I share.'

Na het concert in Winterswijk vertrekt de band en zijn gevolg naar Arnhem, waar de overnachting plaatsvindt in Hotel Haarhuis tegenover het NS-station. Na een korte wandeling door de stad en een foto met de dames bij de AKU-fontein aan het Gele Rijdersplein vertrekt de band met de trein naar Duitsland. Daar staat een optreden gepland in de TV-Stadthalle in Offenbach. Van dat concert worden opnamen gemaakt voor het programma *Beat Beat Beat* van de Hessischer Rundfunk. In 2008 komen deze (zwart-wit) beelden op dvd uit.

Bijna veertig jaar later ontmoeten Pete Quaife en Coralie Meijer elkaar weer tijdens de Kinks fan meeting op 12 september 2004 in Rockcafé Stairway to Heaven in Utrecht. (Het merendeel van de Nederlandse fan meetings werd georganiseerd door The Dutch Kinks Preservation Society. In het boek worden de meetings in hoofdstuk 12 uitgebreid belicht).

HOOFDSTUK 2: IRENEHAL UTRECHT (MEI FESTIVAL PVDA), 07-05-1966.

VOORPROGRAMMA: THE GOLDEN EARRINGS, THE MOTIONS, THE CLUNGELS, BOUDEWIJN DE GROOT, HENK ELSINK, HET CARAIBISCH ORKEST GUYANA, DE JONGE FLIEREFLUITERS, CONNIE VAN DEN BOS, MARIE- CÉCILE MOERDIJK, LOUIS NEEFS EN VELE ANDEREN (INFO POSTER). HINMAN (2004) VOEGT THE LOW DOWN BLUES GROUP '65 NOG TOE.

'In totaal 30.000 mensen van alle leeftijden hebben de 20-jarige verjaardag van de PvdA bijgewoond. Het begon allemaal keurig. In vier hallen werd een programma gegeven, maar ongelukkig genoeg wisselden politieke sprekers en beatbands elkaar af. Dit was voor 12.000 jongelui aanleiding "om rotzooi te trappen", zoals de organisator, de heer E. Meester verklaarde. Oorzaak van de wilde tonelen was voornamelijk het optreden van de Britse beatgroep The Kinks. Daar hadden de jongelui zich op verheugd en de band moest dan ook beschermd worden door 110 Utrechtse politiemannen en 180 ordebewakers. Doordat het in diverse hallen al een rommel werd, besloten de organisatoren de Irenehal voor de rest van de middag voor de tieners te reserveren. Alle beatgroepen zouden daar dan gaan optreden, terwijl in de andere hallen de volwassenen feest konden vieren. Een misser voor de organisatie was om de stoelen in de Irenehal te laten staan. Deze werden al snel op

Toegangskaartje PvdA Festival Utrecht (collectie Huub Goudzwaard)

Mei-festival (PvdA) werd bijna een chaos

Politie hield 12000 tieners in bedwang

Zonder wapens, zonder klappen,

Maar met vaste hand

Beatfans braken boel af in zaal en op podium

RADIOVERSLAG STOPGEZET

Jeugd schopt tumult op PvdA-festival

Collage van artikelen over het PvdA-festival (The fabulous Sounds of the Sixties, april-mei 1981)

elkaar gestapeld zodat men een goed overzicht op het strijdtoneel had. Want dat strijdtoneel kwam er. Voor elk podium waren wel enkele stevige dranghekken gezet, maar de duizenden tieners hadden daar geen moeite mee. Ze sprongen op het, slechts drie meter hoge podium, om hun enthousiasme voor hun muzikanten te betuigen. Ook op de twaalf meter hoge richels langs de muren van de Irenehal stonden honderden tieners, die langs brandslangen naar boven waren geklommen. Ruim een uur moesten ze wachten op de Kinks, want de manager vond het optreden niet verantwoord. "Ze zijn tienduizend pond waard, en ik laat ze niet spelen in zo'n bende", riep hij steeds. Toen dan eindelijk besloten werd om de steeds maar "We want Kinks" schreeuwende massa haar zin te geven, was de band verdwenen. Na lang zoeken werden ze gevonden. Ze moesten toen de Irenehal worden binnengebracht. Intussen waren de bordpapieren kleedkamers al door de tieners afgebroken, terwijl ook de vier brandslangen in werking werden gesteld. Er kwamen nog zestig agenten in de hal, die een vervroegde nachtdienst kregen. Tegen vijf uur speelden de Kinks dan eindelijk een paar nummertjes, maar doordat vele technische installaties waren vernield, viel er weinig te genieten.' (website *Veens Lawaai*)

‘Beat-razernij in Jaarbeurshallen’

‘De bont toegetakelde tieners hielden zich bezig met languit op de stenen grond te liggen, vrijen en publique en dat op een manier, die ouders met verantwoordelijkheidsgevoel, maar ook gezag, het schaamrood moeten doen opstuwen, smijten met lege bierflessen en het bouwen van pyramides van de paar duizend stoelen die aanvankelijk in een te weinig aantal voor zo’n massale aanloop keurig rond het podium hadden gestaan.’ (*De Friese Koerier*, 09-05-1966)

‘Meifestival werd chaos’

‘De moeilijkheden ontstonden vooral bij het optreden van de beroemde Engelse beatgroep The Kinks. Zij lieten eerst een uur op zich wachten, omdat men er niet in slaagde hen veilig binnen te loodsen. Nadat hoofdcommissaris van politie H.W. Offers, die persoonlijk de ordemaatregelen leidde, zestig agenten uit de nachtdienst had laten aanrukken, konden The Kinks via een haag van politiemannen het podium bereiken. In de zaal waren ondertussen de kleedkamers van bordpapier afgebroken, stoelen vernield en brandslangen in allerlei richtingen in werking gesteld.’ (*Utrechts Nieuwsblad*, 09-05-1966)

‘Er werden piramides van stoelen gebouwd, brandkranen opengedraaid en veel bezoekers werden kletsnat gespoten. The Clungels en The Golden Earrings werden luid toegejuicht. Tijdens de optredens waren er zo’n 12.000 mensen in de hal toegestroomd, waardoor het gedrang zo groot werd dat er een aantal mensen flauw vielen. Die werden meegenomen achter het podium waar ze wat opgefrist werden. Tussen de optredens door waren lange pauzes, en er werd met bierflessen en stokken gegooid. Toen er werd gedreigd dat The Kinks niet zouden komen als het niet ordelijk werd, begon het publiek te scanderen: “We want The Kinks”. Herman Stok ging de maat slaan, maar toen werd de tekst gewijzigd in “Weg met Stok!”. Het hoogtepunt was toch het Kinks optreden.’ (Bron: *veenslawaai.blogspot.com*)

Ooggetuigenverslag

Jan van Mourik, toentertijd woonachtig in Utrecht, herinnert zich het concert nog als de dag van gisteren: ‘Het was een erg chaotische middag in de Jaarbeurshal Irene. De PvdA bestond 20 jaar en ik was ook 20 jaar! Het is nu 54 jaar geleden, 1966 was een jaar waarin iedere dag iets nieuws gebeurde. Op het gebied van de popmuziek kwamen er steeds betere groepen, THE KINKS maakten mijn favoriete muziek. Naar hun optreden keek ik al lang uit, het leek mij geweldig! We moesten lang wachten op hun optreden, eerst traden diverse Nederlandse groepen op en daarna kwam pas de apotheose! De chaos in de hal werd steeds groter, stoelen in de hal werden op elkaar gestapeld! Het was een explosieve sfeer. Tot mijn grote verrassing kreeg ik een band om mijn arm met het dringende verzoek de ordedienst voor het podium te assisteren. Ik ging met enkele vrienden op het podium zitten met de opdracht de uitzinnige fans tegen te houden! Na lang wachten kwamen THE KINKS. De versterkers deden het nauwelijks, maar het was wel een grote belevenis naast Ray Davies te zitten en te staan. Het was een ervaring om nooit te vergeten. Het optreden was kort maar heftig, een prachtige herinnering! Ik voel me nu nog A WELL RESPECTED MAN!!’

Aankondiging van een aantal concerten in De Kruisweg

HOOFDSTUK 3: HOTEL-CAFE RESTAURANT BAR-DANCING DE KRUISWEG, KRUISWEG 1, MARUM (GR.), 07-05-1966.

VOORPROGRAMMA: THE JAVELINS

In Marum maakte men zich gezien de toestanden in Utrecht zorgen over de komst van The Kinks. Maar het viel mee. Het *Nieuwsblad van het Noorden* kopt:

‘Tweeduizend tieners laten zaal heel bij gevreesde beat-groep’

‘Wat de exploitant van zaal De Kruisweg in Marum, waar zaterdagavond de Engelse beatgroep The Kinks optrad voor 2000 tieners, vreesde is tot zijn grote opluchting niet gebeurd. Het feit dat het optreden van The Kinks op het meifeest van de PvdA in Utrecht, dat via tv werd uitgezonden, zaterdagmiddag werd afgelast, omdat men bevreesd was voor ernstige vernielingen door het jeugdige publiek, deed bange vermoedens rijzen voor de avond in Marum. [The Kinks traden uiteindelijk wel op]. Maar volgens de politie in Marum en een dochter van de exploitant, mej. Rudolphus, is het allemaal erg meegevallen. “Er is zelfs geen glas gebroken”, vertelde mej. Rudolphus. Wel zijn er een paar meisjes flauwgevallen. De politie verklaarde dat dit kwam door het gedrang. Mej. Rudolphus echter zei, dat deze meisjes “gewoon hysterisch waren” en bij het zien van de aanbeden Kinks al bezwijmden. Ook begaven een paar tafeltjes

> het onder het gewicht van het enthousiaste publiek. Alles duidt erop dat het aan de bezoekers uitdelen van enkele duizenden exemplaren van het blad Muziek Expres goed heeft gewerkt. De bladen werden versnipperd en het meubilair bleef grotendeels heel. Vechtpartijen deden zich niet voor - het hardhandig van het podium verwijderen van opdringende fans buiten beschouwing gelaten. Mej. Rudolphus vertelde, dat er op de kop af 2000 kaartjes van fl 5 zijn verkocht. Het optreden van de beatgroep, dat een half uur duurde, begon om 10.00 uur. De veelal met speciale bussen aangevoerde tieners kregen meer waar voor hun geld dan op het socialistische meifeest in Utrecht. Daar verlieten, zoals op de tv te zien was, velen de zaal nadat was verteld dat het optreden van The Kinks niet door zou gaan. Bij The Motions was het al wild genoeg toegegaan. The Kinks zijn heel duur, vertelde mej. Rudolphus. Hoeveel het optreden kostte wilde zij niet zeggen, maar wel vertelde zij dat er minstens 1500 bezoekers nodig waren om de avond renderend te maken.' (09-05-1966).

Kees van der Hoef schrijft voor het Groninger jongerenblad *Luca* een verslag, gedateerd 21 mei 1966, opgenomen in *The Kinks Days Diary* 1963-1988, een uitgave ter gelegenheid van de Kinks Days in Groningen op 1 en 2 oktober 1988:

'Toen we de controle van Hotel De Kruisweg in Marum waren gepasseerd en de overvolle zaal hadden betreden, kwamen de beatklanken reeds oorverdovend op ons aanrollen. Onze ogen raakten na enkele ogenblikken gewend aan het diffuse licht en de nicotinedampen en ontwaarden op het grote podium The Javelins, die keiharde beat brachten maar zonder veel afwisseling. Er was veel gedrang bij het podium, we zagen veel Ambonezen uit het nabijgelegen kamp die, naar wij hoorden, als velen verlangend waren om The Kinks te zien en te horen. Natuurlijk klonk de yell 'We want The Kinks, we want The Kinks' vele malen uit het duizendkoppige publiek. We vroegen de eigenaresse van de zaal hoeveel mensen er binnen waren, en vernamen dat dat er ongeveer 3000 waren. De temperatuur in de zaal was bar heet en noodde tot een pils die men à raison van 80 cent kon bekomen aan de lange bar achter in de zaal. We namen er een paar en ontmoetten enkele bekende figuren uit de stad Groningen die later een (nuttige?) functie op het podium hadden (wegslepen van opstandige en/of flauwgevallen tieners). Het gedrang bij het podium nam meer en meer toe, doch een klein paadje werd angstvallig vrijgehouden. Van een zaalwacht kwamen we te horen dat de Kinks juist gearriveerd waren en mede dank zij hem lukte het ons zelf om tot de 'Kinksroom' door te dringen voor een (exclusief Luca) interviewtje. Veel kwamen we echter niet te weten. De zaaleigenaresse rende er zeer nerveus heen en weer en zei iets van 'hurry quick' en nog meer onverstaanbare termen. Ze vreesde dat de situatie uit de hand zou lopen, wat gezien de decibels geluid niet onmogelijk scheen. De Kinks waren vriendelijk, maar zeer kort (begrijpelijk). Ze vonden het in Holland wel fijn, het weer ook wel fijn (hoe bestaat het), het publiek goed, het bier goed, de mode goed, en...fini! Toen begaven ze zich naar de 'zwetende' zaal, voorafgegaan door enige potige personeelsleden van Hotel De Kruisweg. Eenmaal op het podium begonnen ze erg vlot met 'Long Tall Shorty' gevolgd door 'You Really Got Me'. Hun show was goed, en de muziek keihard. De eerste knapen, aangevuurd door hun vriendjes, beklommen het podium, maar werden er bikkelhard weer afgeslagen. Enkelen lukte het toch, maar die werden op het podium afgeslacht en vervolgens in de frisse lucht gedeponeerd, waar ze snakkend naar adem langzaam bijkwamen en vervolgens rustig, maar flauwtjes

Aankondiging van het concert in Marum aan het slooppand Rolderstraat 93 te Assen (Drents Archief)

The Kinks in Marum (uit: Douwe de Graaf: Honderd jaar De Kruisweg Marum en 65 jaar familie Rudolphus, 2013)

toekeken. Enkele flauwgevallen meisjes werden veel zachter behandeld (het heeft toch voordelen om tot het zwakke geslacht te behoren) en in stoelen gezet om bij te komen van de doorstane emoties. Zo vlot als de Kinks begonnen waren, zo vlot hielden ze er ook weer mee op. Na ongeveer 25 minuten was het voorbij en zagen de toeschouwers hun 'fashion-idolen' weer verdwijnen. Met een hoofd vol impressies en onze handen vol gratis verstrekte muziekbladen en pamfletten verlieten we de zaal. Een enigszins teleurstellend einde na een toch wel geslaagde avond.'

De dan 16-jarige Henk van Hierden is ook van de partij. Niet zozeer als fan, maar als lid van een soort knokploeg: 'jonge jongens, van wie de meesten nog nooit hadden geknokt en dat van hun leven ook nooit zouden doen.' De tegenprestatie voor het beschermen van het drumstel van Mick Avory is een aantal consumptiebonnen. 'Ik kreeg opdracht het drumstel van Mick Avory te beschermen en om dit te kunnen doen kreeg ik een grote houten knuppel aangereikt om daarmee al te opdringerige fans van het podium te meppen. Dat lukte dus wel! Hiermee werden we een echte knokploeg die al zwaaiend met de knuppels het podium schoonhield. Hurkend voor het drumstel van Mick Avory werden mijn trommelvliezen doorboord door het immense geweld van de Kinks-muziek, begeleid door een nu werkelijk tierende, compleet beschonken meute, aangevoerd door bezeten plattelandsjongeren. Op deze manier van The Kinks genieten was nou ook weer niet mijn bedoeling. Maar ik was erbij! En hoe! [...].' Van Hierden typeert het publiek als 'fanatieke Kinks-fans, beatniks en plattelandsjongeren, de meesten al flink aan het bier.' (*The Kinks Days Diary* 1963-1988)

Ook een jonge Johan Derksen bezoekt op zijn Typhoon ('van een Puch hadden wij op het Drentse platteland nog nooit gehoord') het optreden van The Kinks in Marum. Een levenslange fan zal Derksen echter niet worden. 'Tot begin 1966 ben ik fan geweest. All Day and All of The Night, Tired Of Waiting for You, Set Me Free, See My Friends, A Well Respected Man en Till The End Of The Day kocht ik trouw, maar vanaf Dedicated Follower Of Fashion hoefde het voor mij niet meer. [...] Sterker nog, nummers als Sunny Afternoon, Dandy, Mr. Pleasant en Waterloo Sunset vond ik ronduit vervelend.' De organisatie van de Groninger Kinksdagen vertrouwt hij vervolgens toe: 'Sinds Lola haat ik The Kinks. Ik ben allergisch voor meezingers en neem het The Kinks zeer kwalijk, dat zij zich lenen voor goedkope Nederland Muziekland-maniertjes.' (*The Kinks Days Diary 1963-1988*)

Gienie Rudolphus blikt in het *Nieuwsblad van het Noorden* van 27 mei terug op het optreden van The Kinks in De Kruisweg.

> 'Een attractie waren ook The Kinks, een prominente beatgroep uit Engeland. D'r is nogal wat om te doen geweest. Als je de geruchten geloofde zouden ze overal in het noorden optreden. Maar ik had een waterdicht contract. Ze konden nergens anders optreden, je moet ook om de kleine lettertjes in 't contract denken. The Kinks, iedereen dacht: dat wordt een janboel in Marum. Maar 't is heel anders gegaan, er waren tweeduizend jongens en meisjes, ze kwamen overal vandaan, zelfs nog uit het zuiden. Ik had geen politie in de zaal en wat is er allemaal gebeurd? Ze hebben het kraantje van de fontein een keer stopgezet en er zijn zegge en schrijve twee glazen gebroken. Dat was alles. Ik snap nog niet hoe sommige kranten kunnen schrijven dat het er zo wild aan toeging.'

De Kruisweg, Marum

De Kruisweg dateert oorspronkelijk uit 1913 als Jan Poppinga het als café opent. De gelegenheid kent in de loop der tijd vele gedaanten. In 1948 komt het in handen van de horecaondernemer Johannes Roelof (Jo) Rudolphus († 2015). Hij tovert het dan weinig florerende café om tot een goedlopend zalencentrum, waar hij allerlei activiteiten ontwikkelt. In 1965 vindt een omvangrijke verbouwing plaats en er verrijst een grote zaal van 900 m², die Rudolphus de mogelijkheid biedt bekende binnen- en buitenlandse acts naar Marum te halen. Dochter Gienie en zoon Lukas worden al snel bij de bedrijfsvoering betrokken. En zo wordt Bar-Dancing De Kruisweg ver buiten de regio bekend. Grote bands treden er op, zoals The Fortunes en The Golden Earrings. En The Kinks dus. Op 17 september 1966 haalt Gienie Rudolphus de Britse band nogmaals naar De Kruisweg.

Ooggetuigenverslag

Tijdens het schrijven van het boek kwam ik in contact met Fries Wolma, sologitarist van The Javelins, de band die het voorprogramma verzorgde. Hij schreef het volgende verslag: 'Onze band was vooral gecharmeerd van de Engelse beatgroepen en had een fiks aantal nummers hiervan in het repertoire opgenomen. The Kinks behoorden destijds tot een van onze grootste voorbeelden. Zij waren vooral bekend in Nederland met hun grootste hits als You really got me, Set me free, Tired of waiting for you, enz. Er ging in 1966 een schok door onze band, toen wij werden uitgenodigd om op te treden in het voorprogramma van The Kinks in de Kruisweg in Marum. The Javelins in het voorprogramma van een van onze meest favoriete groepen! Wij waren er een tijdje sprakeloos van. In mei 1966 vond het grote spektakel plaats. De Kruisweg was die avond afgeladen (rond 2000 mensen), evenals het podium. Diverse leden van andere Groningse popgroepen hadden daar ook maar ongevraagd een plaatsje ingenomen. De manager van The Kinks keek even naar onze apparatuur en zei: 'Same equipment as ours, can we play on your equipment?' The Kinks op onze apparatuur! We zijn er een tijdje sprakeloos van geweest. Trouwens prima kerels, totaal geen lef aan de kont. Daar kon menig lokaal bandje een voorbeeld aan nemen.'

HOOFDSTUK 4: V.E.B. GARAGE BEVERWIJK, 08-05-1966.

VOORPROGRAMMA: THE BINTANGS, THE BLACK VENTURES, THE HAMLETS, RENÉ & HIS ALLIGATORS, THE ROWDYS.

> 'De Hamlets speelden in de Beverwijkse veilinghallen [garage] in het voorprogramma van The Kinks en omdat de versterkingsinstallatie van de Beverwijkse groep zo goed was, heeft ook de hoofdact op de Hamlets-PA gespeeld.' (Website *Beverpop*)

HOOFDSTUK 5: CASINO SCHEVENINGEN, 08-05-1966.

VOORPROGRAMMA: O.A. THE GOLDEN EARRINGS, CHECK, HU & THE HILLTOPS, THE DAVIES, SANDY COAST, RENÉ AND HIS ALLIGATORS, INCROWD, THE BINTANGS EN Q65.

'Beatfestijn van 25 uur'

'Ongeveer vijftig beat-orkesten uit binnen- en buitenland, waaronder "The Kinks" uit Engeland (zaterdag ook in Marum), zullen dit weekeinde in het casino in Scheveningen meewerken aan het festijn "BEAT 25", dat organisator Jacques Senf voorbereidde als afsluiting van het seizoen in Scheveningen. De naam "Beat 25" werd ontleend aan de oorspronkelijke opzet om een 25-uurs-non-stop-beat-programma te presenteren. Aangezien het onmogelijk is om in ons land een beatfestijn op te zetten voor 25 uren, waarin ook de zondagmorgen valt, is Jacques Senf er toe overgegaan om wel 25 uur beat te brengen, maar van vrijdagavond 8 uur tot des nachts twee uur, van zaterdagavond acht uur tot 's nachts vier uur en van zondagmiddag één uur tot middernacht. Vorig jaar november konden The Kinks, vanwege de ijzelvorming op de startbanen, niet van de luchthaven van Londen opstijgen om op te treden op het tienerfeest, dat Senf in de Houtrusthallen organiseerde.' (*Nieuwsblad van het Noorden*, 06-05-1966)

De *Leeuwarder Courant* weet nog het volgende detail te melden:

'The Kinks is het enige orkest dat een vergoeding krijgt. De andere bands, uit het gehele land afkomstig, willen graag gratis in het weekeinde hun fans bezighouden.' (04-05-1966)

Ten slotte het verslag van de laatste festivaldag.

'KINKS spelen voor deinende massa tieners in Club 192'

'Vele tieners kwamen zondag - de laatste dag van "Beat 25" - vroeg en wilden zelfs een maaltijd overslaan voor de avond met het optreden van The Kinks. De middag ging voor hen niet vlug genoeg voorbij, maar toen het eenmaal tegen achten liep en geen nieuwe bezoekers, die in rijen voor de ingang van het terras stonden te wachten, meer werden toegelaten, zagen ze toch het lang verwachte (reeds vorig jaar zouden The Kinks in het Casino spelen) optreden snel naderen. In de verwachting, dat dit voor negen uur zou gebeuren, werden ze echter teleurgesteld, toen bleek dat er voordien nog enkele andere groepen een paar uur moesten vullen. 't Was dan ook niet verwonderlijk, dat het publiek bij het optreden van The Bintangs uit Beverwijk, waarvan niemand onder de indruk kwam, onrustig werd en moeilijkheden veroorzaakte. De Haagse groep Q65 gaf de situatie, volkomen onverwachts, een heel andere wending. Deze jongens kregen het publiek in hun macht en zweepten het op tot een laaiend enthousiaste, deinende menigte. Meisjes raakten in de ban van de ruige muziek van Q65 en zagen tenslotte niets anders meer dan de op het podium kronkelende zanger Wim Bieler en kregen hysterische huilbuien. Enkelen vielen flauw en werden snel weggedragen door de steeds op hun qui vive zijnde helpers van Jacques Senf. Voor Senf, zijn naaste medewerker Peter van den Abeelen (die het aankondigen van de artiesten voor zijn rekening moest nemen omdat Joost den Draayer, Jan van Veen en Tineke van Radio Veronica verstek hadden laten gaan), en hun tientallen assistenten werd de situatie er niet gemakkelijker door. Het gedrang voor het hekwerk hield aan en tenslotte gingen Senf en de als paddestoelen uit de grond verrijzende leden van de "knokploeg" allen naar eigen inzicht te werk. Wat moest dat worden als The Kinks op het podium zouden verschijnen? Het publiek sloeg alle waarschuwingen om zich rustig te gedragen in de wind. Het werd - opgezweept door Q65 - steeds luidruchtiger en beweeglijker. Er was maar één oplossing: de tieners moesten kunnen "afkoelen" voor The Kinks zich zouden laten zien. Dat lukte - met behulp van een zeer beheerst optreden van Surfgroup Check. Daarna een kleine pauze. Spoedig werden de jongelui in de zaal echter weer ongeduldig. "We want Kinks" en toen dat nog niet hielp, volgde een oorverdovend fluitconcert. Eindelijk kregen ze hun zin. Met onbewogen gezichten, maar zichtbaar vermoeid, kwamen The Kinks op het toneel. Het publiek floot, krijste en drong - het was duidelijk dat er iets ging gebeuren. Dat duurde niet lang. Weldra hadden de vier Engelse jongelui de hele zaal in hun greep. Het geluid van de gitaren werd met geweldige kracht uit de versterkers geslingerd. The Kinks bleven er volkomen kalm bij en beperkten zich tot het maken van fijne, subtiele gebaren. Het publiek kon zich niet meer beheersen en vormde een kolkende massa. Nog geen kwartier stonden The Kinks op het podium, toen de situatie kritiek dreigde te worden. Tientallen meisjes werden hysterisch, huilden zonder ophouden en merkten niet eens dat ze werden opgetild en weggedragen door Senfs ordebewaarders. Flauwgevallen meisjes werden, als over een lopende band, uit de zaal over het podium naar buiten gebracht. Enkele assistenten van Senf wierpen zich van het podium af in het publiek om te hevig gedrang te stuiten. The Kinks deden echter alsof ze niets zagen en speelden onverstoorbaar door. Zo bleef de situatie. Tot een werkelijke uitbarsting kwam het niet. Het lang verwachte optreden kwam spoedig tot het einde met het succesnummer "Till the end of the day". The Kinks verdwenen weer even snel als ze waren gekomen, het publiek bleef gillend achter, verspreidde zich en het grootste deel keerde tenslotte naar huis, hoewel nog een groep van zich moest laten horen. Voor de meesten was "Beat 25" echter afgelopen met The Kinks, een optreden van nog geen half uur, waarin veel mensen het niet gemakkelijk hadden' (D.Sl., krantenknipsel, bron onbekend)

'"Hip", "natels" en "vogels" maakten "Beat 25"'

'Kinks waren "het einde"'

[...] 'De Kinks werden met een stormachtig gejoel begroet. Zij zetten hun optreden in met "Louis Loway" [Louie Louie], waarop prompt een paar "natels" in Katzwijn vielen. Zij werden zo slap als een vaatdoek door de ordebewakers over de hoofden van de jongelui naar de uitgangen doorgegeven. Op community singing leek het, toen Delicated [Dedicated] follower [of] fashion werd gespeeld. Het optreden van een half uur werd besloten met een toepasselijke naam "Till the end of the day". De Kinks verdwenen via de kortste route naar een veilig heenkomen voor zij werden lastiggevallen. De menigte - Jacques Senf schatte dat meer dan 2400 jongeren in het Casino het optreden van de Kinks volgden - bestormde de uitgangen. Zij werd in goede orde naar de straat geleid, waar nog een uur lang het concert van honderden gierende brommers viel te beluisteren voor de stilte de eerste badplaats van ons land heroverde.' (*Leidsch Dagblad*, 09-05-1966)

In dit artikel worden enkele destijds trendy benamingen uitgelegd: '"Hip" zegt een beatfan als iets of iemand "in" is. "Natels" of "vogels" bleken gewoon jongens en meisjes te zijn. Maar dan hebben de vogels wel lange petjes (lange haren) en dragen zij graag opvallende kledij. En "natels" dragen ook opvallende kleding, zoals op-art-rokken, lange broeken met wijde pijpen, kortom: ze zien er bijna net zo uit als "de vogels".'

HOOFDSTUK 6: SPORTHAL DEN HELDER, 09-05-1966.

VOORPROGRAMMA: THE KINGBEATS EN THE MOTIONS.

De organisatie was in handen van Ltz SD 2 W.J. Vriethoff, het bureau OS en O (ontwikkeling, sport en ontspanning) CMM Willemsoord, in samenwerking met de Noord-Hollandse Derby Club. De achterliggende gedachte van de organisatie was om met dit soort evenementen het isolement in de kop van Noord-Holland te doorbreken, want, zo meende men: 'Verder dan Blokker of Beverwijk komen de buitenlandse artiesten niet.'

Om te garanderen dat de regionale jeugd hiervan kan profiteren 'zijn er speciaal voor de jongelui uit Schagen, Hoorn, Enkhuizen, Bergen enz. enkele honderden kaarten beschikbaar.' Er waren al eerder buitenlandse artiesten naar Den Helder gehaald. In 1965 traden daar de ongetwijfeld keurige Canadian Sweethearts met zangeres Lucille Starr op (van de internationale hit 'The French Song'). Met een optreden van de minder gepolijste Kinks was het toch even anders.

Op de website *www.koppop.nl* (Westfries Poparchief) staat een aantal krantenartikelen over de concerten.

'LAAT IK VOOROPSTELLEN, DAT IK EEN ECHTE STONES-FAN WAS, DUS GING IK ER EIGENLIJK MEER HEEN VOOR DE MEIDEN EN OM LOL TE TRAPPEN. MAAR EERLIJK IS EERLIJK: DE SOUND DIE THE KINKS PRODUCEERDEN, DIE HAD NIEMAND.'

'"The Kinks", "The Motions", "The Kingbeats"'

'Meer dan dertienhonderd jongeren op beatfestival in Den Helder'

'Speciaal gerekwireerde militairen hielden tieners van podium weg'

'Enkele belhamels verwijderd.'

'Ruim dertienhonderd jongeren vierden gisteravond in de sporthal uitbundig het eerste Helderse beatfestival. Van acht tot elf uur konden zij achtereenvolgens genieten van het optreden van "The Kingbeats" (Den Helder), "The Motions", Den Haag en de beroemde Engelse beatband "The Kinks". De organisatie van dit tienerfestijn was in handen van ltz SD 2 W.J. Vriethoff, OS en O-officier CMM Willemsoord, in samenwerking met de Derby- club. Het optreden van "The Kingbeats" duurde bijna een uur, waarin het enthousiasme van het publiek merkbaar steeg. Na een korte pauze werden onder daverend gejuich "The Motions" verwelkomd. Al tijdens het eerste nummer drongen de tieners op naar het podium; enkele stoelen moesten het ontgelden. Waarschuwende woorden van de heer Vriethoff, alsmede het ingrijpen van een 25-tal speciaal hiertoe gerekwireerde mariniers en enkele vrijwilligers van vloot en landmacht, zorgden ervoor, dat de zaak geen moment uit de hand liep. De pauze hierna voerde de spanning ten top. "The Kinks" konden slechts via een haag van gillende fans bezit nemen van het podium. Daar steeds meer stoelen sneuvelden, deelde de heer Vriethoff voor het optreden van "The Kinks" mede, dat bij wangedrag het

The Kinks in Den Helder
(foto Jan Borst)

The Kinks in Den Helder
(foto Jan Borst)

Dave Davies
(foto Jan Borst)

Henk Smitskamp (links) en
Robbie van Leeuwen van The Motions
(foto Jan Borst)

Rudy Bennett (links) en
Robbie van Leeuwen van The Motions
(foto Jan Borst)

Basgitarist Henk Smitskamp
van The Motions
(foto Jan Borst)

dansen na afloop geen doorgang kon vinden. Deze waarschuwing bleek echter op het tienerpubliek aanmerkelijk minder indruk te maken dan de door "The Kinks" voortgebrachte muziek. Met evenveel jeugdig enthousiasme als waarmee de tieners het podium trachtten te bestormen, wisten vermelde militairen hen terug te dringen, zonder dat het tot vechtpartijen kwam. Daar er toch nog enkele belhamels uit de sporthal moesten worden verwijderd, ging het dansen (inderdaad) niet door. "Jong Den Helder en omgeving" kunnen desondanks terugzien op een zeer geslaagde avond. Bewezen is dat een beat-festival ook zonder relletjes kan verlopen. Een compliment aan het adres van de jeugd is hier zeker op zijn plaats. Ook buiten de sporthal genoten vele jongelui mee. De gehele avond was het druk op het pleintje bij de hal; verscheidene jongens volgden het gebodene (dat op grote afstand was te horen!) van het lager gelegen dak af, vanwaar zij door de ramen naar binnen konden kijken.' (L.D.D., *Helderse Courant*, 10-05-1966)

'Ordelijk feest ondanks vijftien kapotte stoelen'

'Mariniers beschermden The Kinks met de vuist'

'Taferelen als zaterdag in Utrecht [PvdA festival] hebben zich gisteravond in de sporthal niet voorgedaan. Maar wel moesten mariniers, gesteund door matrozen en soldaten, soms met de vuisten werken om opdringerige en schreeuwende jongens en meisjes op redelijke afstand van The Kinks te houden. The Kinks ontketenden zeeën van lawaai in de sporthal die gevuld was met een veertienhonderd teeners in bonte kleding, schoon en vuil, harmonisch en rommelig. Maar van een zich misdragen van de Helderse jeugd is geen sprake geweest. Er sneuvelden weliswaar 'n stuk of vijftien stoelen en

Publiek in de Sporthal
in afwachting van wat
komen gaat
(foto Jan Borst)

Enthousiaste jongeren
in de Sporthal
(foto Jan Borst)

wat glaswerk, maar het festival verliep in een goede zelfs ordelijke sfeer. Het dreigement achter de hand van organisator Wim Vriethoff: "als jullie niet van die stoelen afgaan wordt er niet gedanst na The Kinks" heeft hier misschien een rol gespeeld. Ter opening van het beatfestival speelde de groep The Kingbeats, daarna was het podium met de volumineuze versterkers voor The Motions. Toen al begon het wat onrustig te worden. De eerste stoelen begaven het, toen jongens en meisjes op de leuningen gingen staan om maar niets te missen van de muzikanten. Zei Wim Vriethoff na enkele pauzes: "Als jullie wilt dansen en jullie blijven op de stoelen staan, dan kun je fluiten naar The Kinks". En wat gebeurde? Jongens en meisjes stopten de vingers in de mond en een hels fluitconcert werd ingezet. Even later kwamen The Kinks, vier bleke jongens met meisjesgezichten, sluik meisjeshaar en nog niet helemaal zonder pukkeltjes. In nauwsluitende broeken en wollen dunne sweaters. Zij keken een beetje schichtig naar de meer dan duizend jongelui, die deinden en juichten. Het tumult liet niet af. Eén van de erge herrieschoppers werd in zijn kraag gepakt, de zaal uitgesmeten. Toen waren er nog 1400 min 1. Het lawaai werd nauwelijks minder. Om twaalf uur was het afgelopen. Toen kon er gedanst worden, hoewel de teeners niet van hun stoelleuningen te slaan waren geweest. Maar een lekker luidruchtig feest was het wel.' (10-05-1966, krantenknipsel, bron onbekend)

Koos Buis, (mede)organisator van diverse sixties-dansavonden in Den Helder, blikt in het *Wieringernieuws* van 7 november 2014 nog eens terug op het legendarische optreden van The Kinks: 'Laat ik vooropstellen, dat ik een echte Stones-fan was, dus ging ik er eigenlijk meer heen voor de meiden en om lol te trappen. Maar eerlijk is eerlijk: de sound die The Kinks produceerden, die had niemand.'

Ooggetuigenverslag

Peter Sijnke, dan 15 jaar, is aanwezig in de Sporthal en schrijft in zijn plakboek het volgende: 'Maandagavond 9 mei 1966 was er in de Sporthal te Den Helder een groot beatfestival met medewerking van: The Kingbeats (Den Helder), The Motions (Den Haag) en The Kinks (Engeland). Het programma begon om 8 uur met "The Kingbeats", daarna kwamen "The Motions". Tussendoor werd verscheidene keren gepauzeerd. The Motions waren gekleed in geblokte broeken en shirts. Tenslotte kwamen na ongeveer een half uur wachten de beroemde Kinks. Ze hadden allen witte coltruien en nauwsluitende broeken aan. The Kinks zongen 6 liedjes (o.a. You really got me, A well respected man, Till the end of the day en Dedicated follower of fashion). Ze vertrokken in een grote autobus. Om 11.00 uur was dit grootse beatfestival afgelopen. (Jonnie en ik waren op dit beatfestijn ook aanwezig). Ray Davies van de Kinks had een snor laten groeien.'

In het maandblad *Muziek Parade* ontspint zich een levendige discussie over de kwaliteit van het concert. 'Een paar weken geleden zijn mijn vriendin en ik naar het concert van de Kinks geweest in Den Helder. Het is ons allemaal erg tegengevallen. Het voorprogramma was leuk met de Motions. Maar de KINKS stonden als een stelletje slijmerds op de bühne en draaiden al hun oude successen af. Je kon wel zien dat ze er niet veel zin in hadden. Wanneer komt hier nou eindelijk eens een goeie engelse groep die niet met een vervelend gezicht hun repertoire afdraaien.' I.d.B., Den Helder.

Reactie: 'Wat een gezemel over the Kinks'

'Wat is dat voor gezemel over the Kinks? Zonder interesse zouden ze hun repertoire afdraaien. Wij weten inmiddels wel beter. Toen ze in Marum waren, waren ze in een woord af. Bovendien zijn the Kinks de enige groep die fel tegen playback zijn. Als ze live spelen zijn ze vaak nog beter dan op de plaat. Bovendien klopt er bij MP iets niet, want vorige keer schreef MP zeer enthousiast over the Kinks. We dachten dat MP eindelijk verstandig werd... Wij hadden beter moeten weten.

P.S. Heb nou het lef eens ook dit te plaatsen. Jongens en meisjes die the Kinks beter kennen dan MP.'

Reprimande *van Muziek Parade*: 'Als jullie goed kunnen lezen, hadden jullie begrepen dat niet MP maar I.d.B. uit Den Helder deze brief heeft geschreven.'

Evenals in Winterswijk wordt ook in Den Helder 'herdacht', dat The Kinks hier bijna vijftig jaar geleden optraden. Op 18 april 2015 staat de avond in Hotel Den Helder in het teken van 'Sixties meet Seventies'. Er zijn optredens van de Helderse band Crossfire met in de gelederen drummer Peter Sinke, destijds van de Helderse band The Kingbeats. Na een eigen optreden begeleidt Crossfire zanger Rudy Bennett van de Haagse Motions, die in mei 1966 ook in het voorprogramma stonden. Het thema Sixties meet Seventies krijgt verder gestalte door optredens van de Engelse Kinks-tributeband The Kinx en de Duitse Dire Straits-tributeband Brothers In Arms.

„The Kinks", „The Motions", „The Kingbeats"

Meer dan 1300 jongeren op beatfestival Den Helder

Speciaal gerekwireerde militairen hielden tieners van podium weg

„The Kinks" tijdens hun optreden in de Helderse sporthal. (Foto D. A. van Loon)

Krantenknipsel over het beatfestival in Den Helder
(datum en bron onbekend)

Tributeband The Kinx
uit Engeland (eigen foto)

HOOFDSTUK 7: HOUTRUSTHALLEN DEN HAAG, 03-09-1966.

VOORPROGRAMMA: FERRE GRIGNARD (MET EMILIUS FINGERTIPS (WASBORD), "TOET" SMITS (GITAAR EN MONDHARMONICA) EN JOHAN KOOPMANS (BASGITAAR), ROB HOEKE'S RHYTHM & BLUES GROUP, HU & THE HILLTOPS, THE CLUNGELS, THE ZIPPS, MARGIE BALL & THE GAMBLERS EN THE KEY MET DE DANSGROEP "DON'T TOUCH". (MET TIJDELIJK BASSIST JOHN DALTON)

'Kinks in Den Haag ongenaakbaar'

'Duizenden jongeren en enige tientallen ouderen hebben zaterdagavond in de Houtrusthallen in Den Haag naar de Britse beatgroep The Kinks gekeken en geluisterd. De menigte kon nog net door ordebewakers en dubbele rijen dranghekken in toom worden gehouden, zodat het stormlopen op het podium niet het gewenste resultaat had. Geen van de in opvallende kledij gestoken jongelieden kon een zoom van een broekspijp van de succesvolle Engelse musici aanraken' (*Leeuwarder Courant*, 05-09-1966)

'Knokploeg beheerst optreden The Kinks'

'Beatavond verloopt zeer ordelijk'

'The Kinks dan maakten zich niet gemakkelijk van hun contract af. Een half uur lang bleven zij op het podium dat overigens in schemerduister gehuld was (ook al een veiligheidsmaatregel?). De ene topper na de andere gaven zij ten beste en de fans wilden wel meeklappen en meezingen. The [A] well-respected-men [man], You really got me, Sunny afternoon, Till the end of the day. The Kinks wisten dat de fans in de eerste plaats gekomen waren om de overbekende nummers te horen. De improvisaties in minder bekende nummers, die op opmerkelijk hoog peil stonden, lasten zij slechts in om het publiek wat te kalmeren na een al te warm succes.' (*De Tijd*, 5 september 1966)

'Zaterdag 3 september 1966, 20.00 uur. Het hippe bietvolkje in de volle Houtrusthal hebben de Kinks op hun best gezien. In het voorprogramma: De Zipps, goede groep. Jammer dat de beat en poetry van Cees Boender en Ben Katenburg volkomen mislukte. Dan de Key. Wordt veel van verwacht, maar ik moet het nog zien. Ook de nieuwe Clungel-formatie met Satisfaction vond ik allesbehalve goed. Rob Hoeke en Margio werden verdomd goed ontvangen. Hu and the Hilltops met hun Hilltop-girls zullen er wel komen. Bij Ferre Grignard's aankomst wordt het ingeslapen volk pas wakker. Hij wordt enorm toegejuicht. Rookt op zijn gemak zijn peuk op, neemt tussen elk nummer een slok pils en verdwijnt na vier nummers. Na de pauze De Kinks. In witte broeken en oker-achtige coltruien. Dave draagt er nog een paars jasje overheen. Ze zwaaien en lachen naar alle kanten. Alleen drummer Pete [Mick] kruipt stilletjes achter zijn stel. Ray groet het publiek en dan knallen ze 'You really got me' de zaal in. Leadsinger Ray is heel duidelijk te verstaan. Dan volgen o.a. Well respected man en Sunny Afternoon. Ray Davies hitst het publiek op om mee te zingen en roept Everybody now. Handenklappend loopt hij tot aan de rand van de bühne. Dedicated follower of fashion, Till the end of the day en een ander nummer spuiten de laaiend enthousiaste zaal in. Ray Davies (duidelijk de populairste en de showmaker van de groep) bedankt, groet en kondigt het laatste nummer aan All day and all of the night. Om 18 minuten over 11 is het feest voorbij.' (*Hitweek* september 1966, ingezonden recensie van Hans Blom (17), Schiedam.)

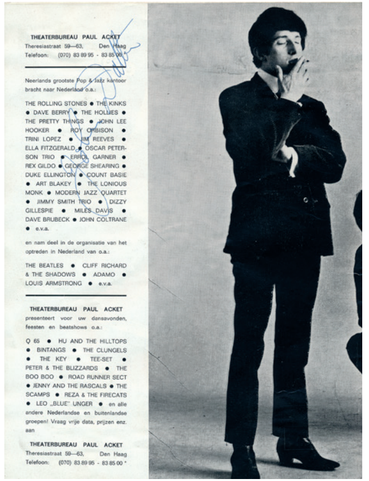
THEATERBUREAU PAUL ACKET
Theresiastraat 59–63, Den Haag
Telefoon: (070) 83 89 95 - 83 85 00

Neerlands grootste Pop & Jazz kantoor brachte naar Nederland o.a.:

THE ROLLING STONES ● THE KINKS ● DAVE BERRY ● THE HOLLIES ● THE PRETTY THINGS ● JOHN LEE HOOKER ● ROY ORBISON ● TRINI LOPEZ ● JIM REEVES ● ELLA FITZGERALD ● OSCAR PETERSON TRIO ● ERROL GARNER ● REX GILDO ● GEORGE SHEARING ● DUKE ELLINGTON ● COUNT BASIE ● ART BLAKEY ● THE LONIOUS MONK ● MODERN JAZZ QUARTET ● JIMMY SMITH TRIO ● DIZZY GILLESPIE ● MILES DAVIS ● DAVE BRUBECK ● JOHN COLTRANE ● e.v.a.

en nam deel in de organisatie van het optreden in Nederland van o.a.:

THE BEATLES ● CLIFF RICHARD & THE SHADOWS ● ADAMO ● LOUIS ARMSTRONG ● e.v.a.

THEATERBUREAU PAUL ACKET
presenteert voor uw dansavonden, feesten en beatshows o.a.:

Q 65 ● HU AND THE HILLTOPS ● BINTANGS ● THE CLUNGELS ● THE KEY ● TEE-SET ● PETER & THE BUZZARDS ● THE BOO BOO ● ROAD RUNNER SECT ● JENNY AND THE RASCALS ● THE SCAMPS ● REZA & THE FIRECATS ● LEO „BLUE" UNGER ● en alle andere Nederlandse en buitenlandse groepen! Vraag vrije data, prijzen enz. aan

THEATERBUREAU PAUL ACKET
Theresiastraat 59–63, Den Haag
Telefoon: (070) 83 89 95 - 83 85 00 "

Flyer voor de concertenreeks in september 1966. Gesigneerd door John Dalton (links), Ray Davies, Mick Avory en Dave Davies (collectie auteur)

De volgende vier concerten maken deel uit van de Europese tournee van 17 tot en met 29 september met John Dalton op bas als vervanger van Pete Quaife, die langdurig is uitgeschakeld vanwege een auto-ongeval in juni van dat jaar en lange tijd ambivalent staat ten opzichte van een eventuele terugkeer als bandlid. Voor de verplaatsingen wordt gebruikgemaakt van een van de Britse luchtvaartmaatschappij gehuurde Trident Jet. Het Britse muziekblad *Melody Maker* blikt in haar nummer van 25 juni alvast hierop vooruit: 'KINKS TOUR - BY JET'. *'Hiring their own Trident jet and topping their own package show they will take off in September on a seven-day flying tour to Paris, Brussels, Berlin, Amsterdam, Copenhagen, Oslo and Stockholm.'* Volgens het Nieuwsblad van het Noorden zijn ze hiermee de eerste 'Beatluchtvaarders van Europa'. Uiteindelijk bestaat de tour uit veertien optredens met tussendoor tv-opnamen en persconferenties. *Melody Maker* weet ook nog te melden dat van minstens één show opnamen zullen worden gemaakt voor de Amerikaanse televisie. Hiervan is echter nooit meer iets vernomen.

HOOFDSTUK 8: CIRCUSRESIDENTIE TONI BOLTINI, LANDGOED DE PALTZ, SOESTERBERG, 17-09-1966.

VOORPROGRAMMA: PETER & THE BLIZZARDS, THE BINTANGS, TEE-SET (WEL AANGEKONDIGD, NIET VERSCHENEN), THE KEY.

'De Kinks wilden de bus niet uit'

'Toni Boltini staat ongeïnteresseerd zijn nagels te knippen. Hij zegt: "Als die Kinks geen manieren hebben, moeten ze maar vertrekken, 't zal mij een zorg zijn". De vier Britten zijn beledigd. Zij verschuilen zich in hun bus op het terrein achter de grote circustent. De gordijntjes zijn neergelaten. Niemand had hun mogen zien vóór zij in de piste stonden. Maar dat is nu toch gebeurd. Er was gezegd: geen flauwekul, de fotografen staan te wachten. De ploeg van Muziek Expres had er al voor gewaarschuwd: Ga alsjeblieft van het terrein af. De Kinks komen anders de bus niet uit. Boltini trok zich er echter niets van aan. Hij beschouwde de Kinks niet als zijn persoonlijke vrienden zoals Dave Berry. Hij had slechts zijn tent verhuurd aan impresario Paul Acket. De toestand werd even kritiek. Zouden de Kinks rechtsomkeert maken nu hun wens niet was ingewilligd? De vier beatjongens besloten tenslotte te blijven, mokkend klommen zij de bus uit. Terwijl dit conflict zich afspeelt worden de 3000 fans aan het lijntje gehouden met muziek van: Tee-set, The Key en The Bintangs. Mannen van Muziek Expres, gewapend met walkie-talkies, rennen zenuwachtig af en aan. Als de tent ongerust dreigt te raken, springt één van hen met een bezwerend gebaar in de piste: "Nog even geduld. De Kinks zijn onderweg, ze kunnen elk ogenblik hier zijn". De knokploeg zit vooraan. De eerste rijen zijn vrijgelaten als buffer bij bestormingen. Er kan nog van alles gebeuren. Het publiek zit hoog opgestapeld tot aan de rand van het zinken dak. De lager gelegen musici kunnen van alle kanten worden bestormd. Een omgekeerde wereld dus. Gewoonlijk swingen de musici op onbereikbare hoogten en vecht het publiek om een plaats aan hun voeten. Maar de temperatuur blijft onder het kookpunt. De tent zingt en klapt braaf mee. Hier en daar schieten er wel enkele nagelbijtertjes tussen de vaste banken door. Maar er wordt niet gedanst, gesprongen of gevochten. Geen herhaling van 1 mei dus, toen het Utrechtse optreden van de Kinks in een grandioze chaos ontaardde. "Een tam concert", zeggen de kenners. Na twee uur eindelijk de Kinks. Haastig rennen ze de piste binnen. Hun duurbetaalde show begint. Ze lachen weer, maken goede muziek. Hun slechte humeur is voorlopig verdwenen. Daar mogen de fans niets van merken. (*Utrechts Nieuwsblad*, 19-09-1966)

Niet iedereen sprak over 'goede muziek'. In het eerste nummer van het nieuwe muziekblad *KINK* van 24 september 1966 schrijft hoofdredacteur Hans Born het volgende:

'Flopconcert van Kinks'

'No I don't like jazz. Fucking, that's what I like', antwoordde Dave Davies (Kinks) het bedeesde meisje dat hem zaterdagmiddag na afloop van de voorstelling in Boltini's circustent te Soesterberg een microfoon voorhield ten bate van een ziekenomroep of zoiets. Het meisje zal de betekenis van het werkwoord 'to fuck' wel niet op school geleerd hebben, maar ze wist toch wel degelijk welke primitieve bezigheid Dave bedoelde want ze was duidelijk geschokt. 'De Kinks zijn de schofterigste artiesten die ik hier ooit heb meegemaakt', zei Toni Boltini verontwaardigd. 'Als het aan mij lag had ik ze niet laten optreden.' Maar het lag niet aan Toni Boltini want de organisatie was in handen van Paul Acket. De knokploeg was dus weer uitstekend, geheel in tegenstelling met het Kinks-optreden want dat leek nergens op. 'You really got me', 'Till the end of the day' en de oude meezingertjes 'Well respected man' en 'Sunny afternoon', die niemand meer kunnen opwinden, werden achteloos afgeraffeld. Drummer Mick sloeg er zo slordig op los dat het zelfs de duidelijk ongeïnteresseerde Ray en Dave te gortig werd. Maar hun venijnige blikken hadden geen enkele uitwerking op Mick. De nieuwe basgitarist John Dalton speelde nog het best. De 'Milk cow blues' besloot dit flopconcert. Vijf nummers, daar moest het publiek (de drieduizend-man-tent zat niet vol) het mee doen. Een heleboel kleine meisjes presteerden het desondanks zich door de lijfelijke aanwezigheid van hun idolen te laten opwinden. Naast me zat er b.v.

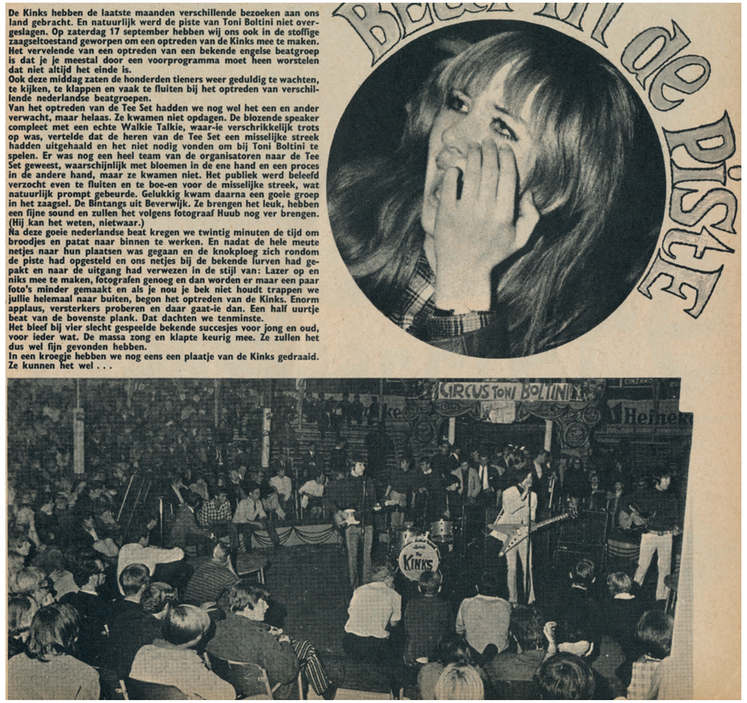

De Kinks hebben de laatste maanden verschillende bezoeken aan ons land gebracht. En natuurlijk werd de piste van Toni Boltini niet overgeslagen. Op zaterdag 17 september hebben wij ons ook in de stoffige zaagseltoestand geworpen om een optreden van de Kinks mee te maken. Het vervelende van een optreden van een bekende engelse beatgroep is dat je je meestal door een voorprogramma moet heen worstelen dat niet altijd het einde is.
Ook deze middag zaten de honderden tieners weer geduldig te wachten, te kijken, te klappen en vaak te fluiten bij het optreden van verschillende nederlandse beatgroepen.
Van het optreden van de Tee Set hadden we nog wel het een en ander verwacht, maar helaas. Ze kwamen niet opdagen. De blozende speaker compleet met een echte Walkie Talkie, waar-ie verschrikkelijk trots op was, vertelde dat de heren van de Tee Set een misselijke streek hadden uitgehaald en het niet nodig vonden om bij Toni Boltini te spelen. Er was nog een heel team van de organisatoren naar de Tee Set geweest, waarschijnlijk met bloemen in de ene hand en een proces in de andere hand, maar ze kwamen niet. Het publiek werd beleefd verzocht even te fluiten en te boe-en voor de misselijke streek, wat natuurlijk prompt gebeurde. Gelukkig kwam daarna een goeie groep in het zaagsel. De Bintangs uit Beverwijk. Ze brengen het leuk, hebben een fijne sound en zullen het volgens fotograaf Huub nog ver brengen. (Hij kan het weten, nietwaar.)
Na deze goeie nederlandse beat kregen we twintig minuten de tijd om broodjes en patat naar binnen te werken. En nadat de hele meute netjes naar hun plaatsen was gegaan en de knokploeg zich rondom de piste had opgesteld en ons netjes bij de bekende furven had gepakt en naar de uitgang had verwezen in de stijl van: Lazer op en niks mee te maken, fotografen genoeg en dan worden er maar een paar foto's minder gemaakt en als je nou je bek niet houdt trappen we jullie helemaal naar buiten, begon het optreden van de Kinks. Enorm applaus, versterkers proberen en daar gaat-ie dan. Een half uurtje beat van de bovenste plank. Dat dachten we tenminste.
Het bleef bij vier slecht gespeelde bekende succesjes voor jong en oud, voor ieder wat. De massa zong en klapte keurig mee. Ze zullen het dus wel fijn gevonden hebben.
In een kroegje hebben we nog eens een plaatje van de Kinks gedraaid. Ze kunnen het wel . . .

Verslag in de Muziek Parade
van november 1966
over het concert in de circustent

> een achter elkaar door 'Dave Dave' te roepen, zeer hinderlijk. De Kinks waren moe, laten we dat maar als excuus accepteren. Als uitgeputte kanaalzwemmers hingen ze voor hun optreden in hun geblindeerde toeringcar. De pers werd genegeerd. Ik vroeg Dave toch maar even of Peter Quaife nog in de band terug zou keren. 'Nee hij is te ziek', antwoordde Dave gapend. 'Dalton blijft nu bij ons.' Na deze inspanning sjokte hij moeizaam met zijn koffertje naar een houten gebouwtje waar het viertal zich verkleedde. Dat duurde ondanks aanmaningen van Ackets volgelingen een half uur. Sarcastische opmerkingen over 'die schreeuwende kinderen' makend begaven de Kinks zich tenslotte ijzig naar de tent. Gelukkig was er in het voorprogramma wel goede muziek gemaakt. Niet door Peter en zijn Blizzards - die werden terecht door het publiek weggefloten - en ook niet door de aangekondigde Tee-Set - die had volgens Boltini althans, contractbreuk gepleegd - maar door de Bintangs die weer bluesy op dreef waren. Ze presteerden muzikaal veel meer dan de Kinks. Die kunnen voortaan beter wegblijven als ze er toch geen lol in hebben.'

Dit artikel doet nogal wat stof oplaaien. De Nederlandse Fanclub laat het er niet bij zitten. In een daarop volgende editie van *KINK* verschijnt een reactie.

'Verzinsels over Kinks'

'Onze fanclub is zeer verbolgen over uw reportage van het Kinksoptreden in Soesterberg. Van deze reportage klopt niet veel. Ook onze mensen waren in Soesterberg, trouwens ook in Den Haag [03-09] en Dordrecht [18-09]. Maar hun mening staat lijnrecht tegenover de uwe. De doorgaans goede Holland-beat presteerde hier weer niets, de Kinks waren echter wel goed, ondanks hun toernee. Maar, daar een circustent een slechte geluidsakkomodatie heeft zal het misschien niet zo goed in uw oren hebben geklonken. Ook hebben we ernstige redenen om aan te nemen dat van al die vragen die u ze gesteld zou hebben, geen enkele waar is, dus dat u verzinsels schrijft. Andere dingen gaat u weer heel anders uitleggen. De zg. venijnige blikken van Ray en Dave en ook hun gebaren tegen Mick waren louter speelsheid. Maar ja, Teenbeat en Kink moeten toch wat hebben tegen bladen als M.E. en Hitweek, al zijn het maar verzinsels. Ook schijnt het uw gewoonte te zijn om topgroepen af te kraken, zoals b.v. Stones-optreden in Den Bosch (wat raar, ook door Paul Acket en M.E.) en laatst het grotendeels verzonnen verhaal over Ferre Grignard. Zoiets doet een artiest geen goed, want er zijn nog altijd mensen die zoiets geloven. Maar als een blad zoiets doet kan het maar beter verdwijnen. Als u deze brief nu eens in zijn geheel over zou nemen en van kommentaar voorzien, zou me dat tenminste nog meevallen.' (Will van Roessel, pres. Kinks Fanclub Nederland)

Van de kant van *KINK* komt geen commentaar. Wel van ene Bob Nieuwenhuis uit Amersfoort die het waagt het gedrag van Dave Davies ten opzichte van de dame die hem het gewraakte interview afnam, te bagatelliseren.

'Ik ben ook bij het optreden van de Kinks bij Boltini geweest en ik begrijp niet waar jullie de moed vandaan halen zulke schofterige dingen over deze topgroep af te drukken. Het is best mogelijk dat Dave Davies een minder nette opmerking tegen een verslaggeefster gemaakt heeft maar daar zal die het dan wel naar gemaakt hebben. Persmensen zijn van die zeurpieten die een artiest nooit met rust willen laten. Jullie hebben zelf geschreven dat de Kinks moe waren. Dan is het toch logisch dat ze niet tegen dat gezeur konden. Ik ben het er trouwens ook niet mee eens dat de Kinks zo slecht speelden. Dat het af en toe wat rot klonk lag volgens mij aan de geluidsinstallatie. Ik moet toegeven dat vijf nummers wel verdomd weinig was, maar dat was natuurlijk in het contract bepaald. De Kinks zouden wel gek zijn om voor half geld een heel programma af te werken.'

Maar dan klimt de in het artikel van Hans Born genoemde verslaggeefster in de pen:

'Fatsoen in grote teen'

'Kunt u mij het adres geven van Bob Nieuwenhuis uit Amersfoort die op Kinkplein van KINK no. 2 veronderstelt dat ik het er wel naar gemaakt zal hebben dat Dave Davies zulke schofterige dingen tegen me zei? Ik ben namelijk die ziekenomroepverslaggeefster en ik zou weleens even bij die Bob, die alles zo goed schijnt te weten langs willen gaan om hem haarfijn te vertellen hoe ontzettend grof die Kinks wel zijn opgetreden. Want wat u in KINK no. 1 daarover hebt geschreven is nog maar een 'gekuiste' versie van wat Dave Davies in werkelijkheid heeft gezegd. Ik begrijp best dat u dat doodgewoon niet hebt kunnen afdrukken. Naar mijn mening heeft Dave Davies minder fatsoen in zijn grote teen dan een normaal mens in zijn hele lichaam en dat heb ik hem ook gezegd.' (Titia Barbillion, Amersfoort)

HOOFDSTUK 9: HOTEL-CAFE RESTAURANT BAR-DANCING DE KRUISWEG, KRUISWEG 1, MARUM (GR.), 17-09-1966.

VOORPROGRAMMA: PETER & THE BLIZZARDS, THE BINTANGS, THE KEY.

'De komst van The Kinks werd door impresario Paul Acket geregeld. Hij was net na de bouw in Marum geweest om eens te zien wat men in Marum van plan was. Hij dacht dat de regio te klein was, misschien dacht hij ook wel een beetje dat in het noorden de jeugd achterliep, om het commercieel tot een succes te brengen. Hij zei wel toe dat als hij mogelijkheden had met een bekende buitenlandse band, hij zou proberen deze naar De Kruisweg te krijgen. Met de komst van The Kinks maakte hij zijn belofte waar.
De Kinks, toonaangevend voor de rock-'n-roll in het midden van de jaren zestig, kwamen twee keer naar Marum, in mei en in september 1966. Om het publiek naar Marum te krijgen werd zelfs een extra busdienst vanuit Leeuwarden geregeld. Het was een complete chaos, duizenden jongeren stonden bij De Kruisweg om naar binnen te mogen; ze kwamen overal vandaan, zelfs uit de Randstad. Velen moesten teleurgesteld worden. Ondanks de grote massa mensen, de chaos en de teleurstelling dat ze niet naar binnen mochten, waren er geen ongeregeldheden. Je kunt gerust stellen dat het optreden van de Kinks, maar ook de optredens van de vele bekende Nederlandse artiesten, De Kruisweg op de kaart heeft gezet: De Kruisweg was in één klap bekend bij de jeugd in heel Nederland.' (Douwe de Graaf: *Honderd jaar De Kruisweg Marum en 65 jaar familie Rudolphus*, 2013)

Lukas Rudolphus weet zich het optreden nog te herinneren: 'De Beatles traden dus op in Blokker en de Kinks in Marum. Nou, dat was natuurlijk uniek. Marum met de Kinks! Ze lagen een dag van tevoren al in slaapzakken om het hele gebouw heen, het was allemaal publiek, het was natuurlijk een ware happening.' (in gesprek met RTV Noord naar aanleiding van de uitgave van het jubileumboek *Honderd jaar De Kruisweg Marum en 65 jaar familie Rudolphus*).

Die avond doet zich toch nog een incident voor. Het *Nieuwsblad van het Noorden* bericht erover op 31 januari 1967:

> 'Jongen, die microfoon van kabel sneed, met 150 gulden beboet'
>
> 'De poging om een microfoon te bemachtigen moest de 19-jarige T.M. v.d. M. uit Leeuwarden duur betalen. Op zaterdagavond 17 september van het vorig jaar stormde hij in hotel De Kruisweg te Marum het toneel op en sneed de microfoon van de kabel. De Groninger politierechter beloonde dat optreden vanmorgen met een geldboete van f 150.
> Die avond zorgde de Engelse band The Kinks voor de muzikale verstrooiing. De verdachte, die reeds dertien glazen bier had genuttigd, wenste een souvenir. De microfoon leek hem wel geschikt. Hij verzekerde de magistraat dat het bier de oorzaak was geweest van zijn handelen. "Je moet oppassen met dat drinken. Moet je de gevangenis in?" informeerde de politierechter. "Nee liever niet". De officier meende dat als men dertien glazen bier kan betalen een fikse boete ook te voldoen is. Hij eiste f 150. Daar was de politierechter het mee eens.'

HOOFDSTUK 10: BUSREMISE GEMEENTELIJKE AUTOBUSBEDRIJVEN, INDUSTRIETERREIN DORDTSE KIL I, DORDRECHT, 18-09-1966.

VOORPROGRAMMA: THE KEY, THE BINTANGS, THE ZIPPS, BEAT & POETRY (INFO AFFICHE).

The Kinks zouden eerst optreden in Het Dolhuys in Dordrecht, maar moesten uitwijken naar de busremise. Het extreem korte optreden van The Kinks en de onrust daarna deed de gemeente Dordrecht besluiten een einde te maken aan deze zondagmiddagse busremiseconcerten. (*Diep Magazine* no. 13, Cultuurhistorisch magazine voor de gemeente Dordrecht, december 2009)

HOOFDSTUK 11: HORN (L), 18-09-1966 IN.

VOORPROGRAMMA: THE MOTIONS

Dit concert is onderdeel van de Bierfeesten in het Limburgse Horn op 17, 18, 22, 24 en 25 september. Het evenement wordt voor de tweede maal in successie georganiseerd door een onafhankelijk comité in samenwerking met bierbrouwerij Huyben en de harmonie De Drie Horens. De feesten worden gehouden op de terreinen van Huybens' brouwerij, waar een tent staat opgesteld met een capaciteit van 5000 personen.

Deze tent staat midden in het dorp, ongeveer 200 meter van de Rijksweg Roermond-Weert. Geheel gevloerd en modern verlicht. Het jaar er voor, toen dit festijn voor het eerst plaatsvond, hebben meer dan 10.000 mensen het feest bijgewoond. Er zijn toen meer dan 125 vaten bier vertapt. Het comité bestaat uit: Fr. van Eldijk (brouwerij-inspecteur), reclame en public relations, W. Scheurs (groothandelaar in dranken), financiën, A. Beulen (administratief beambte), entree en verlichting, C. Opbroek (kastelein), chef over de 25 meter lange buffetten, J. Schroen (aannemersbedrijf), inrichting en huisvesting tent en verdere accommodatie en H.H. Ramakers (accountant en belastingconsulent), die alle ideeën levert en bij wie alle touwtjes in handen zijn. (bron: *Muziek Expres*, augustus 1966)

Voor- en achterzijde van het door de vier bandleden gesigneerde biervilt (van boven naar beneden: Dave Davies, Ray Davies, John Dalton en Mick Avory) (collectie auteur)

In het *Limburgs Dagblad* van 22 juli staat te lezen:

> 'In Horn, waar een enquête is gehouden onder de teenagers kwamen "The Kinks" zegevierend te voorschijn, gevolgd door "The Motions" uit Den Haag. Vandaar dat de Hornse beat- en bieraanbidders met de Britse jongelui kontakt hebben opgenomen.' De enquête werd georganiseerd door het dagblad de Maas- en Roerbode. The Kinks worden na The Beatles en The Rolling Stones genoemd als de 'duurst betaalde beatzangers'.

Aan de bierfeesten is op de zondagmiddag het Beatkampioenschap 1966 voor amateurs verbonden. Het *Limburgs Dagblad* van 17 september meldt:

> 'De beste Limburgse amateurs op het gebied van de beat zullen dan met elkaar de strijd aanbinden. De dag wordt besloten met een beatbal, waaraan meewerken de bekende beatgroepen The Kinks, The Motions en de winnaar van die middag. Die winnaar wacht een fraaie trophee en de moeilijke taak in het avondprogramma naast de Kinks en de Motions op de planken te verschijnen.'

Ook Horn 'herdenkt' het feit dat The Kinks in het dorp optraden. Op zaterdag 17 september 2016, vijftig jaar na het legendarische optreden, wordt er in De Postkoets in Horn een feest van herkenning gehouden. Net als vijftig jaar geleden spelen ook The Thunders uit Montfort deze avond - en wel in de originele bezetting. In 1966 wonnen zij de beatwedstrijd die voorafging aan het optreden van The Kinks. De Nederlandse tribute-band The Well Respected Men speelt een set Kinks-nummers en de muziek van The Motions wordt vertolkt door de formatie Vanilla Fuzz. Een bijzonder origineel idee zijn de speciaal vervaardigde bierviltjes met daarop kopieën van de handtekeningen van de vier bandleden. Het kleinood is al die jaren bewaard gebleven en voor de gelegenheid veelvuldig gekopieerd.

Als ik in november 2016 tijdens The Kinks Konvention in Londen John Dalton een viltje aanreik, reageert hij met zijn bekende gevoel voor humor: '*People who don't believe I was in The Kinks in the early Sixties: here is the utmost evidence.*'

'THE KINKS WORDEN NA THE BEATLES EN THE ROLLING STONES GENOEMD ALS DE '"DUURST BETAALDE BEATZANGERS"'.

'RAY EN DAVE DAVIES, DE KERN VAN THE KINKS, BLEKEN VOORTREFFELIJKE INSTRUMENTALISTEN EN VOCALISTEN TE ZIJN.'

HOOFDSTUK 12: CONCERTGEBOUW AMSTERDAM, 09-09-1967.

OVERIGE ARTIESTEN ONDER MEER DONOVAN, THE OUTSIDERS, ARMAND, Q65, THE SHOES, FULL HOUSE, DADDY'S ACT, WALLY TAX, SHIRLEY, JACCO VAN RENESSE, THE DUTCH SWING COLLEGE BAND, EEN KWARTET DISK-JOCKEYS (JOOST DEN DRAAIER, ROB OUT, JAN VAN VEEN, EDDY BECKER) EN ORKEST RUUD BOS (ADVERTENTIE HITWEEK, NR. 51, 08-09). IN UTRECHTS NIEUWSBLAD VAN 14-08 WORDEN OOK VERMELD: ADÈLE BLOEMENDAAL, RIKKERT ZUIDERVELD MET ELLY NIEMAN, JOOP PANNEKOEK. OOK WORDEN AANGEKONDIGD SIMON POSTHUMA EN MARIJKE KOGER UIT LONDEN, BEKEND - VOLGENS DE ADVERTENTIE - VAN DE BESCHILDERDE GITAAR VAN ERIC CLAPTON, SCHOORSTEEN SJORS HERRISSON, ELPEEHOES HOLLIES (UN 09-09). IN DE RECENSIE VAN UN VAN 11-09 VERDER NOG: RAMSES SHAFFY, TOMORROWS PEOPLE.

Mode-happening gesponsord door 'Bal Boetiek'. Organisatie Paul Acket. Producer en regisseur Rob Touber.

> 'Tweede hoogtepunt op dit boekenbal [boetiekbal], diep in de nacht en niet te zien op televisie, was een optreden van de Engelse groep The Kinks. Hoewel zij een van de best betaalde en populairste groepen van het ogenblik zijn, met een lange rij hits op hun naam, maakten zij een dynamische, zeer enthousiaste show, waarin al hun successen de rij passeerden. Ray en Dave Davies, de kern van The Kinks, bleken voortreffelijke instrumentalisten en vocalisten te zijn.' (Ben Bunders, *Het Vrije Volk*, 11-09-1967)

> 'Het grote bal stond in het teken van de Kinks, die zonder hysterisch enthousiasme op te wekken bijna een uur lang sympathieke muziek maakten, zich verzekerd wetend van het succes van hun laatste hits.' (*Utrechts Nieuwsblad*, 11-09-1967)

HOOFDSTUK 13: STADSSCHOUWBURG, WILHELMINASTRAAT, SITTARD, 18-05-1968.

VOORPROGRAMMA: CUBY & THE BLIZZARDS, AFTER TEA, GO-GO-GIRLS, THE SHARONS, LYNDA VAN DIJK, EUSON & STAX, DOWN TOWN JAZZBAND.

Dit beatfestijn werd georganiseerd ter gelegenheid van de opening van het nieuwe warenhuis van Vroom & Dreesman aan de Markt te Sittard. Aanvankelijk zouden niet The Kinks maar The Small Faces naar Sittard komen, maar zij lieten zich een lucratieve tournee door Amerika niet ontgaan.

> '1800 Limburgse jongeren op beatfestival met The Kinks'
>
> 'De ontdekking van de avond waren niet The Kinks. Natuurlijk, die jongens hebben wel succes geoogst, maar zij hadden een stevige concurrentie van de Haagse Euson en Stax.' (*Limburgs Dagblad*, 21-05-1968)

Dave Davies in de Stadsschouwburg te Sittard (foto Hans Schoots)

Limburgs Dagblad — Vrijdag 17 mei 1968 — Pagina 19

CUBBY, AFTER TEA en GO-GO-GIRLS

Beatfestival met The Kinks in stadsschouwburg te Sittard

Nog steeds in kader van opening van nieuw warenhuis van V. & D.

Giel Bronneberg na 50 jaar per 1 juli bode af

Sittard bezint zich rustig over de herindelingsplannen

Raadsmeerderheid van Eldoo zegt vertrouwen op in twee wethouders

Raad stelde commissie in tegen herindeling

BEEK op de bres voor behoud zelfstandigheid

EUROSTRAND

Nieuw product — Eet eens voor de afwisseling — IGLO VISPANEES — 4 VISPANEES 400 GRAM ≈ 2,15

Aankondiging in het Limburgs Dagblad van 17 mei 1968

‘JAMMER DAT DE KINKS ZO KORT IN APELDOORN WAREN.
DIT SMAAKTE, OOK NAAR HET OORDEEL VAN HET PUBLIEK, NAAR MEER’.

HOOFDSTUK 14: DE EUROBEURS APELDOORN, 19-05-1968.

VOORPROGRAMMA: THE BLUES DIMENSION, THE MOZARTS, FAGHM, FULL HOUSE EN EXPERIENCE.

De Apeldoornse Popsite *Waterloo Station* geeft de volgende informatie: ‘De band kostte fl 3.500,00, 1000 bezoekers, een topconcert.’ Ook hier zouden The Small Faces optreden.

> ‘Kinks: puur muzikale kwaliteit’
>
> ‘Van de Kinks hebben de Apeldoornse beatfans gistermiddag in de Eurobeurs kunnen leren dat het bij de goede beat niet zozeer gaat om het hoogste geluidsvolume of om fraaie pakjes of een goede show, maar om puur muzikale kwaliteiten. Wat de vier wonderboys presenteerden was zonder meer goed te noemen. Het was een vriendelijk groepje, met Ray Davies als zanger voorop. Zijn microfoon stond zo “zacht” en hij sprak zo “luid” dat hetgeen hij aankondigde en zei voor het grootste deel wel te verstaan was. De Kinks maakten met hun oude nummers een uitstekende indruk. Hun soms wat “zoet”-klinkende maar toch vitale muziek, gecombineerd met een vrij rustige act, wist het publiek een beetje uit de apathie te halen, die veroorzaakt was door de lawaaivloed van de voor hen optredende Full House. In hun slechts een exact een half uur durende optreden werden oude nummers als Sunny afternoon, Waterloo Sunset, Till the end of the day en een recent nummer als Wonderboy vlot aan elkaar geregen, terwijl halverwege de zaal nog mocht loskomen in een Happy birthday to you, toegezongen naar Mick Avory, de drummer die, naar werd medegedeeld, jarig was. Jammer dat de Kinks zo kort in Apeldoorn waren. Dit smaakte, ook naar het oordeel van het publiek, naar meer.’ (*De Gelderlander*, datum onbekend)

Mick Avory zal opgekeken hebben van de hem toebedachte verjaardagshulde, want hij is niet op 19 mei, maar op 15 februari jarig.

Pete Quaife en Dave Davies (op de rug gezien) in de Eurobeurs (foto Henk van Rees)

Mick Avory in de Eurobeurs (foto Henk van Rees)

Foto gesigneerd door Ray Davies, Pete Quaife, Dave Davies en Mick Avory tijdens het verblijf in de Eurobeurs (collectie Henk van Rees)

HOOFDSTUK 15: ZAAL BEIJERING VLAGTWEDDE, 19-05-1968.

VOORPROGRAMMA: THE SCANDALS.

'Succesvol optreden in Vlagtwedde'
'Nog meer Nederlandse fans voor "The Kinks"'

'De keuken van Jan Beijering in Vlagtwedde werd tegen het afgelopen middernachtelijk uur belegerd door een massa fans van de Engelse beatgroep "The Kinks". Zij allen wilden zo graag eens zien hoe Dave Davies, Mick Avory en Pete Quaife een halve haan verorberen en hoe Ray Davies zich over een uitsmijter met ham ontfermt. Manager Grenville Collins hield de fans echter met vriendelijke doch dringende hand buiten de deur. Zijn groep had een welverdiende rust nodig na een optreden van een half uur, dat lichamelijk veel van de jongens had gevraagd. Het valt ook niet mee om op een klein podium voor honderden geestdriftige fans al je succes-songs te spelen. Maar de vier jongens uit Noord-Londen hebben zich er goed doorheen weten te slaan en alle in Nederland bekende songs werden uitgevoerd. "You really got me", "Till the end of the day", "See my friends", "Dedicated follower of fashion", "Dandy", "Sunny afternoon" en natuurlijk hun laatste hit "Wonderboy". Ook Dave Davies' persoonlijke succes "Death of a clown" moest er natuurlijk aan geloven.' (Krantenknipsel, bron onbekend)

Ooggetuigenverslag

De dan nog jeugdige Ruud Kerstiens, Kinks-fan sinds 1964, ziet kans voor aanvang van dit concert backstage te komen. Op mijn verzoek schrijft hij het volgende persoonlijke verslag:

Mijn ontmoeting met The Kinks in 1968

Soms overkomen je in je leven gebeurtenissen, die zoveel indruk op je maken dat ze voor je hele verdere leven helder en onuitwisbaar in je geheugen blijven opgeslagen en moeiteloos op elk moment kunnen worden opgeroepen en gereproduceerd. Bij mij is dat het geval bij het eerste door mij bezochte optreden van The Kinks, op zondag 19 mei 1968 in het Groningse Vlagtwedde. Ik ben dan 17 jaar en ik woon nog thuis bij mijn ouders in het Drentse Hoogeveen, waar ik een administratieve functie heb bij de gemeente. Mijn vijf jaar oudere broer is het huis uit en de 'muziek voor jongeren' hoor ik vooral via regelmatige bezoeken aan de voor die tijd 'hippe' Hoogeveense jeugdsoos 'TINCK' (weinig licht, visnetten aan het plafond en een geweldige muziekkeus) en niet te vergeten een tweedehands, niet geheel kraakvrij transistorradiootje op mijn slaapkamer, dat vrijwel uitsluitend staat afgestemd op de destijds zo populaire zeezenders Radio Veronica en Radio Noordzee. Langs deze kanalen kom ik in contact met de muziek waarvan ik tot op de dag van vandaag ben blijven houden, met als verreweg belangrijkste exponent de oer-Engelse popgroep The Kinks. Sinds in 1964 hun eerste hitsingle 'You Really Got Me' (mijn eerste grammofoonplaatje) mijn trommelvliezen aangenaam teisterde, ben ik onafgebroken een die-hard fan van deze band en van de latere solo-activiteiten van de 'leading members' van The Kinks, de broers Ray en Dave Davies.

Toegangskaartje zaal Beijering (collectie Ruud Kerstiens)

* Hinman (2004) vermeldt in het voorprogramma: Full House, Fagham en Blues Dimension, maar deze vermeldingen zijn niet correct, afgaande op het verslag van deze avond van Ruud Kerstiens.

Naar Vlagtwedde

Op 19 mei 1968 voert Cliff Richard de Veronica Top 40 aan met zijn 'Congratulations' en in diezelfde hitlijst staan The Kinks op een verdienstelijke zesde plaats met hun zoveelste Top 10-notering 'Wonderboy'. Op die zondag ook verkeer ik in een aangenaam zenuwachtige, beetje gespannen stemming, want ik ben in het gelukkige bezit van twee tickets voor mijn allereerste Kinks-concert. The Kinks treden die avond op in de bekende zuid-oost-Groningse uitgaansgelegenheid Zaal Beijering in Vlagtwedde en zodra de kaartjes à raison van zes gulden (= € 2,72 !!) in de verkoop gingen heb ik er meteen twee besteld, ook een voor een toenmalige schoolvriend (en een beetje Kinks-fan) bij mij uit de straat. Voor het eerst van mijn leven zal ik die avond mijn muzikale helden in levende lijve zien en horen. Het vervoer van Hoogeveen naar Vlagtwedde is nog wel even een dingetje. De afstand ligt zo rond de 75 kilometer en reizen met het openbaar vervoer is - zeker met het oog op de terugreis - geen optie. Gelukkig zijn mijn ouders bereid zichzelf die avond uit te nodigen voor een avondje-gezelligheid bij vrienden in Groningen-stad en ons - via een kleine omweg - op heen- en terugreis af te zetten en weer op te halen bij Zaal Beijering. Het vraagt wat organisatie, maar mijn ouders begrijpen gelukkig al snel hoe belangrijk deze avond voor mij als Kinks-fan moet zijn.

Wer ist Ray Davies

We zijn ruim op tijd en zodra rond 19:30 uur de deuren opengaan haasten we ons naar binnen om neer te strijken aan een van de tafeltjes, met een op dat moment nog riant uitzicht op het podium. Voorafgaand aan The Kinks heeft de in die tijd populaire Drentse band The Scandals* de taak om vanaf 20:00 uur het voorprogramma te verzorgen en het publiek alvast in de stemming te brengen. Dat lukt maar ten dele en dat ligt absoluut niet aan de muzikale kwaliteiten van deze band. The Scandals spelen zeker verdienstelijk een uitgebreid cover-repertoire, maar het publiek is nu eenmaal gekomen voor The Kinks en niets anders dan The Kinks. En terwijl de bar goede zaken doet, moet het publiek ervaren dat de organisatie en in elk geval The Scandals zelf er geen rekening mee hebben gehouden dat The Kinks vanavond zo lang op zich laten wachten. Dat mag worden afgeleid uit het feit dat ergens halverwege de avond het complete Scandals-repertoire is gespeeld en de band na een korte pauze noodgedwongen en vol goede moed begint aan een algehele herhaling van deze setlist. De aandacht van het publiek en ook bij ons zakt langzaam weg. Het zegt wel iets over de vaak ondankbare betekenis van het bestaan van een support-act. Mijn reis- en concertgenoot en ik raken ondertussen geanimeerd in gesprek met een Duitse concertbezoeker, die al een tijdje bij ons aan tafel zit. Hij, ene Dieter, merkt al snel dat wij, als het om The Kinks gaat, kunnen worden aangemerkt als min of meer 'materie-deskundig'. Hij blijkt een beginnend muziekjournalist die door zijn redactie van het Duitse muziekblad 'Musik Parade' naar Vlagtwedde is gestuurd met de opdracht een artikel te schrijven over 'the top of the bill' van vanavond. Hij doet zeker niet geheimzinnig over zijn onbekendheid met de band. Hij kent een paar hit-songs en heeft zich door zijn redactie laten influisteren dat hij zijn vragen vooral moet stellen aan de leider van The Kinks, Ray Davies die - zo heeft hij zich laten vertellen - de meeste nummers van The Kinks schrijft en zingt. Die moet dus wel belangrijk zijn, maar wie van de vier is het? Hoe ziet hij er uit en wie zijn dan die andere bandleden?

Welkom in de kleedkamer

Naarmate de tijd verstrijkt voelt Dieter zich minder op zijn gemak. Als hij zijn vragen straks nou maar niet aan de verkeerde Kink voorlegt. Om deze 'beginnersfout' te voorkomen vraagt hij ons of wij hem - zodra de band is gearriveerd - willen vergezellen naar de artiestenkleedkamer, naar de vooraf door zijn MP-redactie voor hem afgesproken ontmoeting met The Kinks. Wij hebben geen moment bedenktijd nodig en zeggen hem genereus toe hem te zullen helpen. Hij gaat ons straks voor; voor hem gaan alle deuren open en wij hoeven hem alleen maar te volgen tot in de kleedruimte en The Kinks aan hem te introduceren (who is who?, wer ist wer?, wie is wie?). Ik controleer nog even snel mijn Kodak Instamatic fototoestel, want ik voorzie bijzondere fotomomenten.

Het is ongeveer 22:30 uur wanneer als een lopend vuurtje het bericht door de zaal gaat 'ze zijn er!!'. Voor Dieter en ons het signaal om in de benen te komen en op weg te gaan naar de 'dressingroom'. Onderweg komen we wat mensen tegen die verdacht veel lijken op The Golden Earrings (de latere Golden Earring). We besteden er geen aandacht aan; wij hebben immers een belangrijker missie deze avond. Een streng kijkende meneer, die ondubbelzinnig uitstraalt dat je van heel goede huize moet komen om hém vanavond te passeren, staat breeduit voor de ingang van de kleedkamer. Dieter blijkt over de juiste papieren te beschikken om de deur voor hem en zijn gevolg (wij dus) te laten openzwaaien. Het is druk in de niet overdreven grote kleedkamer, want niet alleen The Kinks zijn er alle vier, ook mensen van de platenmaatschappij en anderen die bij het tour-gezelschap horen lopen er druk en belangrijk te doen. Wij wijzen Dieter Ray en Dave Davies en Pete Quaife aan en... waar is Mick? Pete zegt ons met een *big smile* dat Mick waarschijnlijk meteen bij aankomst het toilet heeft opgezocht. 'He will be here in a minute.'

Dringen en wringen

Ondertussen is onze wie-is-wie-taak volbracht en terwijl Dieter contact legt met Ray Davies en probeert antwoord te krijgen op zijn vragen, storten wij ons op onze persoonlijke missie als gevolg van deze even onvoorziene als plotselinge ontmoeting met de band: het verzamelen van handtekeningen en het maken van foto's; het liefst ook één of meer foto's waar we samen met The Kinks - of anders toch tenminste met één van hen - op staan. Tot een praatje komt het niet, want het 'even in de directe nabijheid van The Kinks bivakkeren' roept al zo'n bijzondere spanning bij ons op dat we op dat moment niet verder komen dan de handtekening-vraag en het maken van wat foto's, waarvan één met Dave Davies, terwijl hij mijn handtekening-verzoek honoreert. Hierna worden wij door beveiligers (tenminste, zo zien ze eruit) weer met zachte drang teruggeleid naar de gang waardoor we ook zijn gekomen. Ons kleedkameravontuur zit erop! We besluiten niet op Dieter te wachten - die redt zich wel - maar snel terug te gaan naar onze eerste-rang-plek in de zaal, maar onze avond kan nu al niet meer stuk. We hebben onze muziekhelden The Kinks 'in reistenue' op een voor fotografen ongebruikelijke plaats gezien en op foto vastgelegd; we hebben de handtekeningen en nu... Nu zijn we klaar voor de derde fase van deze avond: het liveoptreden. De zaal van straks herkennen we bij onze terugkomst bijna niet meer. De overzichtelijke en keurige zaalindeling met tafeltjes-en-stoeltjes van vóór ons kleedkamerbezoek heeft plaatsgemaakt voor één grote dichte drom van mensen strak tegen het podium, in afwachting van wat komen gaat. Er zit niets anders op dan achteraan aan te sluiten en vervolgens te proberen met een beetje dringen en wringen het podium te bereiken, maar dat blijkt eenvoudiger bedacht dan uitgevoerd. We komen onderweg zoveel brede schouders en boze blikken tegen dat we halverwege - des te verder naar voren, des te meer 'fandrenaline' wij ervaren onder de bezoekers - onze pogingen om heelhuids het podium te bereiken moeten staken en we besluiten positie te kiezen en het fan-publiek vóór ons maar niet verder 'over de rooie' te jagen'.

Hoofdstuk 15: Zaal Beijering Vlagtwedde, 19-05-1968.

Alleen Greatest Hits

Vervolgens wachten, wachten, wachten... tot rond 23:15 uur, wanneer The Kinks *on stage* verschijnen. Het publiek gaat vanaf dat moment - net zoals overal elders waar de band verschijnt - volledig uit z'n dak. Hier hebben ze en we met z'n allen op gewacht. Laat maar komen, al die hits en meer! Ondertussen zien we dat The Golden Earrings zich op de achtergrond in een onopvallende passieve toeschouwersrol hebben geposteerd op het podium. Niet zo vreemd dat juist zij deel uitmaken van de Kinks-karavaan tijdens deze korte NL-tour, want de heren muzikanten van beide bands kennen elkaar goed sinds hun gezamenlijke deelname aan het legendarische PvdA Mei Festival in de Utrechtse Jaarbeurs op 7 mei 1966. Zodra Ray Davies achter de microfoon plaatsneemt, doet hij in niets meer herinneren aan de verlegen en introvert ogende en stille artiest die we eerder in de kleedkamer zijn tegengekomen. Ray is los en dat zullen we weten ook. The Kinks spelen op groot volume alle hits die ze op dat moment al hebben gescoord en dat is ook wat het publiek deze avond van ze verwacht. De setlist bevat geen verrassingen of try-outs van nieuw werk. Later dat jaar zal het album *The Kinks Are the Village Green Preservation Society* verschijnen, maar voorproefjes op dit meesterwerk blijven deze avond uit. The Kinks gaan volledig op safe en geven 'the people what they want', met - onder meer - 'You Really Got Me', 'All Day And All Of The Night', 'Till the end of the day', 'Dedicated follower of fashion' en 'Sunny afternoon' tot en met hun actuele hit 'Wonderboy' en natuurlijk passeert ook Dave Davies' solo-hit 'Death Of A Clown'.

The Kinks in Vlagtwedde
(foto's Ruud Kerstiens)

Aan alles komt een eind

Wij en de rest van het publiek genieten van elk moment en zingen alle songs woord voor woord en uit volle borst mee. Even voor middernacht houden The Kinks het na een optreden van ongeveer een halfuur en een korte 'encore' voor gezien. Ray, Dave, Pete en Mick en de als toeschouwers meegereisde Golden Earrings verlaten de spotlights van Zaal Beijering, de geluidsapparatuur gaat uit, de zaallichten gaan aan en wij laten ons door de menigte meevoeren naar de uitgang en de verkoelende, wel een beetje frisse nacht in Vlagtwedde, ook al merken we dat nauwelijks vanwege de adrenaline die nog in hoog tempo door onze aderen stroomt. Eenmaal buiten treffen we mijn ouders die dan al een uurtje zitten wortel te schieten in hun rode Fiat 850 tegenover Zaal Beijering. De autoraampjes opengedraaid om zo - gratis en voor niets - in elk geval het geluid van het Kinks-optreden van vanavond mee te beleven. Fan van The Kinks zijn mijn pa en ma nooit geworden, maar toch ze hebben wel een heel klein beetje begrip gekregen voor die maffe muziekvoorkeur van hun zoon.

Waar het de familie Rudolphus lukt het Groningse plaatsje Marum muzikaal op de kaart te zetten, zo weet Jan Beijering (1922-2012) het eveneens in Groningen gelegen dorp Vlagtwedde in de jaren zestig en zeventig tot een centrum van de popmuziek te maken. Beijering wordt geboren in het Drentse Buinen, waar zijn vader een boerenbedrijf heeft. De behoefte om in de voetsporen van zijn vader te treden is er niet en zo kopen Beijering en zijn vrouw Dirkje Drenth in 1957 Hotel-Café-Restaurant Jarke Schober aan de Schoolstraat in Vlagtwedde. Het pand wordt omgedoopt tot Hotel Beijering en het wordt een begrip in de Oost-Groningse uitgaanswereld. Nederlandse artiesten als Anneke Grönloh en Gert en Hermien Timmermans zijn er kind aan huis. Ook treden er vanuit het nabijgelegen Duitsland artiesten op als Roy Black, Drafi Deutscher en Heino. Met 'beatmuziek' heeft Beijering niet zoveel. In 1966 laat hij zich nog ontvallen: 'Een beatband engageer ik maar zelden. Bij The Rowdies [Ro-d-Ys] liepen ze me laatst de zaal uit. De mensen hier willen dat niet de hele avond horen.' (*Winschoter Courant*, 23 april 1966) Maar ook Beijering moet uiteindelijk met zijn tijd mee en haalt beroemde Britse acts naar Vlagtwedde waaronder The Kinks, The Fortunes en The Scorpions en in de jaren zeventig Middle Of The Road, Mud en The Sweet. In 1974 verkoopt Beijering zijn zaak, maar blijft nog wel actief als slijter en organisator van evenementen. In 1979 gaat het voormalige Hotel Beijering, inmiddels omgedoopt tot De Marke, grotendeels door brand verloren.

Beijering overlijdt in 2012 op 90-jarige leeftijd. Het *Nieuwsblad van het Noorden* blikt in een In Memoriam terug op de gouden tijden van Hotel Beijering: 'Ze kostten wat, die toppers, maar Beijering kon ze betalen. Hij wist dat er iedere zaterdagavond weer zo'n vijftienhonderd mensen uit de wijde regio naar zijn zaak kwamen en het bier lieten stromen en de kassa lieten rinkelen. Bomvol zat de grote zaal telkens weer. Met de regeltjes van nu zou dat niet meer kunnen. Toen kon dat wel. Beijering woonde in zijn zaak, letterlijk. Hij beleefde er de mooiste jaren van zijn leven en altijd had hij zijn vrouw Derkje bij zich, die grote drijvende kracht op de achtergrond. Hij genoot van de aandacht die hij aan zijn artiesten en bezoekers kon geven. Hij genoot ook van de aandacht die hij zelf kreeg. Want ijdel was hij, op een leuke manier. O, de verhalen van die tijd! Hij gaf douaniers een fles drank zodat zijn Duitse bezoekers na middernacht terug konden. De grens ging toen om twaalf uur 's nachts nog dicht. En dan het legendarische optreden van Mud. Die band nam zoveel apparatuur mee dat hij het podium maar buiten neerzette. Al het volk mee naar buiten en hup, spelen maar. Het geluid was kilometers ver te horen. Dat mocht toen nog.' (16-02-2012)

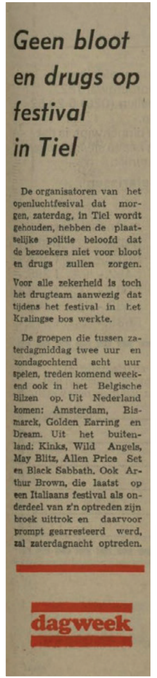

Geen bloot en drugs op festival in Tiel

De organisatoren van het openluchtfesival dat morgen, zaterdag, in Tiel wordt gehouden, hebben de plaatselijke politie beloofd dat de bezoekers niet voor bloot en drugs zullen zorgen.

Voor alle zekerheid is toch het drugteam aanwezig dat tijdens het festival in het Kralingse bos werkte.

De groepen die tussen zaterdagmiddag twee uur en zondagochtend acht uur spelen, treden komend weekend ook in het Belgische Bilzen op. Uit Nederland komen: Amsterdam, Bismarck, Golden Earring en Dream. Uit het buitenland: Kinks, Wild Angels, May Blitz, Allen Price Set en Black Sabbath. Ook Arthur Brown, die laatst op een Italiaans festival als onderdeel van z'n optreden zijn broek uittrok en daarvoor prompt gearresteerd werd, zal zaterdagnacht optreden.

dagweek

Artikel over het popfestival in Tiel (Nieuwsblad van het Noorden, 21-08-1970)

HOOFDSTUK 16: BETUWS POPFESTIVAL TIEL, 22-08-1970.

VOORPROGRAMMA: MAY BLITZ, GOLDEN EARRING, THE WILD ANGELS, BLACK SABBATH, (ALAN PRICE), SECT SOUL SESSION, CAT STEVENS, ARTHUR BROWN & THE GASS, PIERRE COURBOIS, BISMARCK, THE HUSH, PALACE EN THE DREAM.

Het festival duurde van zaterdag 22 augustus 20.00 uur tot zondagmorgen 23 augustus 08.00 uur. Van het optreden van The Kinks is een kort fragment te zien op onder andere de website van *Geschiedenis24*: Nachtelijk popfestival in Tiel.

Commentator: 'Een lichtshow begeleidde nu en dan het optreden van de verschillende groepen zoals van de Kinks, waarvan de zanger/pianist zijn instrument zo hardhandig bewerkte, dat velen die al wat waren ingedoezeld weer ontwaakten.' (correctie: Gosling was toetsenist, geen zanger)

POP-FESTIVAL-TIEL

22 AUG. 20.00 UUR / 23 AUG. 08.00 UUR

f 15,-

The Kinks
Wild Angels
Palace
Arthur Brown
Alan Price
Golden Earring
Sect Soul Session

Black Sabbath
Pierre Courbois
The Dream
Bismarck
May Blitz
The Hush
Cat Stevens

№ 01645

MIDDAGPROGRAMMA: Ludieke markt met o.a. vissen naar afval in de Waal, Romeinse wagenrennen (uiteraard paardrijden), centrifugaal schilderen, kaartexposities, poppenthaater, boeiteks, experimenteel toneel, informatiestands, zweefmolen, grabbeltjes, e.v.a. attracties. Aanvang 14 uur, einde: 18 uur. Toegang gratis.

Toegangskaartje Popfestival Tiel (collectie Huub Goudzwaard)

HOOFDSTUK 17: FANTASIO II AMSTERDAM, 23-08-1970.

VOORPROGRAMMA: MOAN EN PALACE.

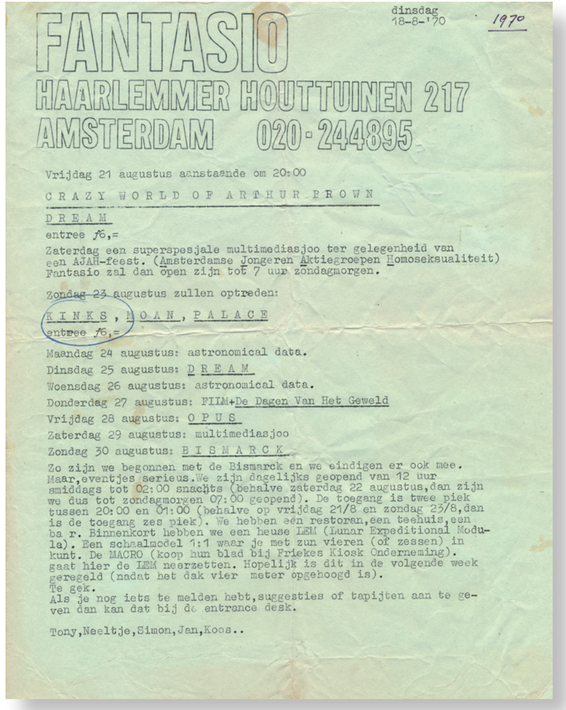

dinsdag
18-8-'70

1970

FANTASIO
HAARLEMMER HOUTTUINEN 217
AMSTERDAM 020-244895

Vrijdag 21 augustus aanstaande om 20:00

C R A Z Y W O R L D O F A R T H U R B R O W N

D R E A M

entree f6,=

Zaterdag een superspesjale multimediasjoo ter gelegenheid van
een AJAH-feest. (Amsterdamse Jongeren Aktiegroepen Homoseksualiteit)
Fantasio zal dan open zijn tot 7 uur zondagmorgen.

Zondag 23 augustus zullen optreden:

K I N K S , M O A N , P A L A C E

entree f6,=

Maandag 24 augustus: astronomical data.

Dinsdag 25 augustus: D R E A M

Woensdag 26 augustus: astronomical data.

Donderdag 27 augustus: FILM+De Dagen Van Het Geweld

Vrijdag 28 augustus: O P U S

Zaterdag 29 augustus: multimediasjoo

Zondag 30 augustus: B I S M A R C K

Zo zijn we begonnen met de Bismarck en we eindigen er ook mee.
Maar,eventjes serieus.We zijn dagelijks geopend van 12 uur
smiddags tot 02:00 snachts (behalve zaterdag 22 augustus,dan zijn
we dus tot zondagmorgen 07:00 geopend). De toegang is twee piek
tussen 20:00 en 01:00 (behalve op vrijdag 21/8 en zondag 23/8,dan
is de toegang zes piek). We hebben een restoran,een teehuis,een
ba r. Binnenkort hebben we een heuse LEM (Lunar Expeditional Modu-
le). Een schaalmodel 1:1 waar je met zun vieren (of zessen) in
kunt. De MACRO (koop hun blad bij Frieken Kiosk Onderneming).
gaat hier de LEM neerzetten. Hopelijk is dit in de volgende week
geregeld (nadat het dak vier meter opgehoogd is).
Te gek.
Als je nog iets te melden hebt,suggesties of tapijten aan te ge-
ven dan kan dat bij de entrance desk.

Tony,Neeltje,Simon,Jan,Koos..

Stencil met de aankondiging
van het concert in Fantasio II
(collectie Huub Goudzwaard)

'Toen ik daar in Carré stond voelde ik weer hoe bijzonder deze stad eigenlijk is. Hoe lang zal het geleden zijn dat we hier voor het eerst met The Kinks stonden? Dat moet halverwege de jaren '60 geweest zijn. Waar het precies was herinner ik me niet meer precies. De mensen zaten allemaal op de grond, het was echt zo'n hippiesfeer en iedereen was high, maar het optreden was onvergetelijk. Waar blijven de tijden, hè?' (Ray Davies in gesprek met Anneke Ruys, *www.muziek.nl*, 2007)

Naar alle waarschijnlijkheid refereert Ray Davies hier aan het concert in Club Fantasio II in Amsterdam op 23 augustus 1970. Dit was het eerste concert dat de groep gaf in de hoofdstad. De andere drie concerten in Amsterdam waren alle in het Concertgebouw (1972, 1973 en 1979) en daar zat het publiek niet op de grond, maar netjes op het pluche.

Ooggetuigenverslag

Willem Tiemens, die ik in 2015 in Winterswijk ontmoette, schreef op mijn verzoek de volgende impressie van het concert en de randverschijnselen:

De Kinks 1970 in Amsterdam in Fantasio

Fantasio, Fantasio?? Ja, het was in Amsterdam 1970 op een middag in Fantasio. Wij kwamen binnen, ik, Moos en een Italiaan genaamd Salvatore uit Genua. Ik kende Moos allang want hij was een vriend van mij en woonde met zijn ouders en zussen aan de Oudezijds. Salvatore sprak gebrekkig Engels en ik kende hem van de Dam.
Wij zouden naar de Haarlemmer Houttuinen gaan om de Kinks te zien. De Kinks had ik als 13-jarige in Winterswijk gezien, maar dat telde niet. Ze hadden zoveel hits gehad sinds 1965. Ik kende heel wat hits, maar natuurlijk niet alles. Amsterdam was een bruisende stad en had meer te bieden dan Fantasio, je had Paradiso, De Melkweg en Akhnaton, waar toen goede performers kwamen. Maar wij waren in Fantasio om de Kinks te zien. Toen ik had betaald voor het concert, kwamen we in een donkere ruimte, net als de zwarte stuff die we bij ons hadden. Onze ogen begonnen te wennen aan de situatie. Eerst een joint draaien en dan zouden wij wel verder zien. Salvatore ging op de vloer zitten en begon met zijn ritueel om een joint te maken. Moos en ik keken ietwat onwennig rond of er mensen waren die wij kenden. Er waren sommigen, maar die waren al te ver weg om ze aan te spreken. De joints waren in en men gebruikte ze af en toe met concerten, dan werd alles spannender of juist niet, het was maar wie je begeleidde, want alleen nam je ze niet makkelijk, je maakte kans op een bad trip om vervolgens uit te flippen. Salvatore had de joint klaar en die ging rond tussen Moos, Salvatore en mij. Wij werden al snel stoned en gingen bij Salvatore op de vloer zitten. Velen volgden ons voorbeeld en voordat de band begon zaten wij en tientallen mensen op de vloer. De Kinks begonnen met spelen en een hele reeks hits passeerde ons, You Really Got Me, Mr. Pleasant, etc. tot Dead End Street. Wij waren te stoned om mee te swingen dus gingen wij liggen luisteren. Het was wel goed zo. Terwijl wij daar lagen en de nodige joints geconsumeerd hadden, begonnen zij met de uitsmijter: Lola. Ik vond de zang van Ray af en toe vals klinken. De muziek was wel goed, maar de zang was alsof Ray wilde zeggen: 'Bekijk het maar, jullie liggen daar maar stoned op de grond en wij zitten ons uit te sloven voor jullie.' Ze speelden hun laatste set en verlieten Fantasio zoals ze waren gekomen, zonder op te vallen. Of ze een toegift hebben gedaan weet ik niet meer, ik was te stoned en het is lang geleden. Dat waren de Kinks in Fantasio, ik heb ze daarna nog in Lochem gehoord en zag Ray Davies op de tv in Glastonbury (VK) optreden, te gek, de rillingen liepen langs mijn rug. Ray heeft te gekke nummers geschreven en ik vind hun muziek groots. Voor mij was het een feest...The Kinks.'

HOOFDSTUK 18: CONCERTGEBOUW AMSTERDAM, 15-12-1972.

VOORPROGRAMMA: SANDY COAST. THE KINKS WORDEN VERGEZELD DOOR MIKE COTTON (TROMPET), JOHN BEECHAM (TROMBONE, TUBA), ALAN HOLMES (BARITONSAX) EN DAVY JONES (KLARINET, SAX).

'Ray Davies, showman bij uitstek'
'Kinks van alle kanten'

'Dat de Kinks in Holland nog een solide gevolg hebben, bleek overduidelijk uit het overvolle Concertgebouw vrijdagavond, bij het eerste optreden van deze groep sinds lange tijd binnen de grenzen. Als je de platen van de Kinks enigszins op de voet gevolgd hebt, krijg je een vrij duidelijk beeld van deze groep, met name van Ray Davies. Het is zelfs mogelijk uit de hele rits plaattitels door de jaren heen, met wat voorstellingsvermogen, een beeld te bouwen van in welke hoek deze jongens opereren. Dat is een erg sterk punt als het gaat om platen, maar het houdt voor concerten een behoorlijke risicofactor in. Naar mijn smaak heeft Ray Davies z'n groep uitstekend langs de afgrond van het gebrek aan verrassing gevoerd. Dat is namelijk het risico: je kent de gaven en de reikwijdte van je "idool" zo van haver tot gort, dat je er nauwelijks meer van opkijkt als er iets leuks of goeds op het podium gebeurt. En dat gebeurde er in ruime mate. Als acteur kent Davies nauwelijks z'n gelijke. "Zeg", roept hij dan, als hij een stukje parafrase opvoert, waarbij enig heupgewiegel aan de orde is, "vinden jullie dit nou ook niet één van de mooiste achterwerken die je ooit gezien hebt?" Ray werkt op een fantastische manier met het publiek. Het prijsnummer van het concert, Alcohol, werd uitgesponnen tot een uit het leven gegrepen verhaal over de verloedering van iemand door "the old demon alcohol". Inspiratie hoefde niet ver gezocht te worden, getuige de onafscheidelijke fles pils, waar Ray mee loopt te zwaaien. Die overigens vaak na drie slokken aan een stukje publiek wordt uitgereikt. De Kinks werken langzamerhand met een enorm hecht op elkaar ingespeelde formatie, daar zijn ze ook lang genoeg voor bijeen. De drie blazers (de Mike Cotton Sound), die er het meest recent aan toegevoegd zijn, hebben van Ray al duidelijk hun plaats aangewezen gekregen en daar komen ze ook niet buiten. Prachtige nummers met steun van die club zijn wat tracks van de laatste platen zoals Holiday, Skin and Bone, Here comes yet another day en, last but not least, het prachtige weemoedige nummer Celluloid Heroes; over hoe iedereen eigenlijk een ster is, maar dat die uit Hollywood nooit echt doodgaan. Over weerwerk van de zaal hadden ze niet te klagen, want af en toe nam de hele zaal gewoon spontaan de leadzang van een nummer over, en dat is nog 's wat anders dan een refrein meebrullen. Met zo'n solide groepsbasis kan je vrijwel alle kanten op. En dat doet Davies dan ook. Geeft hele subtiele parafrases op het idoolzijn en werkt zich in het begin door een potpourri van oude nummers heen. Reuze gezellig, dat laatste, maar je moet van goede huize komen wil het publiek zoiets slikken. Bovendien, hier was dat geen punt, later kwamen oude krakers op wat serieuzer manier aan bod, zoals You really got me, All day and all of the night en Louie Louie. Bij de laatste schakelde hij halverwege over op Hang on sloopy. Een sterk staaltje gezien de beschuldiging dat hij Louie Louie daar van gejat zou hebben, maar Ray kan erg veel waarmaken, waar hij aan begint. Dat is meteen de reden, dat het toch niet het concert van het jaar is geworden, wat ervan verwacht is. Ray levert bij voorkeur een zekerheidsbod af. Dus vergast hij de zaal wel op een mix van repertoire, die gesneden koek is voor een belangrijk deel. Ik vind dat ook weer geen doorslaggevend bezwaar, je kan hoogstens wat meer recent werk verwachten. Maar bij The Kinks staat of valt het met de wat cabareteske presentatie, de merites van hun muziek liggen toch niet zo op een vlak, dat er met een zaaloptreden helemaal uitkomt. En op dat stuk: Davies is een showman van de bovenste plank, die af en toe wel doet denken aan de conferencier in de film *Cabaret*. Ook zo'n voor zichzelf sprekende pief.' (Gertjan van Ommen, *De Tijd*, 16-12-1972)

'Kinks-concert: Publiek met stomheid geslagen'

'De randstedelijke popscribenten, die zo langzamerhand de vraag of Ray Davies, het superbrein van de Engelse popgroep The Kinks, welles of nietes homoseksueel is, bijna belangrijker vonden dan zijn muzikale uitingen, zullen het na gisteravond wel helemaal niet meer weten. Davies zelf laat er zich in interviews niet over uit, maar op het podium van het Concertgebouw scheen hij in woord en daad die "knellende" vraag met "ja" te willen beantwoorden. De term "nichtenrock" (David Bowie, Lou Reed) zal van nu af aan dan ook wel helemaal zijn ingeburgerd. De lang verwachte Kinks dan eindelijk voor hun eerste echte concert in Nederland. De vorige drie keer was de groep niet geweldig op dreef. Gisteravond is alles goed gemaakt. Ray Davies c.s. maakten zich voor meer dan honderd procent waar. Het is een van de beste popconcerten geworden, die ik ooit heb meegemaakt. Om sprakeloos van te worden. Hoe Ray ook zijn best deed om het publiek op te zwepen, het lukte hem vrijwel niet. Met stomheid geslagen liet men anderhalf uur lang deze uitmuntende Kinks-rock over zich heen gaan. Het hele scala van het repertoire werd er doorheen gedraaid, vanaf het eerste succes You Really Got Me uit 1966 [1964] tot en met Celluloid Heroes uit 1972. Ondanks een aantal moeilijke jaren in deze periode bleek wel, dat de Kinks eigenlijk nooit zijn weggeweest, maar dat het publiek de groep nu eindelijk weer heeft herontdekt. De groep, met name Ray Davies om wie in feite alles draait, wordt hierdoor wél in zijn liveoptredens gestimuleerd. De muziek is van zo'n constante kwaliteit, alles zit zo goed in elkaar, dat het moeilijk onder woorden te brengen is.' (Wim Jassies, *Nieuwsblad van het Noorden,* 16-12-1972)

'Kinks op podium mafketels'

'"Als de wijn is in de man, is de wijsheid in de kan", zo vertelt ons een oud spreekwoord waar ik voortdurend aan moest denken tijdens het concert van The Kinks gisteravond in het Amsterdams Concertgebouw. Zelden heb ik iemand met bier zien koketteren als Kinks-leider Ray Davies. Hij kwam het toneel op met een fles bier en gedurende het verdere optreden nuttigde hij het ene pilsje na het andere. Op zich heb ik daar geen enkel bezwaar tegen. Maar "onder invloed" van Ray Davies produceerde The Kinks muziek, die aan alle kanten rammelde. "Zijn dat nou die bejubelde

'ALCOHOL WERD UITGESPONNEN TOT EEN UIT HET LEVEN GEGREPEN VERHAAL OVER DE VERLOEDERING VAN IEMAND DOOR "THE OLD DEMON ALCOHOL"'.

jongens", dacht ik nadat ze enkele rock 'n roll-nummers de zaal ingespeeld hadden. Alles even gammel en rommelig. De eerste de beste Nederlandse groep zou het vlekkelozer hebben gedaan.
Maar tot mijn verbijstering vond het publiek het allemaal wèl goed. Een diepere analyse bracht aan het licht dat The Kinks ook eigenlijk geen muziek brachten, maar muzikale kolder. Dat die kolder van een dronkemanspeil was laat ik dan maar in het midden.
Tot mijn grote verbazing slaagde de groep er in het publiek tot grote bijval te bewegen.
Twee toegiften maar liefst bracht Ray met zijn groep. Op de terugweg naar Rotterdam heb ik mij in gemoede afgevraagd of dit nu de nieuwe tendens is in de popmuziek: flauwe alcohol-lol. Bij het Kleinpolderplein kwam ik tot de conclusie dat The Kinks op de plaat serieus bezig zijn; op het podium een stelletje mafketels die niet eens in de maat kunnen (of willen) spelen.' (Ingezonden brief van A.P., *Het Vrije Volk*, 16-12-1972)

'Kinks zijn nog steeds groots'

'Het is haast onvoorstelbaar, dat de vrolijk over het podium huppelende Ray Davies dezelfde is, die zulke in-droevige liederen op de plaat kan zetten. Je zou haast gaan denken dat er twee zijn - een Enerzijds Ray Davies en een Anderzijds Ray Davies - als op de Kinks-platen niet ook wat opwekkender werk te horen was. Dat neemt niet weg, dat nummers als Here comes yet another day meer qua vorm dan inhoud doorkwamen.
De Kinks hebben vrijdagavond in Amsterdam wel duidelijk gemaakt, hoe het komt dat ze al tien jaar tot de beste popgroepen van het ogenblik behoren. De reden hiervoor heet Raymond Douglas Davies. Hij is op alle manieren het centrum, waar de rest om draait. Hij is altijd de maker en vernieuwer van het Kinks-geluid en bij optredens is de aandacht in de eerste en bijna enige plaats op hem gericht. De Kinks begonnen hun optreden in het volgepakte Concertgebouw met de verplichte figuren: een aantal ouwe rockers als Little Queenie en Shakin' all over. Vervolgens een aantal voor de gelegenheid ingekorte bekenden als Waterloo sunset. Het belangrijkste deel van het concert werd ingezet met een prachtig ingehouden Celluloid heroes, waar de zeer welkome driemans-blazers-begeleiding op het podium verscheen. Het is prettig voor Davies en consorten, dat het nieuwe werk, hoofdzakelijk van de platen *Muswell Hillbillies* en *Everybody's in Showbizz, Everybody's a Star*, het met glans van het oude wint. Dat moet, gezien het grote aantal groepen waar het andersom is, een geruststellende ervaring zijn. Het mooiste, ook wat Davies' showwerk betreft, was het quasi-droeve lied in twintiger jaren stijl Alcohol, door Ray gezongen gedeclameerd eigenlijk, met een demonstratief flesje Heineken. Zoals gezegd, de werkelijk triest te noemen nummers waren als zodanig een beetje moeilijk herkenbaar, daar was een veel te vrolijke stemming voor opgebouwd. Die was meer geschikt voor het prachtige in dixieland-stijl gebrachte Babyface en voor de toegiften Victoria (uit de pop'opera' Arthur) en vooral Louie Louie. Dit uit 1964-sentiment maakte het in ieder geval voor mij bijna onmogelijk om mijn kleine bezwaartjes tegen dit uitstekende concert neer te schrijven.' (bvdh, *De Waarheid*, 18-12-1972)

HOOFDSTUK 19: DE DOELEN ROTTERDAM, 28-09-1973.

VOORPROGRAMMA: ROB HOEKE.

Ray Davies in De Doelen
(foto Ruud Kerstiens)

'De Kinks blijven tegenvallen.'

'Als ik de Kinks hoor, moet ik altijd aan de EEG denken. Dat komt waarschijnlijk omdat de Kinks zeer Brits zijn. Maar het lijkt erop, dat met Engelands toetreding tot de EEG de roem van de Kinks begint te tanen. De Doelen was gisteravond bij lange na niet uitverkocht en dat verdriette mij toch een beetje. Het is namelijk zo, dat de Kinks zeker niet mijn favoriete groep zijn, maar wel een door mij om de teksten van Ray Davies gewáárdeerde groep. Davies heeft in de loop der jaren een aantal voortreffelijke teksten geschreven waarmee hij tal van Britten tegen de schenen schopte. Die teksten waren ironisch, sarcastisch, en vaak zelfs zeer cynisch van toon. De Kinks maakten verder een behoorlijk aantal hits, waarmee het goed meezingen was, en tevens een stel lp's, waaronder Arthur or the decline and fall of the British Empire. Maar elke keer als ik de Kinks live hoor, vallen ze mij tegen. Dat zij slecht spelen wil ik nu niet beweren. De Kinks spelen uit de losse hand, soms tegen het rammelige aan. Het gaat allemaal met groot gemak - dat mag je met zo'n ervaring ook wel verwachten - maar ik vind de Kinks bepaald geen groep die bezeten lijkt te zijn van haar eigen muziek. Zoals het een goed musicus zou moeten betamen. De stage-act van Ray Davies is inmiddels ook niet meer zo leuk. Zijn "dandy-stijl" wordt al zoveel toegepast dat je daarop uitgekeken raakt. Niettemin is het natuurlijk nog steeds wel aardig om You really got me, Dedicated follower of fashion, en All day and all of the night te horen door de originele uitvoerders, zijnde dus de Kinks.' (Arthur Provoost, *Het Vrije Volk*, 29-09-1973)

Links:
Ray Davies in De Doelen
(foto Ruud Kerstiens)

Midden:
Dave Davies in De Doelen
(foto Ruud Kerstiens)

Rechts:
Dave Davies (links) en John Dalton (rechts) in De Doelen
(foto Ruud Kerstiens)

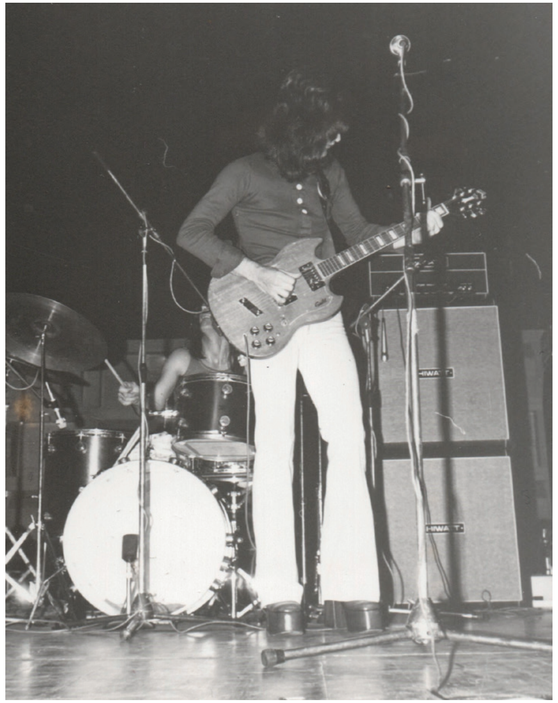

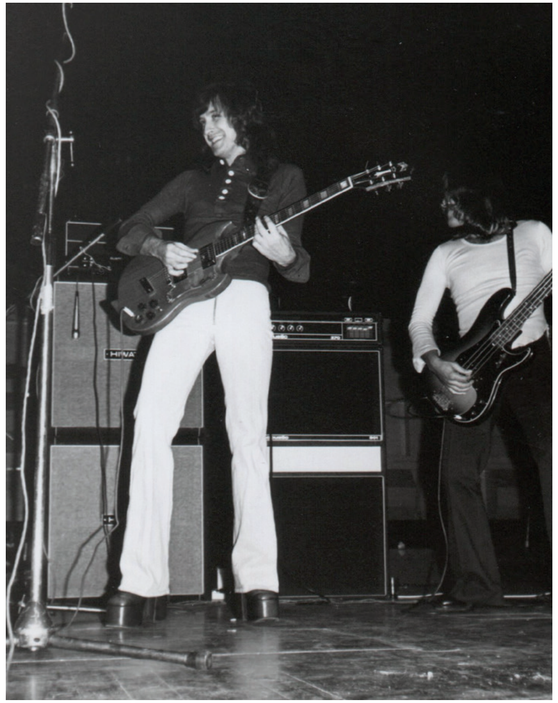

‘HET IS BIJNA ONDOENLIJK OM OP MENSEN DIE DE KINKS NOOIT GEZIEN HEBBEN OVER TE BRENGEN WAAROM ZE NU EIGENLIJK ZO GOED ZIJN, OMDAT WAT ZE BRENGEN ZO “NORMAAL”, ZO VOLSTREKT ONSPECTACULAIR EN ZO GEWELDIG INNEMEND IS.’

HOOFDSTUK 20: CONCERTGEBOUW AMSTERDAM, 29-09-1973.

VOORPROGRAMMA: ROB HOEKE.

Een nachtconcert dat begint op zondagnacht 24.00 uur. Deze twee concerten maken deel uit van een tournee door Engeland en Nederland van 20 september tot en met 7 oktober. Op de zaterdagmiddag voor het concert wordt de Edison Populair aan de groep uitgereikt in de Statenzaal van het Hilton Hotel door Piet Beishuizen, de baas van de Commissie voor Collectieve Grammofoonplaten Campagne (CCGR), voor de albums *Muswell Hillbillies* (1971) en *Everybody’s in Show-Biz* (1972). De jury van de Edison 1972 bestaat uit: Tineke de Nooij, Elly de Waard, Willem Duys, Jip Golsteijn, Frans de Kok, Joop de Roo en John Vis (voorzitter). The Kinks missen in het voorafgaande jaar een publieke uitreiking, omdat het tv-programma Grand Gala du Disque in dat jaar niet doorgaat. De gezamenlijke platenmaatschappijen beëindigen hun financiële bijdragen. Het jaar daarop wordt in sporthal De Vliegermolen in Voorburg een alternatief Grand Gala georganiseerd in de vorm van het Popgala ‘73. In 1974 keert het Grand Gala du Disque weer terug.

‘The Kinks waren weer groots’

‘Het optreden van de aloude Kinks in het Amsterdams Concertgebouw is een gebeurtenis van ongekende allure geworden. Na een verdienstelijk optreden van de groep van Rob Hoeke, gevuld met gezellige boogiemuziek, die toch niet al te lang in het geheugen blijft hangen, daverden de Kinks voor de tweede maal in één jaar het podium op. Het was al meteen duidelijk dat ze er iets van wilden maken en dat ze er ook helemaal voor in goede conditie waren. Het begin was een soort vliegende start, met de nummers Victoria, Brainwashed en Sweet little sixteen. Dat ging allemaal in een razend tempo, Ray Davies, de grote motor achter de Kinks, met z’n oer-Engelse humor, had er zegge en schrijven één minuut voor nodig om een contact met de zaal te leggen, wat hier hooguit twee, drie keer per jaar tussen een groep en publiek gebeurt. En dan nog meestal met aanzienlijk meer moeite. Davies lardeerde het geheel volkomen achteloos met de dolste grappen en sketches (Banana boat, Mr. Wonderful, etc.). Ook de andere leden van de groep werden er regelmatig in betrokken. Dave Davies, Ray’s broer en leadgitarist van de groep, zag er betoverend mooi uit. Hij wordt niet vaak tussen de grote gitaristen genoemd, maar staat op het instrument heel wat beter en functioneler z’n mannetje dan de vele vereerde snarenruiters van grote faam. Verder is er Mick Avory, een solide drummer en ook al ouwe rot bij de Kinks sinds het vroege begin in ‘63. Later kwamen daar John Dalton als vervangende bassist en John Gosling als klavierenman bij. De laatste maakt het Ray mogelijk zich meer op het show- en acteerwerk te richten. En dat doet Ray met de allure van de gevierde vedette. In de hele popwereld is er niet één, die Ray’s entertainerkwaliteiten en z’n kwistig in het rond gestrooide sociale observaties evenaart. De Kinks hebben het vaak zeer moeilijk gehad, met name in Engeland hebben ze een tijd sterk wind tegen gehad. Juist door Ray’s vlijmscherpe commentaren, doorgaans in ontroerende balladen verpakt, die de lotgenoten van de kleine man als slachtoffer van deze razende en onmenselijke tijd schilderen. Onder het nogal blasé aandoende Kinks flegma gaat in die gevallen een lading mededogen schuil, die het voor mij altijd tot een onbegrijpelijke zaak heeft gemaakt, dat mensen hem verkeerd begrepen en zich bespot in plaats van terzijde gestaan voelden. Dat was de tijd van Sunny Afternoon, Waterloo Sunset, Dandy, Dedicated Follower Of Fashion en - Ray’s meesterwerk - Arthur or the Decline and Fall of the British Empire. Maar zoals ze nu op het podium heersen, nergens de overhand krijgen lijkt dat allemaal lang geleden. Ze vieren een formidabele terugkeer, op het vinyl vastgelegd in de laatste Lp’s Muswell Hillbillies (waar ze zaterdagmiddag een Edison voor ophaalden) en Everybody’s in showbiz, Everybody’s a star. Van de eerste lp stamt onder meer het nummer Alcohol, dat zaterdagavond door Ray tot een schitterende tragikomedie over de ondergang van een gerespecteerde kantoorpief werd uitgebouwd. Een ander hoogtepunt was het diep ontroerende Celluloid Heroes, over de showbizstar, die in elk mens schuilt. Een observatie waarin Davies vele vergane groten van het witte doek tot leven brengt op z’n wandeling over Hollywood Boulevard en een kanshebber als definitieve epiloog van Hollywood. Zo vloeide de show nog lang voort en kwamen zelfs nog de gouwen ouwetjes als You really got me aan de beurt. Gebracht met bijna teveel souplesse en technisch kunnen om deze weemoedige herinneringen met al hun technische tekorten van weleer nog eens authentiek neer te zetten. Maar met alweer evenveel enthousiasme. Het publiek had een grootse nacht en het Concertgebouw een klassieker voor de annalen.’ (Gertjan van Ommen, *De Tijd*, 01-10-1973)

Ray Davies (links) bij aankomst in het Concertgebouw
(foto Margriet de Held)

Dave Davies bij aankomst in het Concertgebouw
(foto Margriet de Held)

‘De Kinks waren in december [1972] nog hier, maar dat verhinderde een massaal publiek niet om zaterdagnacht opnieuw het Concertgebouw bijna te vullen en volkomen terecht trouwens, want de namen van de Kinks en speciaal van Ray Davies staan altijd garant voor een geweldige avond. Twee nummers van het album Arthur fungeerden als binnenkomers, namelijk Victoria en Brainwashed, beide nogal snel en een beetje rommelig uitgevoerd, maar dat laatste heeft nooit een optreden van de Kinks ernstig gestoord. Hun kracht ligt in de eerste plaats in hun inzet, en hoe technisch het soms ook rammelt, het komt altijd maximaal over. Tijdens de daarop volgende Chuck

Dave Davies in het Concertgebouw te Amsterdam
(foto Margriet de Held)

Ray Davies in het Concertgebouw te Amsterdam
(foto Margriet de Held)

Berry nummers (Sweet Little Sixteen o.a.) toonde de groep zich trouwens al een stuk hechter en in dit opzicht verschilde het concert van dat van december - het zat soms instrumentaal beter, en soms zelfs zeer goed in elkaar. "Als jullie de songs niet kennen, doe dan toch maar mee en leer ze onderwijl", was Ray Davies' inleiding tot Dedicated Follower of Fashion en geen mens had meer aanmoediging nodig. Waterloo Sunset en Sunny Afternoon gingen dezelfde weg. De kracht van veel van Ray Davies' songs ligt erin dat ze uiterst eenvoudig zijn, zonder ooit banaal te worden. Dit geldt in hoge mate voor het prachtige Celluloid Heroes, waarin Davies bovendien zijn antisuperster-credo ("everybody's in showbiz, everybody's a star") het meest overtuigend uitdraagt. Een credo dat hij tijdens concerten trouwens altijd in praktijk brengt; de inbreng van en het contact met het publiek zijn maximaal. Lost John, een nummer van Lead Belly, werd daarna instrumentaal uitstekend (de blazers!) uitgevoerd. One of the Survivors (met zijn reminiscenties aan vroegere rockgroepen als Dion and the Belmonts en Johnny and the Hurricanes; de Kinks zijn zelf één van de weinige overlevende Engelse groepen van het eerste uur) was speciaal op het programma gezet omdat het hier op single is uitgebracht. In Lola werden op een suggestie uit de zaal ("deo") een fragment Bananaboatsong en Mr. Wonderful ingelast. Holiday en Acute Schizophrenia Paranoia Blues vormden, met twee uitstekend uitgevoerde nummers van het met een Edison bekroonde album Muswell Hillbillies, de inleiding tot Alcohol, ook nu weer het hoogtepunt van de show. Al het potentieel dat dit grootse nummer herbergt werd weer tot de bodem uitgebuit - het bier spoot de zaal in. Davies balanceerde, met een fles op zijn hoofd ("O démon álcóhól") en tijdens een door hem suggestief geschetst intermezzo van een verdwaalde verdorstende reiziger in de woestijn bracht hij er onverwacht If I were A Rich Man tussendoor, om daarna weer terug te keren naar zijn ongelukkige, eens welvarende verslaafde en zijn "floosie". Het swingende Skin and Bone en een uitstekend door Dave Davies gezongen Good Golly Miss Molly besloten het optreden. Als onder ovaties afgedwongen toegiften brachten de Kinks nog twee van hun eerste hits, You Really Got Me en All Day and All of the Night, die de natuurlijke link vormen tussen hun huidige werk en dat van hun oorspronkelijke inspiratoren, de rockers uit de jaren vijftig, zoals Chuck Berry en Little Richard. Het is bijna ondoenlijk om op mensen die de Kinks nooit gezien hebben over te brengen waarom ze nu eigenlijk zo goed zijn, omdat wat ze brengen zo "normaal", zo volstrekt onspectaculair en zo geweldig innemend is.'
(Elly de Waard, *de Volkskrant*, datum onbekend)

'AANMERKELIJK MINDER MOEITE MET MEEZINGEN HAD HET INMIDDELS BEHOORLIJK OPGEPEPTE PUBLIEK BIJ HET OPTREDEN VAN DE KINKS'

Kaart Pinkpop 1977
(collectie auteur)

HOOFDSTUK 21: PINKPOP FESTIVAL BURGEMEESTER DAMEN SPORTPARK GELEEN, 30-05-1977.

THE KINKS ALS HOOFDACT, MET ALS OVERIGE ARTIESTEN: TOM PETTY & THE HEARTBREAKERS, RACING CARS, GOLDEN EARRING, BOTHY BAND, NILS LOFGREN, MANFRED MANN'S EARTH BAND.

'Om kwart voor zeven (een kwartier eerder dan was geprogrammeerd: Pinkpop is niet alleen het enige festival ter wereld dat zijn bestaan jaar na jaar opnieuw rechtvaardigt, maar dat óók nog voor kan liggen op zijn schema's) kwamen de Kinks op. Zanger Ray Davies in een prachtig, lang zwart colbert en voor een groot deel van het optreden weer voorzien van een gitaar. De tonen van hun eerste hit You really got me ondersteunden hun entree. The Kinks waren in hun volle bezetting, met behalve de basisopstelling van bas, drums, piano en twee gitaren, twee blazers en een koortje van twee zangeressen.
Aanvankelijk zag het er naar uit dat de veronderstelling dat zij te genuanceerd zouden zijn voor deze massale situatie [45.000 bezoekers], bewaarheid zou worden. Maar Ray Davies is niet alleen een perfecte performer, maar daarmee ook een voortref-

felijk demagoog. Hij slaagde erin om niet ten onder te gaan in de grootschaligheid van Pinkpop, maar om het publiek langzaam maar zeker naar zijn hand te zetten. Dit gebeurde via een goed getimede inlas van golden oldies zoals Tired of waiting, Sunny afternoon, Well respected man, Dedicated follower of fashion en Waterloo sunset. Met dit laatste lied had hij de sfeer en de aandacht van het publiek voldoende gericht om op nieuwer en ingewikkelder werk over te kunnen gaan. Smart [Slum] Kid [Kids] van Preservation werd uitstekend uitgewerkt (onder andere via trombone en orgel) en daarna kon hij een aantal songs van de laatste lp Sleepwalker brengen. Hij ironiseerde de situatie door telkens "deo" van de bananenboots-ong te schreeuwen, waarop er steeds onverwijld een massaal antwoord kwam. Life on the road kreeg een snellere versie dan op de plaat - Davies zette zich bijna met woede in - maar de band raakte op volle toeren en Davies legde het publiek op bewonderens-waardige wijze zijn repertoire op. Stormy sky en Life goes on (hoe passend: er werden net tijdens dit liedje twee man per brancard weggevoerd) waren heel mooi. Daarna volgde een selectie uit Schoolboys in disgrace, uitstekend en geestig gebracht, en daarna nog eens een heel mooi Full moon van Sleepwalker. De klapper van het optreden van de Kinks vormden de drie songs Lola, Alcohol en You really got me, die na de eerdere presentatie nog eens volledig in hun mogelijkheden werden uitgebuit. Het gebeurt maar zelden dat de laatste Pinkpopgroep zo goed is dat hij iedereen tot het einde vasthoudt. Jack Bruce was er zo een twee jaar geleden. The Kinks zijn ook zo'n groep.' (Elly de Waard, *de Volkskrant*, 31-05-1977)

'Het slot werd dankzij de gebroeders Davies op en top nostalgisch. Ook anno 1977 blijft het publiek blijkbaar toegankelijk voor hits als "Waterloo Sunset", "Sunny Afternoon" en "Well Respected Man". De oorspronke-lijke versies sloegen zelfs zo aan, dat ook senator Nic Tummers voor het podium enthousiast meeswingde. Nummers als "Life on the road" van de laatste elpee "Sleepwalker" toonden overigens aan dat The Kinks zich in positieve zin ontwikkeld hebben en bijgeble-ven zijn.' (*Limburgs Dagblad*, 31-05-1977)

'Aanmerkelijk minder moeite met meezingen had het inmiddels behoorlijk opgepepte publiek bij het optreden van de Kinks. Logisch. Het gebeurt tenslotte niet iedere dag dat een enigszins door de alcohol aangeslagen Ray Davies je met kreten als 'Deeeoooo Deeoooo' uit Harry Belafonte's 'Banana Boat Song' als het ware tart tot meezingen.
Met het wat wisselvallige optreden van de Kinks zit ik een beetje in mijn maag. Er waren plenty momenten dat ik me er uitstekend bij amuseerde. Dat was met name het geval tijdens de door Ray Davies met de nodige zelfspot wat roekeloos afgedraaide potpourri van oude hits als 'Tired Of Waiting For You', 'Well Respected Man', 'Dedicated Follower Of Fashion' en 'Waterloo Sunset', die ondanks vocaal spelbederf stuk voor stuk lekker ongepolijst en wrakkig enigszins getransformeerd de immense boxen uitknalden en heel wat kostbare nostalgische herinneringen los-weekten. Minder was ik te spreken over de nummers die van de wat recentere elpees als 'Sleepwalker' en 'Schoolboys In Disgrace' ten gehore werden gebracht. Over het algemeen weinig gedistingeerde gitaarroc-kers, die op haast pijnlijke wijze illustreerden dat de Kinks als instrumentale groep nog steeds verre van volwassen is (ondanks de toevoeging van toeteraars). Toch liet het optreden als zinvolle mengeling van oud en nieuw, van alles wat niet direct een onbevredi-gende indruk achter. Dat was met name te danken aan de intrigerende stage-act die cynicus Ray Davies met behulp van een tweetal opgedofte zangeres-sen annex danseressen op een gracieuze, nichterig aandoende wijze ten beste gaf. Met zijn vol zelfspot zittende gedrag liet Davies overduidelijk blijken zelf ook de betrekkelijke aantrekkelijkheid van het optreden in te zien. Hij illustreerde ervan doordron-gen te zijn, dat de Kinks hun beste tijd gehad hebben. Maar als een ras-entertainer gaat hij door en slaagt er bij het uitvoeren van klassieker 'Dream And Alcohol' [Alcohol] toch weer wonder boven wonder in, het publiek volledig in zijn ban te krijgen, om hetzelfde aanvankelijk wat koppige publiek bij uitvoeringen van klassiekers als 'All Day And All Of The Night' en 'You Really Get [Got] Me', maar vooral het uit volle borst meegezongen 'Lola' als een stel lamme schapen over de dam te helpen. De Kinks kwamen, en overwonnen. Wie had dat verwacht? Ik niet. De ouwetjes deden het nog best.' (Harry van Nieuwenhoven, *Oor*, 15-6-1977)

Waarschijnlijk uit frustratie door de weigering van The Kinks om radio-opnamen toe te staan, gaan KRO-programmamakers Theo Stokkink en Vincent van Engelen over tot een oproep om clandestien gemaakte opnamen van het concert in te sturen. De makers gaan tot daadwerkelijke uitzending van deze opnamen over, tot groot ongenoegen van de Buma/Stemra. Deze organisatie beticht de KRO van uitlok-king en eist spoedoverleg. De berichtgeving eindigt hier. Door deze privé-opnamen zijn echter wel gedeelten van het concert bewaard gebleven, die later op cassettebandjes of bootlegs zijn verschenen.

HOOFDSTUK 22: CONGRESGEBOUW DEN HAAG, 27-10-1978.

MET JOHN BEECHAM (TROMBONE) EN NICK NEWALL (SAXOFOON). VOORPROGRAMMA: CAFÉ JACQUES.

'The Kinks hadden hun dag niet'

'De uitbundige toejuichingen, die de fameuze Engelse popgroep The Kinks na afloop van het concert in een uitverkocht Haags Congresgebouw kreeg, waren niet helemaal verdiend. De groep had voor weinig echte hoogtepunten gezorgd. The Kinks waren te vergelij-ken met een sterk voetbalelftal, dat zijn dag niet heeft. Er werd bijzonder hard gewerkt, maar de inspiratie die nodig is voor briljante momenten bleef achterwege. Op één keer na, toen zanger Ray Davies het lied Celluloid heroes inzette. Dit ontroerende stuk over de filmhelden uit Hollywood is kennelijk het favoriete lied van Davies, want plotseling kon hij wel de inspi-ratie en concentratie vinden, die bij het vertolken van Rock & Roll Fantasy en Demon Alcohol [Alcohol] ach-terwege bleven. Het deed pijn The Kinks schitterende oude nummers als A well respected man, Death of a clown (broer Dave Davies kan nog steeds niet zingen!) en Sunny Afternoon in een smakeloos snel en onge-inspireerd gespeelde medley te horen verkrachten. Ook de presentatie van Ray Davies was niet altijd even stijlvol. Hij ontpopte zich als een goedkoop volks-menner in plaats van de geraffineerde showman, die hij kan zijn. Nu was raffinement waarschijnlijk niet aan het luidruchtige Haagse publiek besteed. Dat heeft Ray Davies ongetwijfeld gemerkt, toen hij kort na het begin Lola uitvoerde. Het publiek zong dit schone lied, de laatste grote hit van The Kinks, uit volle borst mee. Dat was voor Davies aanleiding om het publiek voor de rest van het concert uit te nodigen vooral mee te zingen en te klappen. Gezellig werd het daardoor wel en de onvervalste rock & roll-stukken op het eind waren zeer de moeite waard, vooral door Ray Davies' energieke inbreng.' (Ton Olde Monnikhof, *Algemeen Dagblad*, datum onbekend)

'Ouderwets felle Kinks'

'In het uitverkochte Congresgebouw gaf de Engelse groep The Kinks gisteravond een uitstekende show. The Kinks is een van de zeer schaarse groepen die in

'DE KINKS STAAN GARANT VOOR VAKMANSCHAP EN HUN CONCERTEN ZIJN NOG STEEDS GEBEURTENISSEN DOOR HET THEATERWERK VAN HUN LEADZANGER'.

‘ALS EEN VAN DE WEINIGE UITZONDERINGEN ZIJN ZIJ ER IN GESLAAGD ZICH ALS GROEP TE HANDHAVEN EN DAT ZONDER EEN ESSENTIEEL KWALITEITSVERLIES’.

de zestiger jaren belangrijk waren en die ook nu nog van zich doen spreken met de elpees Streetwalker [Sleepwalker] en Misfits. De groep trad aan in een nieuwe line-up, die bestond uit de oudgedienden Ray Davies (de zanger en tekstschrijver van de groep), Dave Davies (sologitaar) en Mick Avory (drums), die aangevuld waren met de uit Argent afkomstige basgitarist Jim Rodford en pianist Gordon Edwards. Bovendien werd de groep tijdens de tweede helft van het concert bijgestaan door een uit een saxofonist en trombonist bestaande blazerssektie. Het spel van de groep was zeer levendig en geïnspireerd, evenals hun show. De voornaamste rol daarin werd vervuld door Ray Davies, die naast zijn kwaliteiten als zanger, in welke hoedanigheid hij over een zeer goede en direkt herkenbare stem beschikt, vooral naar voren trad als een uitstekende theaterpersoonlijkheid. Hij onderstreepte zijn teksten soms op een zeer kabareteske manier, bespeelde op een humoristische manier het publiek en promoveerde zelfs het begin van Harry Belafonte’s Bananaboat song tot herkenningsmotief van het concert. Het optreden had over het algemeen bijzonder veel vaart. Na een korte introduktie met You really got me volgden o.a. Streetwalker [Sleepwalker] en Misfits, de titelsongs van de laatste elpees. Via een medley van oude successen (Well respected man, Death of a clown, Sunny afternoon en Dedicated follower of fashion) werd Hay Fever door Ray Davies geïntroduceerd als persiflage op Saturday Night Fever en kwam de groep bijzonder goed los. Na een serieuze en fraaie uitvoering van Celluloid heroes en Dave Davies’ Trust your heart vormde een ruig You really got me, een van hun eerste hits uit 1964, een nieuw hoogtepunt. Ray Davies liep daarop handenschuddend de zaal door. Uitstekend waren verder nog Alcohol (een prima act met een bierflesje) en All day and all of the night, waarna tijdens de toegiften er nog eens stevig de beuk in ging met o.a. Chuck Berry’s Little Queenie. De Kinks staan garant voor vakmanschap en hun concerten zijn nog steeds gebeurtenissen door het theaterwerk van hun leadzanger. Muzikaal gezien vertoont de groep nauwelijks progressie, maar het belangrijkste verschil met optredens van enkele jaren geleden is dat zij, mogelijk onder invloed van de punkbeweging, de oude felheid van 1964 herwonnen heeft.’ (recensent onbekend, *Utrechts Nieuwsblad*, 28-10-1978)

‘Kwaliteit Kinks nog uitstekend’

‘Vrijdagavond traden The Kinks op in een uitverkocht Congresgebouw in Den Haag. Het is alweer enige tijd geleden dat deze historische belangrijke Engelse groep in een concertzaal in Nederland stond. Optredens tijdens openluchtfestivals, die een groep toch geen recht doen, even daargelaten. De Kinks bestaan al sinds het begin van de jaren zestig, toen zij met de Beatles en de Rolling Stones onder anderen de toon aangaven voor de grote vernieuwende rockgolf die uit Engeland kwam. Als een van de weinige uitzonderingen zijn zij er in geslaagd zich als groep te handhaven en dat zonder een essentieel kwaliteitsverlies. Songschrijver, zanger en leider van de groep, Ray Davies, is voor deze duurzaamheid verantwoordelijk. Voor het eerst sinds jaren traden The Kinks op in een gewijzigde bezetting; pianist John Gosling en basgitarist Andy Pyle waren vervangen, overigens zonder dat dit een merkbare verandering in de muziek teweeg gebracht had. De solide kern van Mick Avory op drums en vooral Dave Davies op sologitaar voorzag in het welbekende geluid, dat tenslotte in oorsprong en afwerking aangegeven wordt door Ray Davies, die opnieuw bewees niet alleen als schrijver maar ook als acteur een groot talent te zijn. Ray Davies’ kwaliteiten als songschrijver en als uitvoerend zanger van zijn eigen werk vullen elkaar perfect aan. In zijn teksten en melodieën is hij op zijn best als hij de ironisch-nostalgische toon aanslaat, zonder zich daarin te verliezen: hij blijft altijd oprecht. Hij bezingt met liefde en toewijding de problemen van de underdog, maar houdt het licht. In dat opzicht is hij haast meer verwant aan het cabaret dan aan de rock, behalve dan dat hij de rock and roll als muzikaal medium heeft gekozen. Ook als acteur is hij het meest in zijn element in het soort songs waarin hij zich elegant en lichtvoetig kan bewegen. Dat hij het daarnaast ook beheerst om pure rock and roll te zingen, en daarin een zaal weet mee te krijgen, is een prestatie te meer. Het programma van The Kinks gaf een uitgewogen keuze uit werk van vijftien jaar. Vanzelfsprekend waren de oude hits te horen, zoals You really got me en All day and all of the night, terwijl daarnaast werk van de laatste twee albums, Sleepwalker en Misfits, uitgevoerd werd. Enkele titels van daar tussenin: Life on the Road, Lola, Well Respected Man, Sunny Afternoon, Dedicated follower of Fashion, Alcohol. De band was goed. Zo goed dat het haast onopvallend was: alleen Dave Davies’ gitaarsoli springen eruit, terwijl ook het aanvullende werk van saxofoon en trombone naar meer smaakte. De muziek van The Kinks heeft een traditionele kant en het was haast jammer dat die er in deze tot smallere proporties teruggebrachte opzet zo weinig uit kwam. Hay Fever was een voorbeeld van een typisch ironisch Kinkslied (dat op het podium veel beter tot zijn recht kwam dan op de laatste plaat), waarin voor het eerst tijdens het concert het gevoel doorbrak dat mét de blazers de volledige ontplooiing bereikt werd van de mogelijkheden van zowel de groep als de song. De meer heavy kanten van de groep, zoals die in de vroegste hits werden uitgedrukt, waren nu op de moderne manier aangezet. Niet werkelijk verrassend. Daarvoor is al te veel bekend via andere groepen, maar wel degelijk en onderhoudend en als doordachte afwisseling door de programma-opbouw heengestrooid. In dit kader had zelfs Dave Davies’ Trust Your Heart een zekere functie, hoewel het verder in alle opzichten een smet op het concert wierp en zonder twijfel alleen was toegelaten uit overwegingen van familie-loyaliteit en noodzakelijke aandacht voor wat er verder in de band leeft. Nee, de hoogtepunten van het Kinks-optreden waren toch weer de Ray Davies-juwelen Celluloid Heroes en A Rock and Roll-Fantasy, omdat ze op de meest treffende wijze en zonder leuke pose het standpunt verwoorden van iemand die uitstekende teksten kan schrijven en die daarbij toevallig, door de aard van de tijd, in de barre wereld van de rock and roll terechtkwam.’ (Elly de Waard, *de Volkskrant*, 30-10-1978)

‘Voorspelbaar Kinks concert’

‘Wie naar een concert van The Kinks gaat weet eigenlijk van tevoren wat deze groep voor hem in petto heeft: een selectie van hun grote, zestiger jaren hits, gelardeerd met recenter materiaal. Van deze wel uiterst voorspelbare formule weken The Kinks tijdens hun concert, vrijdagavond in het Haagse Congresgebouw geen centimeter af. De enige risicofactor schuilt in de figuur Ray Davies. Met hem staat of valt de groep; is Ray Davies niet in vorm dan valt er voor de overige Kinks-leden, de oudgedienden Dave Davies en drummer Mick Avory en de nieuwelingen Gordon Edwards (toetsen) en Jim Rodford (bas) nog maar weinig aan te redden. Voor de trouwe Kinks-fans die hier ten lande nog in zulke getale aanwezig zijn dat zonder moeite de grote zaal van het Congresgebouw gevuld kon worden, zal het een hele geruststelling geweest zijn dat Ray Davies in ieder geval op de goede momenten op dreef was die vrijdagavond. Die goede momenten bestonden behalve uit “Celluloid Heroes” en het vaudeville-achtige “Alcohol”, de twee beste Kinks-nummers van de jaren zeventig, ook uit de allernieuwste songs “Rock ‘n Roll Fantasy”, “Misfits” en “Hay Fever” (een prachtige parodie op de Travoltarage) die door Ray Davies met zeer veel overtuigingskracht gebracht werden. De potpourri met de vroegere hits “Dedicated Follower of Fashion”, “Sunny Afternoon” en “Death of a Clown” daarentegen leek meer op een routineklusje. Maar zelfs in die afgeraffelde versies waren die vier songs niet stuk te krijgen. Een pleister op de wonde was dan de meesterlijke vertolking van “Lola”, de song waarin het Ray Davies altijd lukt de zaal voltallig te laten meezingen en Den Haag vormde daar geen uitzondering op. Ondanks de dissonanten was dit Kinks-optreden de moeite van het komen, zien en horen dubbel en dwars waard.’ (René de Vroede, *De Telegraaf*, 30-10-1978)

HOOFDSTUK 23: STADSSCHOUWBURG SITTARD, 29-10-1978. MET JOHN BEECHAM (TROMBONE) EN NICK NEWALL (SAXOFOON).

VOORPROGRAMMA: CAFÉ JACQUES.

'Kinks zorgen opnieuw voor spektakel'

'In een vrijwel uitverkocht huis trad afgelopen zaterdag in Sittard de Engelse superformatie The Kinks op. Dat betekende ook hun 3e optreden in anderhalf jaar binnen deze regio. In 1977 waren ze de top-act van Pinkpop in Geleen. Afgelopen zomer kon men ze aan het werk zien tijdens het Jazz-Bilzenfestival. Beide optredens waren ronduit suksesvol te noemen. Een grote prestatie als je bedenkt dat de muziek van The Kinks niet voor de volle 100% tot zijn recht komt tijdens dergelijke festivals. Het Kinks-genre bestaat niet in eerste instantie uit swingende meedeiners of keiharde voetenstampers - die gretig aftrek vinden onder de doorsnee festivalganger - maar is opgebouwd uit een mengeling van poëtische, sarkastische, melodramatische en rock-achtige songs en vergt bij de toehoorder enige mate van concentratie waarbij ook de teksten een niet onbelangrijke rol spelen. In een omgeving als de Sittardse schouwburg valt van deze oer-Britse popgroep dan ook optimaal te genieten. Temeer als blijkt dat ze er zelf veel zin in hebben. Vooral de grote blikvanger Raymond Douglas Davies leefde zich uit als in zijn jonge jaren. Het is vooral deze Davies, komponist, tekstschrijver en leadzanger die de groep draagt. Uit al zijn bewegingen en mimiek op de bühne blijkt zijn grote gave als showman en toont hij zich een theaterpersoonlijkheid bij uitstek. Ray Davies: it is British, is has character and it has style. Anderhalf uur kon het, opvallend ouder publiek, genieten van een schitterende show; entertainment van hoog nivo. Nummers uit de gloriejaren zestig werden in snel tempo afgewisseld met werk van hun recente elpees Sleepwalker en Misfits. Vooral de potpourri van het oude hitwerk werd door de zaal hoog gehonoreerd: You really got me (hun eerste grote hit); Dedicated follower of fashion; Lola; A well Respected man en Death of a clown van broer Dave Davies. Opvallend was het jeugdige elan waarmee The Kinks hun repertoire afwerkten; de uitbundige gitaarsoli van de uitstekende gitarist Dave Davies, de inspannende theatrale en vokale arbeid van Ray Davies en de passende ondersteuning van oud-gediende Mick Avory op drums en wijle bijgestaan door twee blazers die niet zo goed uit de verf kwamen. Onbetwist hoogtepunt van het concert vormde de sublieme uitvoering van Celluloid Heroes. Ook Rock-'n-Roll Fantasy en als afronding Live Life, van hun laatste elpee Misfits getuigden van hoge kwaliteit. Hopelijk hebben The Kinks nu definitief afgerekend met de wijdverbreide en hardnekkige misvatting dat ze enkel bestaansrecht claimen vanwege hun Lola-periode. The Kinks zijn geen jeugdsentiment maar nog steeds één van de toonaangevende popgroepen van deze tijd.' (F.G., *Limburgs Dagblad*, 04-11-1978)

The Kinks in het Concertgebouw Amsterdam (foto Ruud Kerstiens)

HOOFDSTUK 24: CONCERTGEBOUW AMSTERDAM, 15-11-1979. MET NICK NEWALL (SAXOFOON, TOETSEN, CONGA'S).

VOORPROGRAMMA: MICHAEL ROBINSON

Ray Davies, Concertgebouw Amsterdam (foto Rob Kopp)

Dave Davies,
Concertgebouw Amsterdam
(foto Rob Kopp)

Ray Davies,
Concertgebouw Amsterdam (links),
Jim Rodford (rechts)
(foto Margriet de Held)

Jim Rodford,
Concertgebouw Amsterdam
(foto Rob Kopp)

Ray Davies,
Concertgebouw Amsterdam
(foto Margriet de Held)

Ray Davies,
Concertgebouw Amsterdam
(foto Margriet de Held)

Jim Rodford,
Concertgebouw Amsterdam
(foto Margriet de Held)

‘ONDANKS ALLES WAREN THE KINKS GISTERAVOND OUDERWETS-VITAAL TERUG MET RAY DAVIES ALS GANGMAKER EN KOMEDIANT-EERSTE-KLAS’.

‘Kinks nog altijd onverwoestbaar’

‘The Kinks zullen doorgaan tot ze erbij neervallen. Deze conclusie mag men trekken uit de opzienbarende slotact van zanger Ray Davies gisteravond tijdens het gave concert in het broeierige Amsterdamse Concertgebouw. Bij de tweede toegiftserie verscheen het brein-annex-blikvanger van de Engelse groep met een gerimpeld mombakkes met grijze pruik op het podium. Bijtende zelfspot, die tevens moet worden uitgelegd als symbool voor de toekomst. Ook zonder die verrassende afsluiting echter was het iedereen wel duidelijk dat deze veteranen van de eerste generatie popgroepen er nog lang niet over peinzen het bijltje erbij neer te gooien. Met het enthousiasme van een pas opgerichte punkgroep begonnen Ray Davies en zijn vijf begeleiders het optreden met het minder bekende “Sleepwalker”. Tot de allerlaatste concerttonen van “Victoria” bleven de geestdrift en het tempo bijzonder hoog. Soms bleef hierdoor van een klassieker slechts een “vluggertje” over, zoals bij het afgeraffelde drieluik “Well respected man”, “Death of a clown” (zang van Ray’s broer Dave) en “Sunny Afternoon”. Daarentegen stond dat The Kinks nagenoeg alle hits in hun bagage hadden meegenomen: “Lola”, “Where have all the good times gone”, “Celluloid Heroes”, in ieder geval genoeg om van nostalgie tranen in je ogen te krijgen. Het “Best-of”-repertoire werd af en toe onderbroken door de rechtlijniger Stonesachtige geluiden van “Low Budget”, de achttiende en meest recente Kinks elpee: de titelsong, “A gallon of gas”, “Pressure”, “Superman”, “Catch me now I’m falling”, stuk voor stuk van melodie minder pakkend dan het vroege(re) werk van Ray Davies, maar als altijd wel voorzien van een schitterende tekst. Ray Davies, nogal eens slordig te werk gaand, tenslotte is met een inzet als gisteravond een uiterst boeiende bühne-artiest om naar te kijken. Voor geïnteresseerde jongeren, die hem niet kennen zo ongeveer de Elvis Costello van de jaren zestig, (om maar eens een onmogelijke dwarsstraat in te slaan) in bezit van de uitstraling die ruim zestien jaar concertervaring nu eenmaal met zich mee kan brengen.’ (Louis du Moulin, *Het Vrije Volk*, 16-11-1979)

‘The Kinks overtuigend’

‘De New Wave heeft heel wat losgemaakt. Er is niet alleen een nieuwe serie groepen opgestaan, ook de stimulerende invloed op al jaren bestaande formaties mag niet worden onderschat. Met name The Kinks, samen met The Stones en The Who, toch een van de oudste nog operationele Britse groepen, lijken de New Wave zeer serieus te nemen, afgaande op het eerste van twee optredens in Amsterdam. En dan doel ik niet alleen op het uiterlijk van leider Ray Davies, sinds jaren als zanger en songwriter de spil van deze groep, die met zijn kortgeknipte haar zo als frontman van de eerste de beste new wave-formatie kan figureren, maar vooral op de muzikale keus van The Kinks anno 1979. Want het was óf ruig, oud werk uit de beginfase, óf materiaal uit de laatste drie, veel meer naar ouderwetse rock & roll neigende elpees, waaruit gisteravond werd geput.
Blijkbaar willen The Kinks bewijzen dat ze er als oudgedienden ondanks de vijftien jaar dat de groep bestaat nog net zo gedreven tegenaan kunnen als menige nieuwlichter. Een nobel streven, dat ook aansluit bij het feit dat The Kinks geen schaduw van zichzelf zijn geworden en al die jaren gewoon door zijn blijven gaan. Wat dat betreft vond ik het een overtuigend concert gisteravond, al zijn er ook bedenkingen. Allereerst werd zeker de eerste helft van het concert ietwat vergald door het absurd zware volume, dat meer voor een honkbalstadion dan voor een bescheiden concertgebouw bedoeld leek. En ten tweede sta ik de laatste jaren wat ambivalent tegenover The Kinks. Aan de ene kant heb ik een grenzeloze bewondering voor Ray Davies als tekstdichter en als zanger van de groep, die al die jaren op zijn eigen manier blijft opereren, maar het songmateriaal (met name van de laatste drie elpees) blijft wat achter. Ondanks alles waren The Kinks gisteravond ouderwets-vitaal terug met Ray Davies als gangmaker en komediant-eerste-klas. In meer dan dertien jaar oude maar nog steeds onweerstaanbare klassiekers als “Till the End of the Day”, You really got me”, “All Day and All of the Night”. Niet minder genietbaar was de medley met onder meer “Well respected Man”, en “Death of a Clown” (gezongen door gitarist Dave Davies). Een breekbare compositie als “Celluloid Heroes”, smartelijk gezongen, vormde een uitzondering want de periode 1967-1977 werd nagenoeg onder de tafel geveegd. Naast de klassiekers klonk vooral recent werk als “Superman”, “Low Budget” en “Attitude”, dat toch de minste indruk achterliet. Eén ding maakten The Kinks echter wel duidelijk gisteravond: ze staan nog steeds honderd procent in deze tijd.’ (Jim van Alphen, *Het Parool*, 16-11-1979)

‘Kinks actueler dan ooit’

‘Donderdagavond vormden de namen van Pijper, Ravel en Chopin na lange tijd weer eens het decor voor een popconcert: van de Kinks. In tegenstelling tot de Who en The Rolling Stones, waarmee de Kinks zich na 15 jaar nog steeds hebben weten te handhaven, hebben zij nog steeds geen concessies gedaan aan grootschaligheid. Het Concertgebouw bleek dan ook de ideale ruimte voor hun vaak cabareteske optreden, waarbij het contact met het publiek nog steeds hoofdzaak is gebleven. Verbindingsman tussen podium en publiek is Ray Davies die als zanger, leider en songschrijver niet alleen het gezicht van zijn groep bepaalt maar die als acteur en springerige clown daar nog een dimensie aan toevoegt. In die 15 jaar is hij geen “well respected man” geworden maar gewoon zichzelf gebleven waardoor hij er met zijn uitstraling en vitaliteit een ongecompliceerde plezierige gebeurtenis van maakte. “Sleepwalker”, “Till the end of the day” en “Where have all the good times gone” fungeerden nogal gehaast als binnenkomers waarmee tevens het programma van deze avond werd gegeven: namelijk veel oud materiaal afgewisseld met recent werk van de laatste drie lp’s. Vooral van de laatste “Low Budget” werd veel gespeeld. En het was alsof Ray Davies met zijn gescheurde broek en loshangend hemd dat wilde accentueren. Drummer Mick Avory en broer Dave Davies, die voortdurend de show stal met gitaristische hoogstandjes, vormden met hem de oude Kinks. Samen met bassist Jim Rodford, toetsenman Ian Gibbons en saxofonist Nick Newall legden zij een groot enthousiasme aan de dag. De inzet en dikwijls ruige uitvoering die veel composities was meegegeven lieten merken, dat de punk ook hier zijn sporen had nagelaten. Dat bracht af en toe geluidsproblemen mee zoals het wegvallen van de sax-partijen. Voor het overige bleek eruit, dat The Kinks actueler zijn dan ooit. “Superman” kreeg met veel lichteffecten een opzwepende vertolking net als een compositie van het eerste uur “All day and all of the night” waarbij de zaal overeind sprong. Twee uitgebreide toegiften, waaronder “Twist and shout” en een korte versie van “Alcohol” sloot een zeldzaam sfeerrijk concert af. “Celluloid heroes never die” zong Ray Davies halverwege. Welnu, die kwalificatie mag ook gerust aan The Kinks toegekend worden.’ (recensent onbekend, *Trouw*, 17-11-1979)

‘Halverwege het concert dat de fameuze Engelse popgroep The Kinks in een uitverkocht Amsterdams Concertgebouw gaf werden de bedoelingen van zanger en artistiek leider Ray Davies pas goed duidelijk. Na met het nog niet zo oude Sleepwalker geopend te hebben, speelden The Kinks met een energie die je deze popveteranen nooit toegedacht zou hebben, antieke werkjes als Till the end of the day en Where have all the good times gone. Deze verrassende aanpak moest natuurlijk een functie hebben en die bleek ook toen Ray Davies de titelsong van de recentste lp van The Kinks, Low Budget, inzette. De muziek op deze plaat mag dan door de verstokte Kinks-fans niet erg positief worden gewaardeerd, hij sluit qua aanpak en sfeer wonderwel aan op de eerste Kinks Lp’s, die al in 1964 verschenen. Low Budget is net als Superman, Catch me now I’m falling en die andere nieuwe songs die The Kinks op dit concert speelden, een agressief rock’n roll nummer. En in dat genre wil Ray Davies het liefst verder, daar liet hij geen misverstanden over bestaan. Klassieke Kinks nummers als Lola, Well Respected Man, Sunny Afternoon en zelfs het wonderschone Celluloid Heroes kregen van Ray Davies een liefdeloze behandeling, terwijl All day and all of the night en You really got me met waarneembaar genoegen door hem werden aangepakt. In hun, zo op het oog oprechte enthousiasme, hebben The Kinks alle stilistische franje overboord gezet. Energie en agressie lijken de beste trefwoorden voor dit concert. En natuurlijk ook een snoeihard, zeer rauw geluid, dat de met hi-fi-geluiden verwende oren van de overwegend oudere Kinks-fans danig op de proef stelde. Daardoor zag je in het begin nog wel wat pijnlijk vertrokken gezichten en mensen die de handen op de oren hielden. Later werd er rustiger meegeswingd en werd er uit volle borst meegezongen toen Ray Davies in de toegift Twist and shout inzette.’ (Ton Olde Monnikhof, krantenknipsel, bron en datum onbekend)

‘Kinks tonen weer grootse klasse’

‘Er was alle reden om naar de concerten van The Kinks uit te zien. Na twee platen van wisselende kwaliteit kwam de groep immers kort geleden met een zeer sterk album. Low Budget, waarop als door de punk gevitaliseerde muziek te horen is. Als door de punk is juister dan door de punk gevitaliseerd, want ze mogen niet vergeten dat het juist het vroegere werk was van The Kinks dat door de punkgroepen onder meer tot voorbeeld genomen is. Dat er van een vruchtbare wisselwerking sprake is was echter zonder meer duidelijk, vooral aan het optreden van de groep zelf. Een gunstige factor was bovendien het Concertgebouw, de plaats waar The Kinks al eens eerder tot luisterrijke prestaties kwamen en die wat comfort en omvang betreft geknipt is voor het formaat van deze muziek. De zaal was volkomen uitverkocht (ook Randy Newman zat tussen het publiek) en vanaf het allereerste moment sprongen de vonken tussen publiek en band over en weer, waarmee de ideale situatie gegeven was om tot een schitterende prestatie te komen. Een kort geknipte, in “afgeprijsde” low budget kleren gestoken (altijd nog mooi genoeg!) Ray Davies sprong met gebalde vuisten als een gespannen veer over het podium. Zijn act variërend van zeer koket tot zeer vitaal en geleverd met de volle en niet geringe inzet van zijn persoon, leverde de beste performance op die ik hem ooit heb zien doen. Van zijn overvloedige en voortreffelijke repertoire had hij de allermooiste songs op een rij gezet. Sleepwalker opende het concert en in het tweede nummer, Till the end of the day was de band al op volle punkkracht te horen. Na Where have all the good times gone volgden onmiddellijk de striemende akkoorden van Lola, dat een geestige en schreeuwerige - zoals erbij hoort - uitvoering kreeg. Prachtig was daarna Rock and Roll Fantasy. De relatie met het publiek was zodanig dat Davies zijn teksten persoonlijk tot de zaal richtte en regels als “Look at me, look at you” en “The King is dead, rock is done, you might be through, but I’ve just begun” leverden hem dan ook tussentijds applaus op.
Davies was voortdurend letterlijk in zijn altijd zeer goede teksten te volgen. Low Budget werd buitengewoon geestig door hem geacteerd. Superman was voortreffelijk, Catch me now I’m falling had weer de rauwheid van de punk en vervolgens kwamen als kanonschoten de accoorden van You really got me, dat schitterend werd uitgevoerd. Onnodig is te zeggen dat de band (5 man) ook buitengewoon op dreef was en dat de gitaarsoli van Dave Davies voortdurend bewondering afdwongen. A Gallon of Gas viel op door prachtig klassiek showraffinement in het koorwerk, dat er ook in het altijd ontroerende Celluloid Heroes weer uitsprong. A well-respected man, Death of a Clown, Sunny Afternoon en All day and all of the night, Davies’ klasse laat zich pas goed beoordelen als het allerbeste van zijn werk in zo’n begenadigde situatie nog eens op een rij gezet wordt. En die klasse is dus zeer groot. Pressure, Twist and shout, Attitude, Alcohol en Victoria waren de ruim uitgedeelde toegiften. Twee uur optreden van The Kinks, ze vlogen om met muziek die je zelfs nog lange tijd nadat de laatste accoorden verklonken waren het gevoel gaf dat alles in de wereld in orde is. (Elly de Waard, *de Volkskrant*, 17-11-1979)

‘Nostalgie van de Kinks springlevend’

‘Met een prima optreden in het Amsterdamse Concertgebouw hebben de Kinks, met name Ray Davies, bewezen dat popmusici weliswaar ook vergankelijk zijn, maar de Kinks voorlopig niet. Op hun laatste twee elpees, Misfits en Low Budget, bleek al dat Ray Davies veel scherpte in zijn teksten heeft teruggevonden. Muzikaal is het allemaal niet nieuw, maar de composities zijn prima uitgebalanceerd en de band speelt goede rock. Een concert van de Kinks staat of valt met de inbreng van zanger Ray Davies. De band werkt routinematig het repertoire af met uitschieters als de gitaarsolo’s van Dave Davies. Maar als de stemming in de zaal goed is, gevuld met pure Kinks-fans, slaat een vonk naar Ray over. Hij zweept zichzelf op, dansend en rennend, zingt hij oude successen en nieuw werk. Amsterdam is eigenlijk een tweede thuishaven van de Kinks. Zij spelen hier regelmatig en voor de paar honderd fans kan er eigenlijk bij voorbaat aan het optreden niets stuk. Het repertoire dat ze spelen laat alle kanten van de vijftien jaar, die de Kinks bezig zijn, zien. De eerste wereldhit “You really got me” brengt iedereen in beweging, net als de meer music hall-achtige muziek uit een latere periode. Met nummers als Rock ‘n roll fantasy van de elpee Misfits en Celluloid Heroes van Everybody’s in showbizz, everybody’s a star uit 1972 zijn hoogtepunten van een concert, waarbij Ray Davies de band het zwijgen oplegt om zelf het intro te spelen. Die twee rustpunten worden afgewisseld met sneller, maar toch strak en stilistisch werk. Ray Davies overwint in de slag met de geluidsinstallatie en voelt zich in het Concertgebouw thuis. En als ze dan in de toegiften ook nog Twist and Shout en heel kort Alcohol spelen, naast de andere “nostalgische” liedjes, is iedereen tevreden en bedankt Ray Davies het publiek voor de steun die de Kinks hier kregen. Hij is in staat om te zeggen: “met anderen mag het dan gedaan zijn, ik ben pas net begonnen”.’ (Ben Braber, *De Waarheid*, 17-11-1979)

HOOFDSTUK 25: MUZIEKCENTRUM VREDENBURG UTRECHT, 16-11-1979. MET NICK NEWALL (SAXOFOON, TOETSEN, CONGA’S).

VOORPROGRAMMA: MICHAEL ROBINSON.

‘Optreden Kinks strak en gedreven’

‘The Kinks is een van de weinige groepen uit de beginperiode van de Engelse rock (er werd toen over ‘beat’ gesproken) die de jaren hebben overleefd. De groep heeft inmiddels bijna twintig elpees op zijn naam staan, waarvan de laatste, Low Budget, kort geleden verscheen. Vrijwel alle topnummers van The Kinks dateren uit de zestiger jaren, maar ook tegenwoordig kunnen ze nog zeer goed meekomen, zoals hun optreden gisteravond in het (bijna) uitverkochte Muziekcentrum bewees. Onder het publiek bevonden zich relatief veel dertigers, mensen van de leeftijd van de Kinks zelf, die de groep al vanaf zijn beginperiode meemaakten. Bijna geen enkele andere topgroep heeft zo’n duidelijke tik te pakken van de punkrage als Ray Davies en zijn groep. Hun muziek is daarmee een stuk strakker geworden, wat een terugkeer betekent naar de wilde dagen van o.a. ‘Till the end of the day’ en de inzet is verdubbeld. Een nieuw nummer als ‘Pressure’ is nauwelijks van punk te onderscheiden en Ray Davies lijkt het een en ander af te hebben gekeken van Johnny Rotten, maar heeft inmiddels ook deze vijftien jaar jongere generatie al weer overleefd. Met een grote inzet bracht de groep een greep uit oud en nieuw repertoire waarbij alle hits de revue passeerden. In een hoog tempo gingen Sleepwalker, Till the end of the day en Where have all the good times gone er door heen. In Lola ontpopte Ray Davies zich weer als de goede performer, die het van het grootste belang vindt om een zo direct mogelijk contact met het publiek te hebben en daarin ook slaagt. Na de nieuwere nummers Misfits en Superman volgden You really got me en een instrumentaal intermezzo waarin zich een saxofonist bij de groep voegde. Drummer Mick Avory, die samen met Dave Davies tot de oude kern van The Kinks behoort, bleek een stevig, maar tamelijk beperkt slagwerker, wat enigszins afbreuk deed aan de swing.
Celluloid heroes, het briljantste werkstuk dat de groep in de jaren zeventig nog aan zijn repertoire wist toe te voegen, vormde het middelpunt van een rustiger onderdeel van het concert. Een medley van oude hits (Well respected man, Death of a clown, Sunny afternoon en All day and all of the night) vormde de afronding waarna nog als toegiften de ballad Rock and roll fantasy en het punky Pressure. Muzikaal gezien zijn The Kinks niet zo erg bijzonder, afgezien van een aantal goede songs en leuke teksten, maar gezellig is het wel bij deze springlevende brok jaren zestig-nostalgie.’ (Ron Blansjaar, *Utrechts Nieuwsblad*, 17-11-1979)

HOOFDSTUK 26: DE VEREENIGING NIJMEGEN, 18-11-1980.

VOORPROGRAMMA: NINE BELOW ZERO.

'Kinks bedienen publiek perfect'

'Het is precies een jaar geleden dat de Engelse formatie The Kinks hier voor het laatst optrad. In het Concertgebouw in Amsterdam gaf de groep toen een prachtig en ook ontroerend concert. Des te verrassender was het om Ray Davies en zijn begeleiders nu eens in de provincie en in wat minder comfortabele omstandigheden mee te maken, namelijk in de propvolle Vereeniging van Nijmegen, waar het publiek tot aan het podium opeengepakt stond en de sigarettenrook te snijden was. Er heerste een sfeer die de groep sinds zijn begindagen in de zestiger jaren door en door moet kennen en die er een is van toewijding, gekoppeld aan een behoefte aan stevig vermaak. Ironische verfijningen komen in zo'n omgeving niet tot hun recht. Je staat benauwd en het beste dat je kan doen is in beweging zijn. Het is bewonderenswaardig dat de nu 36-jarige Ray Davies zo'n situatie niet alleen haarzuiver kan inschatten maar ook het vermogen en de energie heeft om aan die situatie met een wervelende en zelfs rauwe en essentiële show het hoofd te bieden. Het werk van The Kinks heeft trouwens van oudsher die naakte rock-kwaliteit gehad. De originele, scheurende gitaarakkoorden en primitieve ritmes die de bouwstenen vormen van al hun eerste hits behoorden niet voor niets tot de grote voorbeelden voor de latere punkbands. Het bijzondere van Davies is dat hij daarnaast in staat is tot grote muzikale gevoeligheid en heel mooie teksten. De combinatie maakt hem een van de grote figuren uit de rock en is er vermoedelijk de oorzaak van dat hij een langere adem heeft dan welke van zijn generatiegenoten dan ook. Het concert dat hij in Nijmegen gaf was dus in de eerste plaats gericht op maximale publieksdeelname en niet op schoonheid. Hij deed zijn werk voor het publiek, wat het juiste uitgangspunt is, en hij deed dat voortreffelijk. En zo waren alle bekende nummers, waaronder enkele zeer oude, zoals Till the end of the day, en veel songs van zijn voorlaatste lp (de laatste is een live album) Low Budget, in rauwe maar zeer vitale versies te horen, terwijl het publieksgezang al snel de refreinen overstemden. Verrassend was Bird dog van the Everly Brothers. Bij Lola raakte het gezang van de massa op volle toeren en in Low Budget demonstreerde Davies weer op fraaie wijze aan zijn schoenen en kleren hoe zeer hij verarmd is sinds zijn platen minder verkopen. Dave Davies mocht twee songs zingen maar was natuurlijk het beste in het oude Death of a clown. You really got me en 'All Day and All of the Night' waren rauwe geluidsblokken waarvan de enige structuur in de herkenbare akkoorden en refreinen gelegen was. In A Gallon of gas kwamen de enige "mooie" close harmony-koren voor omdat de begeleiding iets afgedempt werd en Celluloid heroes kreeg een campachtige en geheel in de aard van het concert passende vergroofde uitvoering. Het was een concert zoals The Kinks dat vermoedelijk vijftien jaar geleden regelmatig in Engelse zalen gaven. De verfijningen zijn goed voor de platen, het optreden is voor actie. Het was dan ook geen wonder dat fantastische ovaties en spontane koren deze tengere en elegante rocker van het eerste uur tot diverse toegiften inspireerden, waarvan Twist and shout wel de meest passende was.' (Elly de Waard, *de Volkskrant*, 20-11-1980)

'The Kinks steunen op oude glorie'

'Het leek het meest op een avondje goede herinneringen ophalen. Herinneringen aan de jaren zestig van mensen die het toen allemaal meegemaakt hadden. En The Kinks deden er uit alle macht aan mee. Al hun grote hits uit het tijdperk van voor de grote matheid werden met dreunend geweld op de overvolle zaal afgevuurd. "You really got me", Tired of waiting", "Lola" (het succesnummer), "Dead end street", "Till the end of the day", "All day and all of the night", ze waren er allemaal. Zo nu en dan onderbrak voorman Ray Davies deze schier onafzienbare rij voor recenter werk ("Low Budget"), nummers van anderen ("Bird dog") en bijdragen van broer Dave ("Imagine this is real") [Imaginations Real]. Deze strategie was duidelijk gericht op snelle bevrediging van het publiek: hier waren de meesten voor gekomen. Maar het gaf ook de zwakte van het concert aan.

Er werd in feite op safe gespeeld, zonder dat het vijftal de moeite nam om The Kinks anno nu te presenteren. Want ook in de jaren zeventig zijn ze muzikaal actief geweest, wel met minder publiek succes dan voorheen, maar soms was het kwalitatief hoogstaand. Hier kregen we echter niets van te horen. Schaamteloos werd zelfs in de tweede toegift teruggegrepen op "Stop your sobbing" en "David Watts", oude Kinks-nummers, die nooit in hun uitvoering, maar pas recent door anderen bekendheid kregen. Het was het toppunt van gemakzucht. Het hele optreden ademde een Amerikaanse sfeer: veel nadruk op show en spektakel en weinig oog voor muzikale nuances. De show was in goede handen van Ray Davies, die zich soepel bewegend al snel op zijn gemak voelde. Moeiteloos kreeg hij de zaal, waar hij die wilde hebben: op de stoelen. Goede tweede werden broer Dave, die zich vaak verloor in inhoudsloze solo's en Jim Rodford met een bonkende bas. Qua energie en volume zouden ze tussen twintig jaar jongere collega's in een hardrockband niet misstaan. Om ademnood te vermijden werd zo nu en dan in een lagere versnelling teruggeschakeld. Hierdoor kwamen "Celluloid heroes" en "A well respected man"

Flyer van de concerten in Nijmegen, Utrecht en Rotterdam

enigszins ongeschonden uit de boxen. "Rock 'n roll goes on forever", schreeuwde Ray Davies aan het eind de zaal in. Dat klopt, maar ik hoop alleen niet in de vorm die hij ons gisteravond voorschotelde.' (Hans van Walraven, *Arnhemse Courant*, 19-11-1980)

'Schitterend concert van "The Kinks"'

'Het was opvallend dat de Kinks zoveel oude nummers speelden tijdens het eerste concert van hun Europese tournee, dinsdagavond in de Vereeniging in Nijmegen. Dat, terwijl er toch sterke geruchten gingen dat de band onder meer een nieuwe plaat wilde promoten. Het repertoire in Nijmegen bevatte echter hoofdzakelijk songs uit de veelbesproken jaren zestig. De Kinks speelden zelfs Birddog van de zoetgevooisde Everly Brothers en de onvervalste rocker Twist and Shout. Dat deerde het publiek niet in het minst. De zaalvloer deinsde als een trampoline, de Kinks gaven zes toegiften en na afloop galmden de fans in de gangen voor de zoveelste maal Lola. Het publiek bestond dan ook hoofdzakelijk uit oude getrouwen. De promotie van de laatste live-lp One for the road - wat ook de bedoeling van de toernee is, zo vernam ik van platenmaatschappij Arista - zal weinig opleveren. De meeste bezoekers van het concert in de Vereeniging zullen deze plaat namelijk allang gekocht hebben, getuige het correct meezingen van hele songs als David Watts, Celluloid Heroes, You really got me en Till the end of the day. Het optreden werd, zoals altijd vanzelfsprekend, door Ray Davies gedirigeerd. Want een optreden van de Kinks betekent vooral een optreden van Ray Davies: lenig, wulps en uitdagend dansend en zingend is hij al zeventien jaar duidelijk de leider, zowel van de band als van het publiek. Een schitterend concert.' (Frans Thomése, krantenknipsel, bron en datum onbekend)

'"YOU REALLY GOT ME", TIRED OF WAITING", "LOLA" (HET SUCCESNUMMER), "DEAD END STREET", "TILL THE END OF THE DAY", "ALL DAY AND ALL OF THE NIGHT", ZE WAREN ER ALLEMAAL'.

'"THUIS BIJ RAY DAVIES" DAT LEEK HET SPEL VAN THE KINKS TE SUGGEREREN MET HET DRIETAL BURGERLIJKE GORDIJNTJES DAT BOVEN HET PODIUM HANGT'.

HOOFDSTUK 27: MUZIEKCENTRUM VREDENBURG UTRECHT, 19-11-1980.

VOORPROGRAMMA: NINE BELOW ZERO.

'Concert The Kinks zonder werkelijke verrassingen'

'The Kinks zijn een van de oudste actieve popgroepen en als zodanig een legende. Een jaar geleden keerden zij als herboren op de Nederlandse concertpodia terug. De reacties uit het publiek en in de pers waren dan ook onverdeeld gunstig. Gedurende de jaren zeventig had de groep zich verloren in onevenwichtige concept-lp's met een sterke Vaudeville-inslag. De technische vaardigheid, waar in de jaren zestig nog niet zo zwaar aan werd getild, bleef steeds verder achter bij de eisen des tijds. Voor Ray Davies - de verpersoonlijking van The Kinks - was het een reden om zich te bezinnen. De invloed van de punk deed hen inzien hoe waardevol eenvoud kan zijn. Daarom pakte Davies de draad weer op, die hij, na de vlammende start van zijn groep, zo abrupt afbrak. Het eerste resultaat van zijn nieuwe inzichten was de lp Low Budget, die prompt in de Amerikaanse Top-Tien terechtkwam. In een poging dit succes te bestendigen verscheen daarop deze zomer de dubbel-live lp One for the Road, die goed weergeeft, hoe een concert van de groep vandaag de dag verloopt. [...] Zoals reeds was te voorzien hield het optreden in Utrecht, zowel inhoudelijk als in de presentatie, geen werkelijke verrassingen in. Davies beende op zijn bekende, uitbundige manier heen en weer over het podium of over de twee van daaruit de zaal uitstekende loopplanken. De tot zijn handelsmerk uitgegroeide strijdkreet uit The Banana Boatsong werd, evenals refreinen uit andere liederen, al op voorhand overgenomen door de zaal, die ook de gebruikelijke vertragingstaktieken door middel van valse starts, zoals de aanhef van Lola, hogelijk wist te waarderen. In de lange reeks toegiften kreeg dit nummer derhalve op veler verzoek een reprise. In de tussenliggende periode werd een aantal klassieke hits afgewerkt. Hoewel deze vaak met een lichte dis-

‘IEDERE KINKS-COMPOSITIE IS IN FEITE EEN KLASSIEKER DIE VELE INTERPRETATIES TOELAAT ZONDER AAN KRACHT IN TE BOETEN’.

co-beat waren overgoten, bleef de onvervreembare Kinks-stijl gehandhaafd.
Daaronder Dead End Street, See my friends, You really got me, Till the end of the day, Well-respected man, Dedicated follower of fashion, All day and all of the night, en een met Tired of waiting verweven Where have all the good times gone. Stuk voor stuk nummers waarbij alleen het noemen van de titel bij kenners al het water in de mond brengt. Voorts het meer recente werk, waaronder relatief veel Low-Budget repertoire zoals de blues A gallon of gas, een voor de thans geldende ‘harde’ opvattingen van de groep met consideratie behandelde Celluloid Heroes, enkele verplichte, uiterst povere bijdragen van Dave Davies, die vergeefs poogt zijn Death of a clown te evenaren, en twee songs van Ray Davies, Stop your Sobbing en David Watts, onlangs onder de aandacht gebracht door respectievelijk The Pretenders en The Jam. Hoewel The Kinks met hun uitgebreide oeuvre nog een heel eind voort kunnen, moeten ze zich niet laten verleiden door het houden van een grote uitverkoop. Dit optreden bood welgeteld één echt nieuw nummer, waarvan de titel - Give the people what they want - het risico niet uitsluit dat de groep deze tot zijn devies voor de toekomst promoveert. Mocht dat gebeuren, dan moet het grote uitmelken nog goed gaan beginnen. Dat zou de cynicus Ray Davies niet sieren en The Kinks - wel niet excellent, maar nog steeds erg leuk - zeker ook niet’. (Peter Koops, *NRC Handelsblad*, 20-11-1980)

‘Kinks-klassiekers onweerstaanbaar’

‘De langzamerhand traditie geworden najaarstournee van The Kinks voerde woensdagavond langs Vredenburg. Ondanks het feit dat deze Engelse band al zestien jaar in de popmuziek meedraait, weet zij nog steeds zichzelf te blijven: direct, zonder franje en met een muziek die tijdloos is. “Thuis bij Ray Davies” dat leek het spel van The Kinks te suggereren met het drietal burgerlijke gordijntjes dat boven het podium hangt.
Zijn clowneske gedrag, zijn feilloze gevoel voor timing en charismatische uitstraling maakten alles los wat een publiek zich bij een ideaal popconcert kan voorstellen: op je gemak voelen en tegelijkertijd mee laten slepen. Bovendien bezitten alle Ray Davies composities de mogelijkheid tot meezingen waardoor er een optimale wisselwerking tussen podium en publiek kan ontstaan. [...] Aanvankelijk leken The Kinks op hun routine te gaan drijven, klakkeloos naspelen van hun onlangs verschenen live-album. “Hello Holland, are you allright” en The Kinks-kreet “Weehoo” waren niet van de lucht. Al spoedig corrigeerde Ray zich echter en kon er na Lola en Dead end street niets meer misgaan. Voortdurend in beweging, regelmatig van jasje en gitaar wisselend, in zichzelf opgaand en dan weer de zaal de stuipen op het lijf jagend. Ook de muziek vertoont diezelfde vitaliteit. Iedere Kinks-compositie is in feite een klassieker die vele interpretaties toelaat zonder aan kracht in te boeten. Het voortreffelijke gitaarspel van broer Dave Davies bepaalde in grote mate het geluid namelijk melodieuze pop maar ook stevige rock. Met drummer Mick Avory behoort hij nog steeds tot de oude kern, die nu aangevuld is met bassist Jim Rodford en toetsenteisteraar Ian Gibbons. De solistische bijdrage van Dave was zwak, er gebeurde niets, maar zou als een goed contrast kunnen worden opgevat, want zo gauw Ray weer op het podium verscheen waren de hoogtepunten niet meer te tellen. See my friend kreeg een verrassende uitvoering en Celluloid heroes klonk zeldzaam mooi. In de toegiften, ze moesten drie keer terugkomen, maakte het nieuwe nummer Give the people rock and roll [Give the People What They Want] duidelijk dat The Kinks dat nog steeds doen. Ze zijn niet kapot te krijgen.’ (Stan Rijven, *Nieuwe Leidsche Courant*, 21-11-1980)

HOOFDSTUK 28: DE DOELEN ROTTERDAM, 20-11-1980.

VOORPROGRAMMA: NINE BELOW ZERO.

‘Kinks-avondje vol ‘klassiek’

‘The Kinks zijn nog steeds springlevend. Als concertgroep wel te verstaan. De Engelse popformatie van het eerste uur, die gisteravond in een tjokvolle Doelen optrad, lijkt de strijd voor een muzikaal tweede leven te hebben opgegeven. Ten opzichte van het concert in het Amsterdamse Concertgebouw een jaar geleden brachten voorman Ray Davies en zijn vier begeleiders niets nieuws. Het optreden toen was vrij verrassend, dankzij het nieuwe geluid dat te horen was (van de elpee “Low Budget”) en het kwajongensachtige agressieve enthousiasme van de onbetwiste leider. Een dergelijke pakkende wending had het kwintet gisteravond niet in huis. Desondanks blijft het bijwonen van een Kinks-concert een belevenis. Slechts weinig popzangers hebben de uitstraling van een Ray Davies, die binnen vier nummers sneller dan Rod Stewart vorige week in ‘Ahoy’ zijn publiek tot gemeenschapszang aanzet. Daarvoor heeft de Londense veteraan (36), net als zijn Schotse collega en generatiegenoot, de beschikking over een reeks unieke klassiekers uit de pophistorie van een nog zelden geëvenaard niveau. “You really got me”, “All day and all of the night”, “Dead End Street”, “A well respected man” en natuurlijk niet te vergeten “Lola” staan zeker in de originele driftige uitvoering van Ray Davies garant voor prachtig en ontroerend kijk- en luistergenot. Bij minder bekende nummers als “Catch me now I’m falling” en “Low Budget” was het plezier al minder en nog steeds het best te pruimen “dieptepunt” viel tijdens twee nummers van Ray’s broertje Dave, van diens pas verschenen solo-elpee. De tweede man van The Kinks haalde de aandacht bij de gretige supporters terug met zijn hit van weleer “Death of a clown”. Met onverwoestbare successen als “Celluloid Heroes”, “Twist and shout” en “Till the end of the day” bracht Ray Davies de zaal vervolgens in extase. De zelf-spot-act met het oude-mannenmombakkes liet de zanger dit keer achterwege.’ (Louis du Moulin, *Het Vrije Volk*, 21-11-1980)

‘DESONDANKS BLIJFT HET BIJWONEN VAN EEN KINKS-CONCERT EEN BELEVENIS’.

HOOFDSTUK 29: DAUWTRAPPERSFESTIVAL LOCHEM, 28-05-1981.

OVERIGE ARTIESTEN: THE STRAY CATS, SLADE, JOE ELY, MOTHER'S FINEST, SST!

'Genieten in Lochem.'

'Rond vijf uur maakte iedereen zich op voor de hoofdact van het festival. De Engelse Kinks, voor wie door de organisatie ruim een ton was neergeteld, wilden hun exclusieve plaats op het festival ook graag weten. Achter het podium, waar de genodigden en de pers waren verzameld, werd een keurig pad door middel van paaltjes en linten aangelegd, zodat de broers Ray en Dave Davies en aanhang in alle rust naar het podium konden lopen. Ook de Vara, die radio- en tv-opnamen van het Lochemse festival maakte, werd vriendelijk doch dringend verzocht het podium te verlaten. The Kinks besloten met een collage uit hun respectabele repertoire (uiteraard met hun oude en opnieuw uitgebrachte hit Lola) Lochem '81.' (Arno Gelder, *Algemeen Dagblad*, datum onbekend)

'De geduchte backstage-scene, die zich ook tijdens het Lochem Festival dreigt te gaan ontwikkelen is even absurd als de eis van The Kinks, dat er special voor hen een afzetting moest worden opgetrokken, opdat de groep de weg van de kleedkamers naar het podium zonder kleerscheuren zou kunnen afleggen. Het aldus door middel van rood-wit geblokt wegmarkeringslint gebaande pad deed denken aan het tracé voor een terreincross. Het was echter niet Gert Wolsink die passeerde, maar iemand met een exquise collectie voor The Kinks bestemde drank, op de voet gevolgd door de angsthazen in kwestie. Het geijkte repertoire, dat de groep afgelopen november ook al in de aanbieding had, bood geen enkele verrassing. Zulk risicoloos vermaak maakt Lochem Festival tot een volstrekt overbodige aangelegenheid.' (Peter Koops, krantenknipsel, bron onbekend)

'Dauwtrappersfestival maakt genoeg kabaal'

'De Stray Cats en de Kinks hebben al eerder in Nederland gespeeld, en hun optredens waren de grootste trekkers. De Stray Cats missen hun nieuwigheidsaspect onderhand, en hun beperkte Rocka Billy kon daarom niet meer echt boeien. Met de Kinks kan daarentegen niets meer fout, hoewel nieuwe ontwikkelingen in het materiaal van de groep al jaren uitblijven. Als uitsmijter van het festival slaagde de groep er met een kort optreden moeiteloos in groot succes te behalen.' (Geert Kistemaker, *de Volkskrant*, 29-05-1981)

'HET IS NIET VOOR NIETS DAT THE KINKS NAAST THE WHO EN DE ROLLING STONES DE ENIGE BRITSE GROEP UIT HET BEGIN VAN DE JAREN ZESTIG ZIJN DIE SUCCESVOL BOVEN WATER IS GEBLEVEN'.

Dave Davies in Lochem (foto Ruud Kerstiens)

Ray Davies in Lochem (links), Jim Rodford (rechts) (foto Ruud Kerstiens)

'Voorman Ray Davies die herhaaldelijk van kleding wisselde, bleek wederom een sterke podiumpersoonlijkheid. Hij behoort tot de kleine elite van popmuzikanten, die intellect paart aan vakmanschap en showinzicht. Het is niet voor niets dat The Kinks naast The Who en de Rolling Stones de enige Britse groep uit het begin van de jaren zestig zijn die succesvol boven water is gebleven. Voor het publiek stond het nummer Lola - enkele maanden geleden na tien jaar weer een grote hit - centraal in het repertoire, maar minstens zo sterk waren nummers als Dead End Street, waarmee The Kinks een selecte greep deed uit de lange rij hits en andere bekende nummers. Dat oude materiaal werd beperkt gelardeerd met nieuwer repertoire en wat solo-werk van Dave Davies, die weer eens liet zien, dat hij één van de meest onderschatte gitaristen is.' (Syp Wynia, *Nieuwsblad van het Noorden*, 29-05-1981)

'Zanger Brian Setzer [van de Stray Cats] die steeds meer op Pia Beck gaat lijken, wist niets met het festivalpubliek uit te richten. Een groter contrast met Ray Davies en zijn Kinks was niet denkbaar. Zij waren weer als vanouds, een goede maar veilige hekkesluiter.' (Stan Rijven, *Trouw*, datum onbekend)

Ray Davies in Lochem
(foto Ruud Kerstiens)

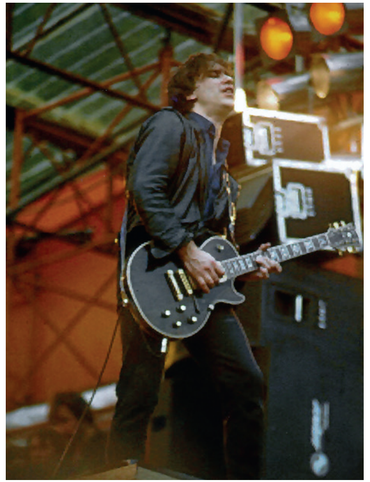

Dave Davies in Lochen
(foto collectie auteur)

Ray Davies in Lochem
(foto Ruud Kerstiens)

HOOFDSTUK 30: MUZIEKCENTRUM VREDENBURG UTRECHT, 18-04-1985.

VOORPROGRAMMA: THE ORIGINAL HEARTS BAND.

Toegangskaartje
Vredenburg Utrecht
(collectie Ruud Kerstiens)

'Dat de sixties terug zijn weten we inmiddels. Vooral binnen de popmuziek raken de jaren zestig weer in trek, menig muzikant anno 1985 haalt hier zijn inspiratie vandaan onder noemers als garagerock en neo-psychedelica. Het weerzien van originele bands uit die tijd ontaardt meestal in een kennismaking met VUT-gerechtigden, die zoet gekoesterde herinneringen degraderen tot plezante onderonsjes. The Pretty Things of Q65 die recentelijk zo'n poging waagden. Soms kunnen deze oude rotten zich ontpoppen tot jonge helden die het elan van nu als vanzelfsprekend in zich dragen. The Stones lukt dat aardig, zij het zonder de onschuld van weleer en uitsluitend nog bij de gratie van grootschaligheid. The Kinks, ontstaan in dezelfde periode van 'Britain rules the pop', hebben trend en tijd ten spijt altijd hun originele intenties behouden. Oftewel, genoegen nemend met een pint in de pub om de hoek, een voetbalmatch op zaterdag en met uiteraard een gouden handje voor liedjes die de evergreen in zich dragen. In feite is Ray Davies The Kinks, die met zijn nasale stem, zijn ironische ondertoon en nimmer aflatende vitaliteit als een theaterdier tot leven komt voor een enthousiaste zaal. Zo ook in het Utrechtse Vredenburg, waar het kwintet onder zijn leiding donderdag, tijdens

‘THE KINKS, ONTSTAAN IN DEZELFDE PERIODE VAN ‘BRITAIN RULES THE POP’, HEBBEN TREND EN TIJD TEN SPIJT ALTIJD HUN ORIGINELE INTENTIES BEHOUDEN’.

hun eerste bezoek aan Nederland sinds vier jaar, een futloos publiek (murw gemaakt door de daluren-rock van The Original Hearts Band onder aanvoering van Jan Piet Den Tex) moeiteloos tot een hitsige meute transformeerde. Als een Dandy die nimmer de goot heeft verloochend - hij wisselde vijfmaal van outfit - ontpopte Davies zich tot een springkikker, een brok energie met het hart op de tong. Breed citerend uit zijn grote reservoir aan songs, met verheugende interpretaties van Superman tot Dedicated Follower Of Fashion, speelde de band naar een vijfvoudige finale. Ondertussen schoof hij broer Dave Davies naar voren om zijn gitaristische capriolen uit te serveren. Alleen op enkele ongeconcentreerde momenten flakkerde de eeuwige rivaliteit tussen de Everly Brothers van de Britse pop even op. Maar wat gaf het: The Kinks anno 1985 bewijzen springlevend te zijn. Bovenal bieden ze een referentiepunt voor standaardkwaliteit die na 20 jaar steeds duidelijker profiel krijgt.’ (Stan Rijven, *Trouw*, datum onbekend)

‘Kinks teren op oude roem’

‘The Kinks waren met Stones en Beatles de grondleggers van de huidige popmuziek. Al meer dan twintig jaar timmert de Engelse popgroep aan de weg. Nu er met de opkomst van de “garagerock” weer een grote belangstelling voor de gitaarrock uit de jaren ‘60 is, valt er alom waardering te bespeuren voor de “oude” Kinks. De vroegere idolen van heel wat dertigers en veertigers waren op het podium van Muziekcentrum Vredenburg te aanschouwen. Ray en Dave Davies, de broers die de muzikale leiding van the Kinks in handen hebben, zagen er ondanks hun intensieve loopbaan patent uit. Over het gebodene kun je je een andere mening vormen. Zo waren er grapjes als het inzetten van hun meest bekende nummer Lola, dat plotseling wordt afgebroken met de mededeling “Nee, we spelen ‘m nog niet”. Of het publiek bespelen met het na te laten zingen van kreetjes. En dat niet één keer maar te vaak om de muziek hinderlijk te onderbreken. Het is natuurlijk een gedeelte van de show, maar als het storend wordt, verliest het helemaal zijn bedoeling en gaat het averechts werken. Ondanks deze minpuntjes blijft het natuurlijk voornamelijk om de muziek gaan. The Kinks leveren op hun laatste platen alleen een soort gladde hardrock af, perfect geknipt voor de Amerikaanse markt. In Europa teren the Kinks slechts op hun oude, bijna bejaarde, successen. En de beide stijlen werden prompt geëtaleerd in het Utrechtse Vredenburg. Goede composities uit vervlogen tijden en slappe probeersels, die the Kinks heden ten dage uit de mouw schudden. Waterloo sunset en You really got me waren tijdens dit concert de krakers, en dat zijn ze al jaren lang. Hoewel er weleens een aardige compositie doorheen schiet zoals Don’t forget to dance, mist het verdere repertoire van the Kinks het rauwe onafgewerkte dat de oudere nummers zo spannend maakte. The Kinks teren op vergane glorie en zijn dus alleen om nostalgische redenen de moeite waard.’ (David Kleijwegt, *Algemeen Dagblad*, 20-04-1985)

Links:
Dave Davies bij vertrek
Vredenburg
(foto Ruud Kerstiens)

Rechts:
Ray Davies bij vertrek
Vredenburg
(foto Ruud Kerstiens)

‘BROER DAVE IS EEN GROOT GITARIST DIE EVEN ONAFSCHEIDELIJK BLIJFT ALS KEITH RICHARDS BIJ MICK JAGGER’.

HOOFDSTUK 31: HET LAATSTE CONCERT DRUM RHYTHM FESTIVAL, BEURS VAN BERLAGE AMSTERDAM, 01-07-1993.

VOORPROGRAMMA: PAT MEARS.

Entreekaartje Beurs van Berlage (collectie auteur)

‘The Kinks leren de tijd, de Stones en Beatles een lesje’

‘Aan het grijzende veertigers-publiek viel af te lezen dat er een grote jeugdliefde zou optreden. En misschien hadden de organisatoren met een sixties-band gedacht hun programma met een vleugje nostalgie te kunnen voorzien. Maar The Kinks, die donderdag in de Beurs het Drum Festival openden, klonken bijdetijdser dan iemand ooit voor mogelijk had gehouden. Met onstuimige rock en flemend entertainment liet het tandem Ray en Dave Davies geen spat heel van het eeuwige sixties-aureool dat hen omringt. Recent materiaal van de laatste cd ‘Phobia’ bepaalde grotendeels het concert. The Kinks behoren met The Rolling Stones en The Beatles inderdaad tot de belangrijkste Britse groepen uit die opgewaardeerde jaren zestig. Steeds bleef de combinatie van rock, rhythm & blues en musical consis-

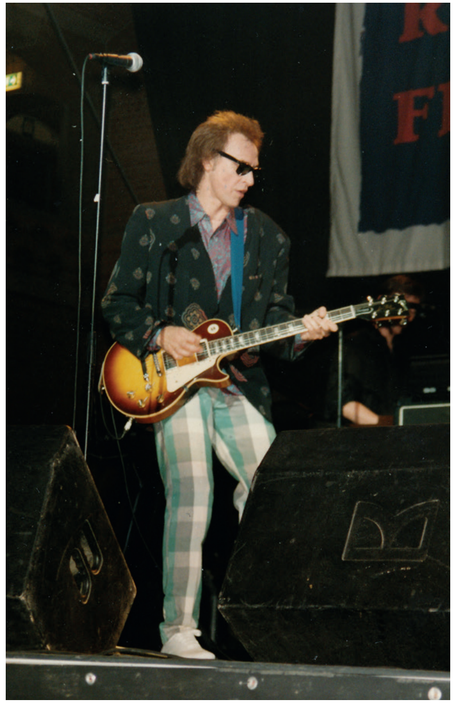

Links:
Ray Davies in de Beurs van Berlage (foto Ruud Kerstiens)

Rechts:
Ray Davies in de Beurs van Berlage (foto Ruud Kerstiens)

Boven:
Advertentie voor het Drum Rhythm Festival

Dave Davies in de Beurs van Berlage (foto Ruud Kerstiens)

tent aanwezig in vlijmscherpe liedjes. Brits tot op het bot, consistent integer en altijd cynisch ten aanzien van het popcircus vergaarden ze echter nimmer de roem die hun bekende collega's wel tot megasterren maakte. Ray Davies is een dichter, die het liefst rondhangt in de pub om de hoek. Broer Dave is een groot gitarist die even onafscheidelijk blijft als Keith Richards bij Mick Jagger. Met een solide band joegen ze de nauwelijks uitverkochte Beurszaal de stuipen op het lijf. In dampende hardrock (Over the edge), sleurende meezingers (Lola) en puur speelplezier (Stop your sobbing) onderstreepte de meest onderschatte groep van de jaren zestig geheel bij de jaren negentig te horen. Baanbrekende vernieuwingen hoef je van hen niet te verwachten, maar een lesje in het componeren van ultieme popsongs wel. Ze zijn meesters van de beperking, die met weinig middelen alles kunnen zeggen. Daardoor klonk een vroege compositie als "I'm not like everybody else" even fris en overtuigend als toen. De song zou als motto voor het hele Kinks-oeuvre en dit concert mogen gelden. Niet voor niets kondigde Ray Davies het lied aldus aan: "Wij zijn The Beatles noch The Rolling Stones, wij zijn anders; wij zijn The Kinks."' (Stan Rijven, *Trouw*, 03-07-1993)

'WIJ ZIJN THE BEATLES NOCH THE ROLLING STONES, WIJ ZIJN ANDERS; WIJ ZIJN THE KINKS'.

'The Kinks zijn nog niet afgeschreven'

'Als een gewezen popster z'n handen boven z'n grijzende hoofd heft, ritmisch in z'n handen klapt en smekend de zaal in kijkt met een blik die zegt 'doe gezellig mee, mensen', kun je er meestal donder op zeggen dat de desbetreffende artiest definitief is toegetreden tot het variété-circuit. Dan valt er niets nieuw meer te melden. Dan telt alleen het veiligstellen van de ouderdomsvoorziening nog. De handklap boven het hoofd is het internationale herkenningsgebaar van de Goud van Oud-gemeenschap. Dat gebaar zegt: we gaan er een gezellige avond van maken, mensen. De klappende handen van Ray en Dave Davies, de immer ruziënde broertjes van de legendarische sixties-groep The Kinks, deden gisteravond in de Beurs van Berlage het ergste vrezen. En ook het publiek, merendeels kalende veertigers in colbert, leek voornamelijk uit op een avondje nostalgie. Maar alhoewel de presentatie aanvankelijk anders deed vermoeden, werd al snel duidelijk dat The Kinks daar niet voor gekomen waren. De band had het publiek gemakkelijk plat gekregen door van begin tot einde alleen maar bekende hits te spelen. In zijn bijna dertigjarige carrière heeft Ray Davies er genoeg geschreven: Sunny afternoon, Waterloo sunset, Dedicated follower of fashion, Days. De een nog mooier dan de ander, dus dat was het punt niet. Maar The Kinks hebben zichzelf nog lang niet afgeschreven, zo bleek. In een pittige, behoorlijk naar hardrock neigende set moesten de voor de hand liggende publieksfavorieten plaats maken voor een afgewogen en samenhangende verzameling van oud en recent werk, zoals het heftige Phobia. Dave Davies, die op soloplaten zijn voorliefde voor heavy metal nooit onder stoelen of banken gestoken heeft, stond als ware hij een twintigjarige gitaargod te soleren dat het een lust was. Halverwege het optreden was er een wonderbaarlijk intermezzo, waarin de band van het podium verdween en een bandrecorder twee danseressen begeleidde met een Kinks-nummer dat zowaar iets weg had van moderne dansmuziek. Nu moet worden gezegd dat de band nog weinig aan de hedendaagse pop weet toe te voegen. Maar in tegenstelling tot veel generatiegenoten is The Kinks geen Top-40 orkest dat z'n eigen hits uitmelkt. En dat pleit voor ze, klappende handen of geen klappende handen.' (Jerry Goossens, *Het Parool*, 02-07-1993)

'Moeizame start van Drum Rhythm Festival'

'Een aantal jaren geleden werd het Drum [Rhythm] Festival Amsterdam als de bekende knuppel in het jazz-hoenderhok geworpen. Deze slecht doordachte worp, in de week pal voor het North Sea Jazz Festival te Den Haag, leverde een gekakel van jewelste op: twee gelijksoortige evenementen zo vlak na elkaar, dat kon niet goed gaan. Ray Davies (49) moet zich, na ruim acht jaar afwezigheid, een andere terugkeer op de Nederlandse podia hebben gewenst. De leider van The Kinks speelde voor een halfvolle zaal in de Beurs van Berlage, een merkwaardige ambiance voor een rockconcert. Zo'n gestileerde, klinische hal, waar voor de gelegenheid aan de zijkanten een tap was neergezet: bijzonder levendig kon het optreden bij voorbaat al niet worden. De afstelling van het geluid werkte ook niet mee. Door het gebrek aan nuance en een overdosis galm was het in Amsterdam vaak moeilijk luisteren naar de dwarsdoorsnede van een slordige dertig jaar muziek van de Britse formatie. Davies begon vol goede moed. Luid klappend met de handen boven het hoofd betrad hij het podium. De eerste noten maakten meteen duidelijk dat The Kinks van weleer - met The Beatles, The Rolling Stones en

‘DE ‘DIE HARDS’ DIE THE KINKS ONDANKS ALLES TROUW ZIJN GEBLEVEN, BELEEFDEN AFGELOPEN DONDERDAG OPNIEUW EEN CONCERT DAT ZE NIET GRAAG HADDEN WILLEN MISSEN’.

The Who toch één van de groten uit de Engelse pophistorie - niet meer bestond. Het repertoire, en dan natuurlijk vooral het oude werk, stond nog steeds fier overeind, maar Davies en de zijnen klonken doorgaans weinig anders dan een ordinaire hardrockgroep. De liedjes werden vakkundig vermoord door de muziek. Zo gaf Dave Davies, de gitaarspelende broer van Ray, in bijna elk nummer een gierende solo. The Kinks anno 1993 had soms meer gemeen met Bon Jovi dan met de groep die in de jaren zestig de wereld verblijdde met prachtige nummers als Waterloo Sunset, A Well Respected Man, Sunny Afternoon en Days. Het kon ook anders, bewees Ray Davies. Wanneer de zanger, die zich tijdens het concert vaker verkleedde dan Diana Ross placht te doen, zijn akoestische gitaar te voorschijn haalde, kreeg de muziek meteen meer finesse. Op die momenten kwam ook de stem van de Engelsman beter uit: niet zelden tegen het valse aan, maar altijd charmant en aandoenlijk. Apeman, Stop your Sobbing en Alcohol kregen daardoor mooie uitvoeringen. Hoe sympathiek de gentleman Ray Davies op het podium ook overkwam, The Kinks bleef voortdurend tussen twee uitersten balanceren. Oud en nieuw, hard en zacht: een eenheid werd de muziek nooit. Een concert om met gemengde gevoelens aan terug te denken.’ (David Kleijwegt en Ruud Meijer, *Algemeen Dagblad*, 03-07-1993)

Reactie op bovenstaande recensie in het *Algemeen Dagblad* van 07-07-1993:

‘Uw poprecensenten David Kleijwegt en Ruud Meijer constateren na een bezoek aan het openingsconcert van het Drum Rhythm Festival in Amsterdam dat The Kinks van weleer niet meer bestaan (AD, 3/7). Ze hebben gelijk. De in het vak inmiddels meer dan 30 jaar onafgebroken actieve Davies c.s., verantwoordelijk voor fraaie klassiekers als Waterloo Sunset, Sunny Afternoon, Days, Celluloid Heroes en vele andere oorbalsems, opereren tegenwoordig tegen het decor van een ‘wall of sound’. Wie daar van opkijkt, geeft er blijk van de carrière van het Britse vijftal niet al te nauwlettend te hebben gevolgd.

Toen eind jaren ’70 Europa niet langer warm liep voor de zoete melodieën van The Kinks, besloot de band tot een ingrijpende koerswijziging in de muziek, vooral gericht op het Amerikaanse publiek. De aanhang van het eerste uur moest duidelijk wennen aan het nieuwe geluid, waarmee The Kinks sinds 1979 (‘Low Budget’) de wereld prettig teistert. In Europa haakten veel fans uit ‘de sixties’ af en anders dan in Amerika zijn die leeggevallen plaatsen aan deze zijde van de grote plas niet opnieuw bezet. De ‘die hards’ die The Kinks ondanks alles trouw zijn gebleven, beleefden afgelopen donderdag opnieuw een concert dat ze niet graag hadden willen missen. En die ruis na afloop in het gehoor? Och, die is na een paar dagen spontaan verdwenen.’ (Ruud Kerstiens, Monster)

HOOFDSTUK 32: MET DANK AAN:

Siem van de Bergh
Jan Borst
Koos Buis
Huub Goudzwaard
Margriet de Held
Ruud Kerstiens
Rob Kopp
Coralie Meijer
Erik Meinen
Jan van Mourik
Henk van Rees
Hans Schoots
Peter Sijnke
Willem Tiemens
Fries Wolma

En last but not least: Sonja Geurts van Uitgeverij Koninklijke Van Gorcum BV, die mij de kans gaf dit project te realiseren en Natascha Peters en Esther Langelo voor de begeleiding hierin. Luciën Wink dank ik voor de prachtige grafische verzorging.